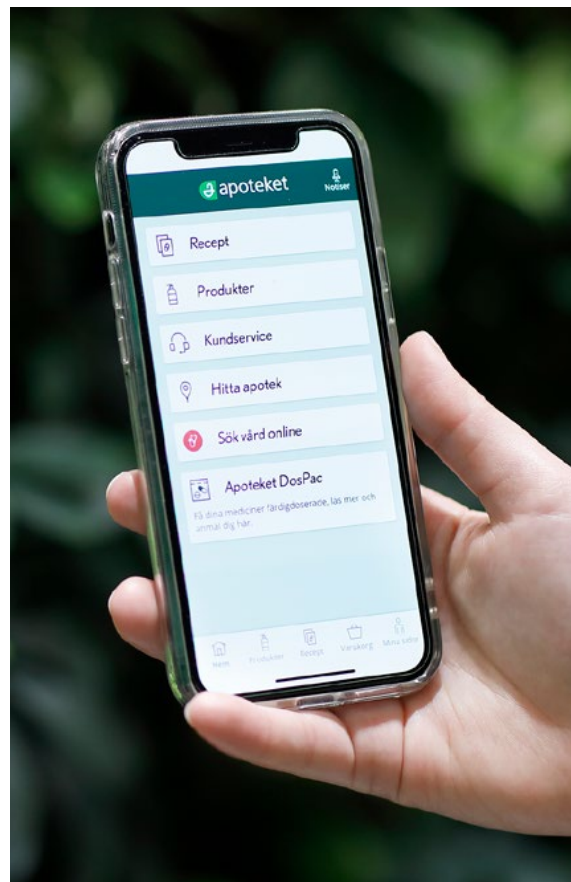


# ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING 2020





3 Om Apoteket	10 FN:s globala mål
5 2020 i korthet	11 Mål och utfall 2020
6 Vd-ord	13 Hälsa
8 Apotekets omvärld	16 Miljö
9 Affärsmodell	18 Medarbetare

20 Förvaltningsberättelse
27 Vinstdisposition
28 Bolagsstyrningsrapport
34 Finansiella rapporter
42 Noter
63 Underskrifter
64 Revisionsberättelse

67 Flersårsöversikt
68 Alternativa resultatmått
70 Hållbarhetsredovisning
77 GRI-index
79 Styrelsen om hållbarhetsredovisningen
80 Revisors rapport över översiktlig granskning av hållbarhetsredovisningen

81 Styrelse och revisor
82 Företagsledning
83 Definitioner och ordlista
84 Om redovisningen, revision, kalendarium och kontakter

## Om Apoteket

Apotekets vision är ett liv i hälsa. Vi hjälper våra kunder i butik och på nätet med läkemedel, rådgivning och egenvård. Vi har ett brett utbud av hälsotjänster och produkter som löser, lindrar och förebygger problem.

Inom vården hjälper våra farmaceuter regioner och kommuner att säkerställa säker och effektiv läkemedelsbehandling.

Apoteket har en viktig funktion i samhället samtidigt som vi verkar på en marknad med hård konkurrens. Det kräver att vi agerar ansvarsfullt och gör hänsynsfulla avvägningar mellan många olika intressen. Vi ägs av svenska staten.

### Vision

ett liv i hälsa

### Ambition

att vara Sveriges ledande hälsoaktör

### Kundlöfte

att göra det enklare att må bra

### Kärnvärden

trovärdiga, omtänksamma, engagerade och initiativrika

# 2 835

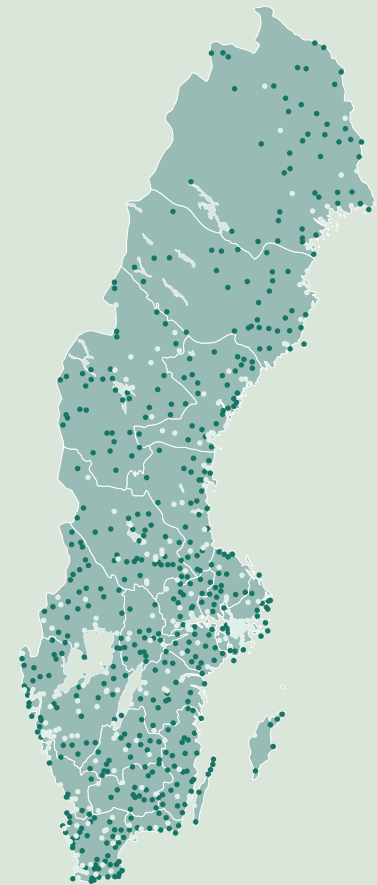
Under 2020 hjälpte våra 2835 medarbetare kunderna med produkter och råd kring läkemedelsanvändning och egenvård.

# 2,8

Vi har 2,8 miljoner medlemmar i vår kundklubb.

# 87 000

Varje dag har vi 87 000 kundmöten på våra apotek och på apoteket.se



Vi finns på 402 apotek och 593 apoteksombud utspridda över landet samt på apoteket.se och i appen Mitt Apotek.

- Apotekets öppenvårdsapotek
- Apotekets ombud

**Apoteket erbjuder läkemedel, apoteksprodukter och hälsotjänster som bidrar till ett liv i hälsa.  
Vår verksamhet är uppdelad på tre huvudsakliga områden.**



### Konsumentmarknaden

Apotekets största verksamhetsområde är att erbjuda läkemedel och andra apoteksprodukter, samt tjänster, information och rådgivning till privatpersoner. Förutom försäljning och rådgivning i butik, e-handel och övrig distanshandel, bedriver Apoteket även ombudsverksamhet.

Apoteket har en viktig funktion i samhället och vi lägger stor vikt vid hållbarhet och att vara en ansvarstagande aktör. Vi hjälper våra kunder med deras läkemedelsbehandling och ger dem stöd för bättre hälsa. Vårt sortiment är noga kontrollerat. Alla produkter som säljs på Apoteket ska göra det enklare för våra kunder att må bra, och våra medarbetares kompetens att ge råd är en nyckelfaktor. Då våra kunder i ökande utsträckning väljer att besöka oss digitalt, fortsätter Apoteket att utveckla lösningar för att göra det ännu enklare att möta kunderna online.

Apoteket erbjuder hälsotjänster i egen regi och tillsammans med Doktor24. På våra hälsomottagningar kan kunderna bland annat få hjälp med provtagning, fysisk undersökning, lättare sjukvård och vaccinationer.



### Dosmarknaden

Apoteket erbjuder dosförpackade läkemedel både till privatpersoner och patienter inom vården. Vi introducerade Apodos, en tjänst för dosdispenserade läkemedel, redan i mitten av 1980-talet, samt Apoteket DosPac. Sedan 2019 erbjuds dosförpackade läkemedel även direkt till privatpersoner via prenumerationstjänsten DosPac.

Med denna tjänst får kunden sina läkemedel förpackade i dagliga dospåsar. Varje påse är tydligt märkt med personuppgifter, vad påsen innehåller och när läkemedlen ska tas. Detta bidrar till ökad patientsäkerhet och förbättrad följsamhet till läkemedelsbehandlingen. Dosförpackningar leder också till minskad kassation av läkemedel.



### Vårdmarknaden

Inom hälso- och sjukvården bidrar Apoteket till en säker och effektiv läkemedelsbehandling via regioner, kommuner och privata företag. Vi erbjuder våra kunder effektiv läkemedelsförsörjning, drift av sjukhusapotek och farmacitjänster som till exempel läkemedelsgenomgångar.

Med lång erfarenhet och nära samarbete med hälso- och sjukvården bidrar Apotekets tjänster inom detta område till att öka patientsäkerheten, förbättra läkemedelsbehandlingen och minska kassationen av läkemedel. Apotekets uppgift inom hälso- och sjukvården är att bidra till att rätt läkemedel ges till rätt patient, i rätt dos, på rätt sätt och vid rätt tillfälle.

## Ett år som inte liknar något annat



### Händelser i urval

#### Insatser under pandemin

I samarbete med Folkhälsomyndigheten distribuerade Apoteket PCR-tester för egenprovtagning av pågående infektion i covid-19 till fler än 400 000 personer och erbjöd tillsammans med Doktor24 möjlighet att göra antikroppstester.

#### Digitala kundmöten

Apoteket fortsätter att utveckla lösningar för att göra det ännu enklare att besöka oss på nätet. Under året har nya leveransalternativ och betalningslösningar introducerats.

#### Utredning om läkemedelsberedskap

Regeringen har tillsatt en utredning som bland annat ska pröva om särskilda beredskapsapotek ska införas.

#### Investeringar för framtiden

För att kunna ge kunderna ett mer komplett stöd för ett liv i hälsa, ställer Apoteket om sin verksamhet och gör stora investeringar i it och logistik. Som ett led i att utveckla framtidens digitala och fysiska hälsotjänster har Apoteket även blivit minoritetsägare i den digitala vårdgivaren Doktor24.

#### Pris för hållbart varumärke

I mars utsågs Apoteket till branschens mest hållbara varumärke i Sustainable Brand Index årliga mätning.

#### Läkemedel till husdjur

Sedan augusti kan djurägare se sitt husdjurs recept och handla läkemedel samt andra produkter på apoteket.se och i Apotekets app Mitt Apotek.

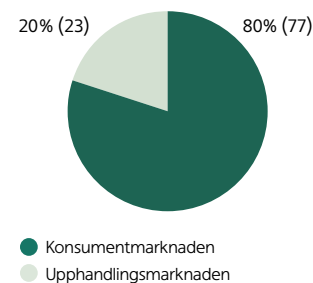
### NYCKELTAL

	2020	2019
Nettoomsättning, msek	19 536	20 321
Rörelseresultat, msek	397	365
Rörelsemarginal, %	2,0	1,8
Resultat efter skatt, msek	285	332
Resultat per aktie, kr	1 629	1 897
Operativt kassaflöde, msek	1 482	667
Räntebärande nettolåneskuld, msek	3	1 273
Skuldsättningsgrad, %	0	53
Räntabilitet på eget kapital, %	6,5	8,2
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	13,4	11,9
Medelantal anställda	2 835	3 047

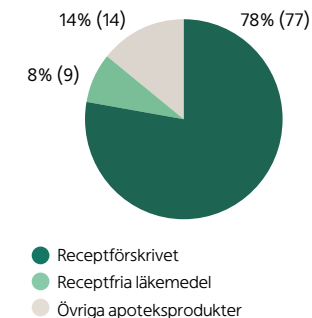
# 19 536

Nettoomsättningen för 2020 uppgick till 19 536 miljoner kronor.

#### APOTEKETS FÖRSÄLJNING PER MARKNAD



#### APOTEKETS FÖRSÄLJNINGSMIX PÅ KONSUMENTMARKNADEN



Sammanlagd försäljning för butik och e-handel fördelat på respektive försäljningslag.

2019 års siffror inom parentes.

## Ett år där hälsan har stått överst på samhällsagendan

**Under den svåra tid som rått under stora delar av 2020 har folkhälsofrågorna varit viktigare än någonsin. Vi har sett apoteksaktörernas roll i vårdkedjan bli tydligare. Likaså har det blivit tydligt att pandemin haft en betydande inverkan på konsumentbeteenden och preferenser, vilket påskyndat den digitala omställning i vilken Apoteket befunnit sig.**

Baserat på våra kunders behov har vi under året förbättrat de digitala gränssnitten med nya funktioner, som både gör det enklare att få receptinformation och att handla. Ett kvitto på att dessa insatser uppskattats är en kraftig försäljningsökning i e-handeln. Årets resultat tjänar också som ett bevis för att Apoteket kan förena kundnytta med ett gott finansiellt resultat, trots tuffa omständigheter.

### **Tillgänglighet och hållbarhet är ledord i affärsutvecklingen**

Alla organisationsförändringar och investeringar som Apoteket gör syftar till att göra det enklare för kunderna att leva ett liv i hälsa. Under året har vi knutit ihop butiks- och e-handelserbjudandet genom att erbjuda snabba leveranser från lokala apotek, vilket gjort att vi i många städer kan leverera mediciner och apoteksprodukter hem till kunderna inom några timmar. Vi har också börjat erbjuda nya, smidiga betalningsalternativ samt klimatsmarta transporter.

Under 2021 tar Apoteket nästa steg i och med att vi bygger upp ett eget, helautomatiserat e-handelslager i Eskilstuna, som väntas stå färdigt i slutet av 2022.

Byggnaden kommer att utrustas med solceller och miljöcertifieras.

Vi vill göra det enklare att må bra. Det åstadkommer vi genom att leverera den mest kunniga, hållbara och lättillgängliga apoteksupplevelsen på marknaden. Plattformen för de produkter och tjänster som kunderna vill ta del av är dels våra fysiska apotek och apoteksombud, dels en smidig digital infrastruktur. Därför jobbar vi oförtrutet vidare med att utveckla och förbättra vårt erbjudande såväl online som i butik.

---

**”Att ta sina mediciner på rätt sätt är ofta en knäckfråga i läkemedelsbehandlingen.”**

### **Apoteket ska vara läkemedelskundens förstahandsval**

För många av våra kunder är mediciner en väsentlig del av ett liv i hälsa. Apoteket letar ständigt efter nya sätt och samarbeten för att förenkla livet för människor som lever med en kronisk sjukdom, eller som av andra anledningar medicinerar – särskilt de som använder många läkemedel. Att verka för hälsa, välbefinnande och en god läkemedelsanvändning är kärnan i det vi gör. Den djupa farmakologiska kompetensen som finns i Apotekets organisation är helt central för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag. Vi har länge erbjudit läkemedelsgenomgångar och använt oss av system som EES (Elektroniskt expertstöd) för att upplysa och stötta kunderna i att förstå hur olika mediciner





”Apoteket ska vara läkemedelskundens förstahandsval”.

samverkar, samt vilka val kunden i övrigt kan göra för att få optimal effekt av sina läkemedel.

Att ta sina mediciner på rätt sätt är ofta en knäckfråga i läkemedelsbehandlingen. Apoteket var tidigt ute med dosförpackade läkemedel, en tjänst som under 2021 kommer att tillhandahållas 80 000 patienter och privatpersoner i sju regioner. Dos är ett vårdområde där Apoteket satsar och tar marknadsandelar.

Vi är därtill engagerade i projektet Koll på läkemedel, opinionsbildande samarbeten som Apoteket driver tillsammans med Pensionärernas Riksorganisation, SPF Seniorerna och SKPF. Koll på läkemedel syftar till att minska riskerna för äldre kopplade till deras läkemedelsbehandling. Sedan starten har projektet minskat förskrivningen av olämpliga läkemedel till äldre med hela 50 procent.

#### Samverkan för bästa möjliga resultat

Under 2020 har samverkan med övriga delar av vårdkedjan stått mycket högt på agendan, och vanan att jobba tillsammans med den offentliga hälso- och sjukvården är både bred och lång inom Apoteket. Vi ser dem som våra partners i ambitionen att göra det enklare för människor att må bra.

Under 2020 har Apoteket ställt om verksamheten i 150 butiker för att hjälpa till med PCR-tester för infektion i covid-19. Vi har också utfört antikroppstestning i samarbete med vår partner Doktor24.

Apoteket vill dock göra mer för människors hälsa. I det arbetet bedömer vi att vårt fördjupade samarbete med Doktor24 är en avgörande faktor. Genom dem ser vi att vi kommer att kunna utveckla nya digitala och fysiska hälsotjänster, samt åstadkomma förenklade interaktioner mellan kunderna, Apoteket och vården. Vare sig det handlar om receptförnyelse eller en läkarkontakt för för-

djupad läkemedelsgenomgång, möjliggör denna typ av partnerskap att kunderna får ett ännu bättre stöd för ett liv i hälsa.

#### Medarbetarna är vår största tillgång

Detta år har utsatt både kunder och medarbetare för stora prövningar. Jag är oerhört stolt över att vi under 2020 lyckats hålla alla våra apotek öppna, och att våra butiksmedarbetare klarat av att möta oro, rädsla och risker för smittspridning – ofta med snabba och lösningsfokuserade insatser som resultat, och alltid med stor omtanke om kunderna.

Jag är också stolt över att vi lyckats utveckla vårt produkt- och serviceutbud mitt under den rådande pandemin. Detta ser jag som ett bevis på att Apoteket både har stor innovationskraft och en hög inbyggd förändringsbenägenhet. Tillsammans tar vi oss an nya situationer med goda resultat och bibehåller vår starka finansiella ställning.

Slutligen – ett varmt tack till våra kunder för förtroendet som ni gett Apoteket under året. Vi jobbar på för att möta er i de kanaler ni vill, på de sätt som passar bäst för er.

Solna i mars 2021

Ann Carlsson  
Verkställande direktör

## Apotekets omvärld

**Många av samhällets stora trender och händelser påverkar Apoteket och kräver omställning. Andra trender ökar intresset och behovet av vår kunskap och våra tjänster.**



**Under året har** coronapandemin utmanat människors sätt att leva och arbeta. Den har ställt nya krav på medmännisklighet, men även på funktionerna hos viktiga samhällsaktörer. Åtgärder för att begränsa smittspridningen har förändrat befolkningens normala rörelsemönster och hälso- och sjukvården har ställts inför stora utmaningar.

I detta har Apotekets särställning tydliggjorts. Vi har arbetat systematiskt med vårt samhällsuppdrag att säkra hög tillgänglighet till läkemedel och andra apoteksprodukter, bidra med tjänster och stöd samt upprätthålla en god servicenivå för våra kunder. Därtill har Apoteket under året erbjudit tjänster som tidigare bara funnits inom den traditionella hälso- och sjukvården, till exempel ut- och inlämning av PCR-tester.

### Hållbara affärsmodeller och produkter

Att göra hållbara val är idag en självklarhet för många av oss, särskilt bland yngre konsumenter. För företaget håller klimatneutralitet och cirkularitet på att bli en del av affärsmodellen. Många ser hållbarhet som ett sätt att minska sin resursanvändning och att sänka kostnaderna.

Apoteket vill vara bäst i branschen på att minimera negativ miljöpåverkan från verksamheten. Därför jobbar vi bland annat målmedvetet med att se till att läkemedel inte hamnar i naturen och påverkar ekosystemet. Vi strävar efter att minska emballagemängder och onödigt användande av plast, minska utsläpp från transporter samt öka återvinningen.

### Digitalisering och skifte mot e-handel

Redan innan pandemin stod det klart att det inom detaljhandeln pågår en stor omställning. Digitaliseringen innebär nya möjligheter och skiftet mot e-handel har intensifierats under året. Många kunder väljer nu att handla online. Samtidigt minskar antalet kunder inom andra delar av apotekskedjan. För Apoteket innebär

detta att vi fortsätter att göra förändringar i butiksnet, sortiment och tjänster för att möta kundernas önskemål och behov. Inom e-handeln ställer kunderna allt högre krav på snabba, miljövänliga leveransalternativ och enkla betalningslösningar. Kunderna förväntar sig i allt högre utsträckning att kunna förflytta sig friktionsfritt mellan olika kanaler. Detta ställer krav på Apoteket, men ger också möjlighet att arbeta med innovation och framkantsteknik för att utveckla attraktiva tjänsteerbjudanden och digifysiska upplevelser som gör det enklare att må bra. Digitaliseringen påverkar också de interna processerna. Nya teknologier som robotisering och processautomation ger möjligheter att ställa om för att förenkla vardagen för våra medarbetare.

### Ökade läkemedelskostnader med en allt äldre befolkning

Då fler lever längre ökar det totala behovet av läkemedel och hälsotjänster. Utvecklingen av nya och bättre läkemedel gör att flera människor kan leva ett liv i hälsa, men nya läkemedel är ofta dyra och sätter press på den offentliga ekonomin, som dessutom kommer att utmanas av att andelen yrkesverksamma relativt sett minskar.

### Fortsatt urbanisering

Urbaniseringstrenden är idag mer komplex än tidigare. Städerna växer mer än vad landsbygdsbefolkningen minskar. Verksamheter och samhällsservice koncentreras till större orter och dessa förändringar påverkar Apoteket. På vissa håll i landet blir det svårare att hitta farmaceuter och när butiker och vårdcentraler stänger minskar även kundunderlaget. Detta ställer krav på Apoteket att leverera farmaceutisk service och rådgivning på nya, innovativa sätt. Apoteket vill utveckla en modern apotekservice för att bidra till liv i hälsa i hela Sverige.



## Affärsmodell

Apoteket erbjuder läkemedel, andra apoteksprodukter och tjänster till konsumenter och till vården. Vår affärsmodell bygger på hållbart företagande, vilket innebär att vi lyssnar på våra intressenter, utvecklar vårt erbjudande utifrån kundernas behov och tar vårt ansvar i värdekedjan. Så skapar vi värde och verkar för ett liv i hälsa.

### Omvärld och intressenter

#### KUNDER

Våra kunder förväntar sig att vi tar vårt ansvar för miljö och människa i värdekedjan. Konsumenter vill enkelt kunna handla läkemedel, andra produkter och tjänster och få rådgivning. Vårdgivare behöver effektiva och pålitliga logistiklösningar.

#### MEDARBETARE

Tack vare våra medarbetares kompetens, engagemang och mångfald kan vi utvecklas och hjälpa våra kunder. En god arbetsmiljö, kompetensutveckling och ett trovärdigt kunderbjudande bidrar till medarbetarnas motivation och hälsa.

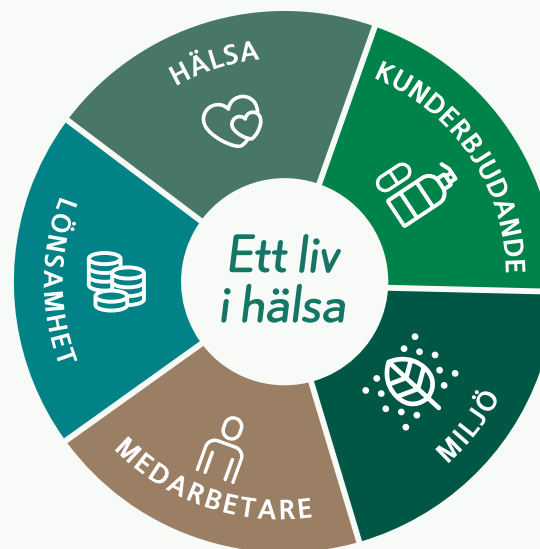
#### ÄGARE

Apoteket ägs av svenska staten. Vår ägare förväntar sig att vi agerar föredömligt inom området hållbart företagande och är långsiktigt lönsamma.

#### SAMHÄLLE

Vi behöver tillgängliga läkemedel och en fungerande apoteksverksamhet i samhället. För att leda utvecklingen på apoteksmarknaden för vi dialog med samhällsaktörer som myndigheter, politiker, vårdgivare, leverantörer och intresseorganisationer.

### Hållbart företagande



Apotekets verksamhet skapar värde för intressenterna och bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling. Vi tar hänsyn till sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter när vi utvecklar vår verksamhet.

### Värde – ett liv i hälsa

#### KUNDER

Vi hjälper våra kunder att må bättre genom rådgivning, läkemedel, andra apoteksprodukter och tjänster. Vi hjälper vården med logistiklösningar, individanpassade läkemedel, dosförpackade läkemedel och farmacitjänster.

#### MEDARBETARE

Vi vill vara apoteksbranschens mest attraktiva arbetsgivare. Våra medarbetare har tillgång till löpande kompetensutveckling och ett generöst friskvårdsbidrag. Vi arbetar för en god arbetsmiljö och välkomnar olikheter.

#### ÄGARE

Vår verksamhet bedrivs i enlighet med de högt ställda kraven på ansvarstagande och transparens i Statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande. Genom vår utdelning återgår en del av vinsten till staten.

#### SAMHÄLLE

Apoteket driver viktiga samhällsfrågor som bättre folkhälsa, hälsosamma levnadsvanor och minskad miljöpåverkan från läkemedel. Genom samverkan med leverantörer, vården, branschföreningar och andra intressenter får vi ännu större genomslag.

## Ett liv i hälsa – både för människa och planet

Allt fler aktörer får upp ögonen för hur deras verksamhet påverkar olika livsuppehållande system på jorden. På Apoteket har vi sedan många år tillbaka ett starkt engagemang i dessa frågor, som länge benämndes miljöfrågor, men som idag har fördjupats genom FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030.

Med utgångspunkt i Agenda 2030 har Apoteket vässat ambitioner och mål så att vi ännu tydligare kan bidra till samhällsutvecklingen. Utifrån vår analys av FN:s mål och delmål har vi identifierat de som ligger närmast Apotekets verksamhet och som vi därmed har störst möjlighet att påverka.



### Hälsa och välbefinnande

God hälsa är en förutsättning för att människor ska kunna nå sin potential och bidra till samhällets utveckling. Idag lever människor allt längre men står också inför olika hot mot hälsan, till exempel antibiotikaresistens och pandemier. För att motverka hoten behövs tillgång till hälso- och sjukvård men också till läkemedel och vacciner av god kvalitet.

Apotekets vision är ett liv i hälsa och det är också vårt främsta bidrag till Agenda 2030. Vi gör det enklare att må bra och bidrar till en bättre folkhälsa genom de läkemedel, hälsotjänster och andra produkter som vi erbjuder. Vår rådgivning vägleder till rätt läkemedelsbehandling och minskad kassation.



### Hållbar konsumtion och produktion

En hållbar konsumtion och produktion krävs för att minska negativ påverkan på klimat, miljö och människors hälsa. Det innebär till exempel effektiv resursanvändning, hänsyn till ekosystemtjänster och minskad påverkan från farliga kemikalier.

Apoteket ställer krav på leverantörer och samverkar med branschen för att säkerställa miljöhänsyn och goda arbetsförhållanden i leverantörsledet. Vår rådgivning hjälper kunderna att använda sina läkemedel på rätt sätt för att undvika onödig användning, resursslöseri och kassation.



### Rent vatten och sanitet

Vatten är en förutsättning för allt liv på jorden. Rent vatten är något som ofta tas för givet i Sverige, men i många länder där fattigdomen är utbredd är det vanligt att människor saknar tillgång till rent vatten och sanitet. Dessutom kan orenat avloppsvatten orsaka föroreningar som skadar både miljön och människors hälsa.

För Apoteket är det viktigt att produkterna vi erbjuder inte orsakar skada när de tillverkas eller används. Vi är medvetna om att utsläpp av läkemedelssubstanser till vattenmiljön förekommer både vid tillverkning och användning av läkemedel och samarbetar därför i branschen för att åstadkomma en varaktig förändring.



### Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är en av de största utmaningarna vi står inför idag. Utsläppen från användning av fossil energi bidrar till att höja den globala genomsnittstemperaturen. Om temperaturen höjs mer än två grader kan det få allvarliga konsekvenser för ekosystem, hälsa och tillgång till mat och vatten.

Apotekets mål är att öka andelen fossilfria leveranser och vi köper endast in vattenkraftsel från vår elleverantör. Om vi reser i arbetet väljer vi tåg framför flyg och vi klimatkompenserar för alla våra leveranser till kund.



### Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Ekonomisk tillväxt krävs för en hållbar samhällsutveckling. Det möjliggör investeringar i ny teknik och skapar arbetstillfällen med anständiga arbetsförhållanden för många människor. Idag befinner sig mer än hälften av världens arbetstagare i osäkra anställningar, ofta med dålig lön och begränsad tillgång till utbildning och socialförsäkring. Tvångsarbete och barnarbete är fortfarande vardag för många människor.

Apotekets ambition är att bedriva en långsiktigt lönsam verksamhet. Samtidigt ställer vi höga krav både på oss själva och våra leverantörer, för att säkerställa goda arbetsvillkor i hela värdekedjan.



### Genomförande och partnerskap

Agenda 2030 speglar de utmaningar som världen står inför. Komplexa utmaningar kräver kunskap och engagemang från många olika håll och lösningarna ligger sällan inom en aktörs handlingsutrymme, men genom att samverka med andra går det att komma långt. Vår ambition är att fördjupa Apotekets engagemang i hållbarhets- och samhällsfrågor där vår verksamhet påverkar och påverkas. Det vill vi göra i samverkan med våra leverantörer och kunder, med forskare och politiker, och med andra apoteksaktörer.

## Mål och utfall 2020

Apotekets mål utgår från vår vision om ett liv i hälsa och vår ambition att vara Sveriges ledande hälsoaktör.

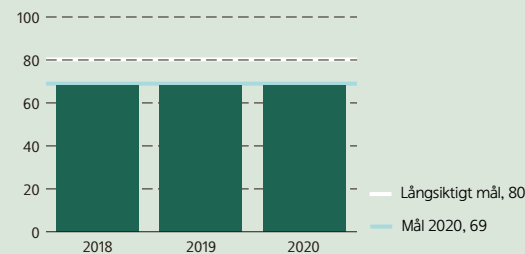
### MÅL



#### HÄLSINDEX

Apotekets mål är att ständigt bli bättre på att hjälpa kunderna att ta hand om sin hälsa. Vi mäter hur kunderna uppfattar oss som hälsoaktör, i förhållande till konkurrenter och andra företag, i ett hälsindex. Apotekets hälsindex baseras på en kundundersökning som bland annat mäter preferenser, kännedom och vår förmåga att ge kunderna rätt hjälp. År 2030 är målet ett hälsindex på 80.

### UTFALL 2020

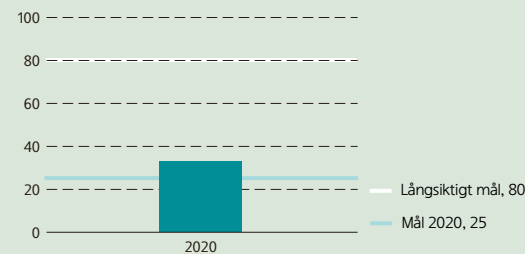


Resultatet för hälsindex 2020 var 68, att jämföra med 68 föregående år. För 2021 är målet att hälsindex ska ligga på 70.



#### EES

Apotekets mål är att öka användandet av EES (Elektroniskt expertstöd) i kundmötet. EES gör att farmaceuten får en bättre bild av kundens läkemedelsbehandling, vilket förbättrar rådgivningen i samband med att man hämtar ut sina förskrivna produkter. Det långsiktiga målet är att EES används i 80 procent av våra kundmöten.

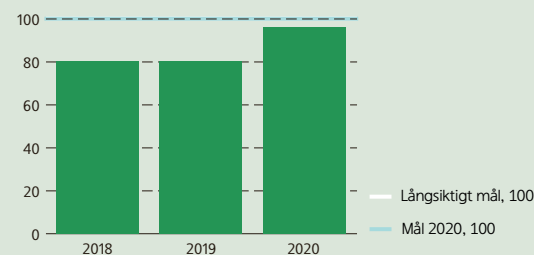


Under 2020 användes EES vid 33 procent av våra kundmöten. För 2021 är målet att EES används vid 50 procent av våra kundmöten.



#### UPPFÖRANDEKODEN

Apotekets mål är att öka andelen egenvårdsleverantörer som accepterat vår uppförandekod. Det långsiktiga målet är att 100 procent av Apotekets leverantörer ska inkluderas. Målet omfattar leverantörer där vår inköpskostnad är minst en miljon kronor per år.



Uppförandekoden hade vid årets slut accepterats av 96 (80) procent av leverantörerna av receptfria läkemedel och andra apoteksprodukter.

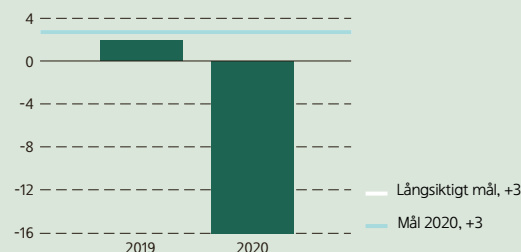
MÅL



MILJÖBONUS

Apoteket har som målsättning att öka inlämningen av gamla och överblivna läkemedel för att minska den negativa miljöpåverkan från läkemedel som slängs i hushållssopor eller spolats ned i avloppet. Under 2019 började vi att mäta och målsätta hur många kunder som utnyttjar Apotekets miljöbonus, vilken erhålls när läkemedel lämnas in på våra apotek. Målet är att den utnyttjade miljöbonusen ska öka med 3 procent årligen.

UTFALL 2020

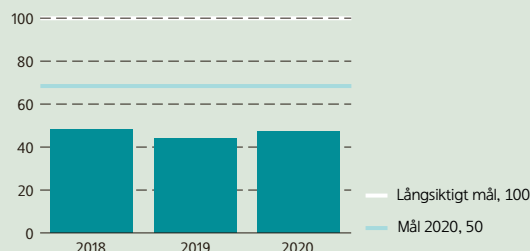


Miljöbonus för inlämning av överblivna läkemedel minskade med 16 procent jämfört med föregående år. Denna minskning beror på att coronapandemin bidragit till färre besökare på våra apotek. Vår målsättning är att miljöbonusen ökar under 2021.



FOSSILFRIA TRANSPORTER

Apoteket arbetar intensivt för att öka andelen fossilfria transporter. Apotekets långsiktiga målsättning är 100 procent fossilfria varustransporter. Målet för 2020 var 50 procent fossilfria varustransporter.

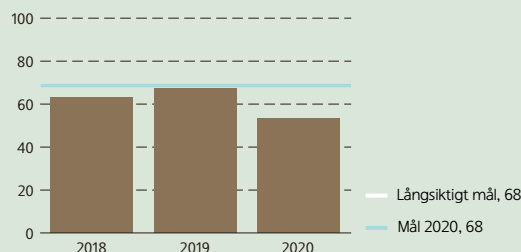


Resultatet för 2020 var 47 procent fossilfria transporter, vilket är en ökning jämfört med föregående års resultat (44). Inför 2021 är målsättningen att 50 procent av våra transporter är fossilfria.



FRISKNÄRVARO

Apotekets vision är ett liv i hälsa, vilket inkluderar hälsa för både våra kunder och medarbetare. Vi strävar efter så låg sjukfrånvaro som möjligt och att öka frisknärvaron. För 2020 var målet en frisknärvaro på 68 procent, vilket också är vårt långsiktiga mål.

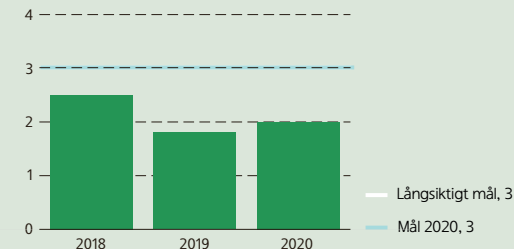


Under 2020 var frisknärvaron 53 (67) procent. Detta är ett resultat av coronapandemin som bidragit till att våra medarbetare behövt stanna hemma i större utsträckning, för att minska smittspridningen. Inför 2021 är målsättningen en frisknärvaro på 68 procent.



RÖRELSE-MARGINAL

Apoteket har som långsiktig målsättning att rörelsemarginalen över en konjunkturcykel ska ligga på 3 procent. Givet att Apoteket genomgår en omställning som innebär att detaljhandelsmarknaden stöps om, krävs stora investeringar i it och logistik, vilket belastar rörelsemarginalen.



Under 2020 var rörelsemarginalen 2 procent. Skuldsättningsgraden var 0 procent av pensionsjusterat eget kapital, en minskning till följd av en förändrad finansieringsmodell, men också ett positivt kassaflöde.



## Hälsa

*Vi gör det enklare att må bra*

**Apotekets viktigaste uppgift är att bidra till ett liv i hälsa. Under året har vi utvecklat vår rådgivning, våra tjänster och vårt sortiment för att göra det ännu enklare för våra kunder att må bra.**

**Oavsett om man** är frisk eller lever med en sjukdom, vill vi underlätta vardagen för våra kunder. Varje dag har Apoteket över 87 000 kundkontakter i butik och i våra digitala kanaler.

### **Elektroniskt expertstöd på våra apotek**

Läkemedel är en bärande del av vård och omsorg i samhället och Apotekets farmaceuter är experter på läkemedelsbehandling. Under året har vi utvecklat vår rådgivning bland annat genom användandet av EES, Elektroniskt expertstöd. EES gör att farmaceuten kan få en bättre bild av kundens läkemedelsbehandling och därigenom förbättra rådgivningen i samband med att kunden hämtar ut sina förskrivna mediciner. Under hösten har EES använts vid 40 procent av expeditionerna, vilket överträffar årets mål.

### **Årets sortimentsutveckling**

När smittspridningen av det nya coronaviruset ökade under mars månad hanterade Apoteket en kraftigt ökad efterfrågan på bland annat värktabletter och andra produkter som kunderna ville komplettera sina medicinskåp med. Sortimentsavdelningen har arbetat hårt för att säkra tillgången till läkemedel och möta den ökade efterfrågan på produkter som handsprit, munskydd, andningsskydd och handtvål. Även febertermometrar och kosttillskott som D-vitamin har ökat i försäljning som en effekt av pandemin.



## Samarbeten

- Apoteket vill bidra till en långsiktig hållbar utveckling i samhället. Utöver att hjälpa människor med läkemedel och hälsa vill vi också bidra med kunskap och resurser inom andra områden. Därför samarbetar vi med olika partners och patientorganisationer.
- Apoteket är partner till Rädda Barnen. Samarbetet handlar både om att bidra till katastrofinsatser internationellt och till Rädda Barnens satsning På Lika Villkor, ett projekt som syftar till att minska diskrimineringen av barn i socioekonomiskt utsatta områden i Sverige.
- För tredje året i rad har Apoteket sålt rosa band till förmån för Bröstcancerfonden.

Orelaterat till pandemin har vi vidareutvecklat vårt sortiment inom de egna märkesvarorna Apoteket, Apoliva och Försvarets. Nyheter har lanserats inom Apoliva Age Care och nya solskydd har lanserats inom varumärket Apotekets. Alla nya egenvårdsprodukter, både våra egna såväl som andra leverantörers, har genomgått Apotekets noggranna kvalitetskontroll.

### Information och PCR-tester

Under pandemin har våra apotek tagit ett ansvar för att minska smittspridningsrisken genom information, avståndsmarkeringar och nya lösningar med kösystem utanför butikerna. Våra olika leveranslösningar har också gjort det enklare för de kunder som inte kunnat eller velat besöka apoteken under pandemin att få sina läkemedel.

Under året ställde många apotek snabbt om för att kunna hjälpa till med viktiga insatser utöver de vanliga. I elva regioner har våra medarbetare hjälpt till att lämna ut testkit för PCR-provtagning. Apoteket har under året lämnat ut över 400 000 testkit.

### Hälsotjänster

Med hänsyn till omvärldsläget har Apoteket fokuserat på medicinskt viktiga hälsotjänster och pausat andra tjänster för att inte skapa onödig trängsel på apoteken. Vi har under året fördjupat samarbetet med Doktor24 och tillsammans erbjuder vi hälsotjänster som antikroppstester och vaccinationer, bland annat mot säsongsinfluensan.

Tillsammans med Doktor24 erbjuds även tillfällig receptförnyelse, så att våra kunder slipper ofrivilliga uppehåll i sin läkemedelsbehandling. Detta är en tjänst som allt fler kunder uppskattar.

Ytterligare en viktig tjänst som underlättar läkemedelsbehandling är Apotekets dosförpackade läkemedel. Med denna tjänst kan både privatkunder och patienter inom hälso- och sjukvården få sina läkemedel förpackade i dagliga dospåsar. Intresset för denna tjänst har under

året fortsatt att öka och förutom att den förenklar vardagen för våra kunder ökar den följsamheten till läkemedelsbehandlingen och har dessutom positiva miljöeffekter (läs mer om dosförpackade läkemedel på sidan 4).

### Flexibel service för vården

Apotekets verksamhet inom hälso- och sjukvården har under pandemin stöttat regionkunderna med läkemedelsförsörjning, läkemedelstillverkning och olika farmaceutiska tjänster. Inom flera områden har Apoteket snabbt behövt ställa om då förutsättningarna förändrats. Bland annat har Apoteket bidragit till regionernas beredskapslager av läkemedel.

## Apotekets kvalitetskontroll för produkter som inte är läkemedel

### BEHOVSKONTROLL

Alla produkter vi säljer ska på ett eller annat sätt göra det enklare att må bra. Vi kontrollerar att produkten behövs och gör nytta.

### FUNKTIONSKONTROLL

Med hjälp av experter och/ eller konsumentpaneler kontrollerar vi att produkten fungerar som den ska och är märkt på rätt sätt. Om leverantörernas effektstudier inte är tillräckliga begär vi ytterligare information eller tackar nej till produkten.

### MILJÖKONTROLL

Vi kontrollerar att produkten belastar miljön i minsta möjliga omfattning. Dessutom ska produkten ha en bra förpackning som kan återvinnas.

### KVALITETSGARANTI

Vi på Apoteket gör allt i vår makt för att säkerställa att produkterna i apotekshyllorna är av bästa kvalitet. Men kunden är det tuffaste testet och givetvis får kunden pengarna tillbaka om kunden inte är nöjd, oavsett skäl.



### LEVERANTÖRSKONTROLL

Leverantörer och tillverkare ska följa Apotekets uppförandekod och leva upp till våra stränga krav på kvalitet, miljö och etiskt ansvar. Vi utvärderar regelbundet våra tillverkare.

### SKONSAMHETS- KONTROLL

Produkten ska vara så skonsam som möjligt med bibehållen funktion. Vi synar alla ingredienser för att minimera risken för till exempel allergi eller irritation.

### KOMPETENSKONTROLL

Alla som arbetar på våra apotek måste ha den kompetens som krävs för att ge råd kring våra produkter. Därför utbildar vi medarbetarna löpande samt testar deras kunskaper regelbundet.



## Miljö

### Ett högprioriterat område

Intresset för miljö- och klimatfrågor ökar bland befolkningen. Många känner oro. Apotekets kunder kan känna sig trygga med att vi anstränger oss till det yttersta inom dessa områden. Det har vi gjort länge och det är vi stolta över. Vi arbetar med att minska vår miljöpåverkan inom flera områden och vi sträcker ut vår hand för att samarbeta med andra.

**Världen står inför** en rad utmaningar. Klimatförändringar, förorening av luft och vatten och en konsumtion som inte alltid är hållbar gör att företagen behöver tänka i nya banor. Under 2020 har Apoteket samarbetat intensivt kring branschens miljöfrågor och vi har fortsatt vårt arbete med insamling av överblivna läkemedel. Vi verkar för att åstadkomma fler fossilfria transporter. Vi kommer i framtiden även att satsa på fler insatser relaterade till våra förpackningar, till exempel att minska onödiga förpackningar och prioritera material som är lätta att återvinna.

### Välvald – en ny guide för ökad transparens

I dagsläget vet samhället inte tillräckligt mycket om tillverkningen av de läkemedel som säljs på svenska apotek. Tack vare forskning och grävande journalistik vet vi att tillverkningen orsakar stora miljöproblem framför allt i Asien. Det saknas krav på att läkemedelsföretag öppna upp och visa var och hur deras produkter är tillverkade.

Sveriges apotek har därför gemensamt tagit fram en konsumentguide för receptfria läkemedel, kallad Välvald. Guiden lyfter fram de läkemedelsföretag som är transparenta i sitt hållbarhetsarbete och är branschens sätt att uppmuntra läkemedelsföretagen att bli mer öppna i sin kommunikation.





## Samarbeten

- Solvatten är en uppfinning som renar vatten med hjälp av solens strålar. Uppfinningen är en svart dunk i vilken vatten hålls genom ett filter och därefter renas av UV-ljus. Detta dödar mikroorganismer samtidigt som vattnet värms upp.

Apotekets samarbete med Solvatten ger utsatta familjer möjlighet till god hygien genom rent och varmt vatten. I tillägg till detta minskar Solvatten behovet av att elda med ved och kol, och utgör även Apotekets klimatkompensation, för de transporter som görs med delvis fossila drivmedel.

Välvalds kriterier vidareutvecklas regelbundet av Sveriges Apoteksförening i dialog med läkemedelsindustrin, forskare och andra aktörer. Det långsiktiga målet är att bidra till en mer hållbar läkemedelstillverkning.

### Apoteket uppmuntrar till läkemedelsinlämning

Tidigare år har Apoteket haft en särskild kampanj för att påminna om vikten av att lämna in överblivna läkemedel till apotek istället för att kasta dem i soporna eller spola ned dem i avloppet. Kampanjen Den Stora Läkemedelsinsamlingen ställdes i år in för att inte uppmuntra till trängsel i butik, men Apoteket räknar med att återintroducera initiativet, då det är viktigt att överblivna läkemedel tas om hand på rätt sätt, så att de inte påverkar växter och djur negativt.

### Allt mer hållbara värdekedjor

Inom apoteksbranschen pågår en snabb förflyttning mot digital handel och den pågående pandemin har accelererat utvecklingen. På flera orter kan våra kunder beställa online och få sina läkemedel och andra produkter levererade från sitt lokala apotek samma dag. Både expressutlämning, där kunderna beställer på nätet och hämtar på ett lokalt apotek, och expressleverans hem till dörren är lösningar som är möjliga tack vare Apotekets e-handel kombinerad med ett stort apoteksnät.

Varutransporter till våra apotek och hemleveranser påverkar klimatet. Apoteket har under året arbetat intensivt för att öka andelen fossilfria transporter. Vi ser även över vårt transportnät för att optimera transporterna så att varorna alltid tar kortast möjliga väg. Alla våra leveransalternativ är märkta med antingen klimatsmart eller klimatkompenserat av Apoteket.

Förskjutningen mot e-handel innebär att Apoteket arbetar med partners för såväl lagerhållning som leveranser. Vi verkar för att hållbara arbetsvillkor ska råda hos alla våra samarbetspartners.

### Energibesparing på våra apotek

Apoteket genomför regelbundna energikartläggningar för att hitta nya sätt att spara på vår förbrukning. Några exempel på energibesparande lösningar på våra apotek är installationen av LED-lampor och närvarostyrning i utrymmena bakom disk. Vi använder solfilm på stora fönster i soliga lägen för att undvika att onödigt ljus släpps in och värmer upp luften, som sedan behöver kylas ned igen. Apotekets elleverantör levererar bara vattenkraftsel.

### Höjt pris på plastbärkassar

I samband med att den nya skatten på engångsplastkassar trädde i kraft i mars höjde vi priset på våra bärkassar och uppmanade samtidigt våra kunder att i första hand använda medhavd väska eller flergångskasse.

För de kunder som vill köpa en engångsplastkasse tillhandahåller Apoteket kassar som består av minst 80 procent konsumentåtervunnen plast, det vill säga plast som har använts och därefter samlats in och återanvänts vid tillverkning av nya påsar. På så vis verkar Apoteket för ett minskat behov av ny plastråvara och kan värna om vår miljö.



## Medarbetare

### Vår viktigaste tillgång

Apotekets drygt 2 800 medarbetare och deras kompetens är avgörande för att vi ska kunna hjälpa människor att leva ett liv i hälsa. Hos oss präglas kulturen av omtanke och kunskap. Varje dag hjälper vi många människor med råd som gör att de kan hantera och förebygga hälsoproblem.

**Coronapandemin har under** året påverkat alla medarbetare inom Apoteket. De har snabbt tvingats ställa om för att ta hand om nya arbetsuppgifter och rutiner. Våra apotekare och receptarier är vana vid att möta människor som inte är friska, men under pandemin har risken för att smittas av covid-19 inneburit en extra oro. Sjukfrånvaron har ökat från 5,2 till 6,2 procent. Detta beror inte bara på att våra medarbetare varit mer sjuka utan också på att alla med symptom har stannat hemma. Genom planering och flexibla lösningar har vi lyckats hålla de allra flesta apotek öppna som vanligt. Vissa butiker har periodvis tvingats korta öppettiderna och ha stängt enstaka dagar.

### Särskild grupp har stöttat medarbetare och kunder

I mars månad bildade Apoteket med anledning av pandemiutbrottet en särskild krisgrupp för att stötta chefer och medarbetare i verksamheten. Gruppen har tagit fram riktlinjer och rutiner för att minska risken för smittspridning. En av åtgärderna är att ordna kö utanför apoteken, vid behov med stöd av väktare. Chefer har fått löpande uppdateringar om läget i landet, förändrade myndighetsråd samt nya åtgärder och rutiner inom Apoteket. De har också kunnat ställa frågor och få råd kring hur de ska agera på sin lokala arbetsplats. Allt material och riktlinjer har samlats på en särskild intranätssida. Apoteket har





## Samarbeten

- Apoteket samarbetar med Arbetsförmedlingen för att underlätta för utländska farmaceuter att komma i arbete i Sverige. Det innebär att vi erbjuder praktikplatser och stöttning under utbildningstiden och erbjuder arbete när farmaceuterna har fått sin svenska legitimation.
- Apoteket och Farmaceuter utan Gränser samarbetar för satsningen Farmaceutkompis. Syftet med satsningen är att göra det möjligt för nyanlända apotekare att enklare få en personlig kontakt in i det svenska samhället.
- Apoteket är medlem i nätverket Diversity Charter Sweden för att utbyta erfarenheter av mångfald med andra företag och organisationer, genom att lyfta goda exempel. Vårt medlemskap i Diversity Charter innebär ett åtagande att aktivt arbeta med mångfald och inkluderande förhållningssätt i vår egen organisation.

också haft kontinuerliga avstämningar med de fackliga organisationerna och huvudskyddsombuden i Apotekets arbetsmiljögrupp.

Relevant informationsmaterial för kunder har producerats och apoteken har anpassats för att minska smittspridningsrisken.

## Omställning och kompetensväxling

Under året gjorde Apoteket en större omställning för att kunna möta nya kundbehov och investera för framtiden. För att öka takten i genomförandet av nya kunderbjudanden infördes en ny, förenklad organisation.

Digitalisering och demografiska förändringar har lett till förändrade kundbeteenden, som kräver nya lösningar. Detta innebär ett behov av nya kompetenser inom Apoteket. Centrala frågor nu och kommande år är hur vi kan förbättra upplevelsen av Apoteket online, hur driften av våra apotek kan bli ännu mer hållbar, samt hur vi använder digitala lösningar för att effektivisera det interna arbetet. Apoteket bygger löpande kompetens för att utreda hur ny teknik och innovation kan förbättra kunderbjudande och service, samtidigt som vi sänker våra kostnader.

## Behov av fler farmaceuter

För att kunna hålla ett apotek öppet måste det finnas minst en farmaceut på plats. På grund av farmaceutbrist är kompetensen hett efterfrågad. Apoteket arbetar på flera sätt för att lösa denna brist som finns på vissa orter. Bland annat verkar vi för fler utbildningsplatser, men också för regelförändringar som skulle kunna möjliggöra att fler av farmaceuternas arbetsuppgifter kan utföras på distans eller av andra yrkesgrupper. Apoteket rekryterar även farmaceuter från andra EU-medlemsstater och hjälper farmaceuter från länder utanför unionen att få praktik och stöd att få sina utbildningar godkända i Sverige.

Parallellt fortsätter vårt uppskattade trainee-program och vi strävar ständigt efter att Apoteket ska vara den mest attraktiva arbetsgivaren både för erfarna och nyexaminerade farmaceuter.

## Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Apoteket AB (publ), org.nr 556138-6532, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2020. Bolaget har sitt säte i Solna. Apoteket ägs av svenska staten. Verksamheten bedrivs enligt marknadsmässiga villkor och krav.

### Konsumentmarknaden

**Efterfrågan på konsumentmarknaden** utvecklades positivt under perioden januari–december 2020. Den sammanlagda omsättningen på konsumentmarknaden under 2020 uppgick till 49,1 (47,1) miljarder kronor, en ökning med 4,1 procent jämfört med föregående år.

Försäljningen av förskrivna produkter ökade med 3,1 procent, receptfria läkemedel minskade med 1,7 procent och övriga apoteksprodukter ökade med 11,4 procent. Konsumentmarknaden definieras som sammanlagd försäljning från butiks- och distanshandeln.

#### Apotek på konsumentmarknaden

Antalet öppenvårdsapotek har blivit något fler under året och på den svenska marknaden fanns vid årets utgång 1 433 apotek vilket motsvarar en ökning om 0,5 procent jämfört med året innan. Apotekstätheten i Sverige är därmed kvar på cirka 7 200 invånare per apotek. Apoteket

har under 2020 etablerat sju nya apotek, stängt två samtidigt som 25 ombyggnationer och flyttar har genomförts. Vid årets utgång hade Apoteket sammanlagt 402 apotek.

#### E-handeln förstärktes under pandemin

Försäljning av läkemedel och andra apoteksprodukter via e-handel förstärktes under pandemin och utgjorde under 2020 sammantaget 14,1 procent av den totala försäljningen på apoteksmarknaden i Sverige. Motsvarande siffra vid utgången av 2019 var 10,7 procent.

#### Avtal på upphandlingsmarknaden

Lönsamhetsutvecklingen på upphandlingsmarknaden är utmanande och många avtal minskar i omfattning. Jämfört med föregående år har Apoteket avslutat fyra regionavtal avseende läkemedelsleveranser.

	NYCKELTAL, KVARTALSVIS								
	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1	2019:4	2019:3	2019:2	2019:1	2018:4
Nettoomsättning, msek	4 916	4 614	4 601	5 405	5 183	4 913	5 140	5 085	5 233
Rörelseresultat, msek	91	122	64	120	-1	165	109	92	70
Rörelsemarginal, %	1,9	2,6	1,4	2,2	0	3,4	2,1	1,8	1,3

### Väsentliga händelser

- Apoteket blev minoritetsägare i den digitala vårdgivaren Doktor24.
- Årsstämman beslutade att balansera disponibla vinstmedel.
- Apoteket utsågs till branschens mest hållbara varumärke i Sustainable Brand Index årliga mätning.
- Apoteket införde en ny organisation med färre antal tjänster på huvudkontoret.
- I samarbete med Folkhälsomyndigheten lämnar Apoteket ut PCR-tester för egenprovtagning av pågående infektion i covid-19 och erbjuder tillsammans med Doktor24 möjlighet att göra antikroppstester.
- Apoteket vann två nya avtal på dosmarknaden och kommer under 2021 att förse totalt 80 000 patienter och privatpersoner med dosförpackade läkemedel.
- Apoteket etablerade sju nya apotek, stängde två och moderniserade 25.

## Nettoomsättning och resultat

### Nettoomsättning

Under 2020 minskade Apotekets nettoomsättning med 3,9 procent och uppgick till 19 536 (20 321) miljoner kronor. Minskningen är främst hänförlig till avslutade regionavtal för läkemedelsleveranser.

### Konsumentmarknaden

Apoteket erbjuder läkemedel och andra apoteksprodukter samt tjänster, information och rådgivning till konsumenter genom 402 apotek runt om i landet. Apoteket bedriver också ombudsverksamhet, e-handel och övrig distanshandel.

Nettoomsättningen för helåret 2020 minskade något med 0,2 procent i jämförelse med föregående år och uppgick till 15 575 (15 601) miljoner kronor. Coronapandemin har i hög grad påverkat kunders köpbeteende med färre inköp i butik och en stark tillväxt inom e-handeln.

Apoteket har under hösten trätt in som samarbetspartner till flera regioner för hantering av tester relaterade till covid-19.

### Upphandlingsmarknaden

Apoteket erbjuder läkemedelsleveranser, dosförpackade

läkemedel och tillverkning av individanpassade läkemedel till regioner, kommuner och företag.

Nettoomsättningen minskade under året med 16,1 procent i jämförelse med föregående år och uppgick till 3 961 (4 720) miljoner kronor. Under året har fyra regionavtal avslutats och läkemedelsleveranser till vårdgivare har påverkats negativt av inställd eller senarelagd vård som en följd av pandemin.

### Rörelseresultat

Rörelseresultatet för 2020 uppgick till 397 (365) miljoner kronor, en förbättring med 32 miljoner kronor jämfört med föregående år. Hög tillväxt och stärkta marginaler inom e-handeln förbättrade resultatet. Färre kunder i butik ledde till lägre resultat för butiksverksamheten, vilket kompenseras av lägre omkostnader. Anpassningar till de lägre volymerna i butik ledde till en ökad effektivitet samtidigt som centrala funktioner och it genomförde besparingar.

Rörelseresultatet har belastats med omstrukturingskostnader på 21 miljoner kronor, främst som följd av att Apoteket genomförde en omorganisation med färre antal tjänster på huvudkontoret.

Avskrivningen för nyttjanderättstillgång avseende leasingkontrakt uppgick till 264 (254) miljoner kronor.

Övriga avskrivningar uppgick till 161 (141) miljoner kronor.

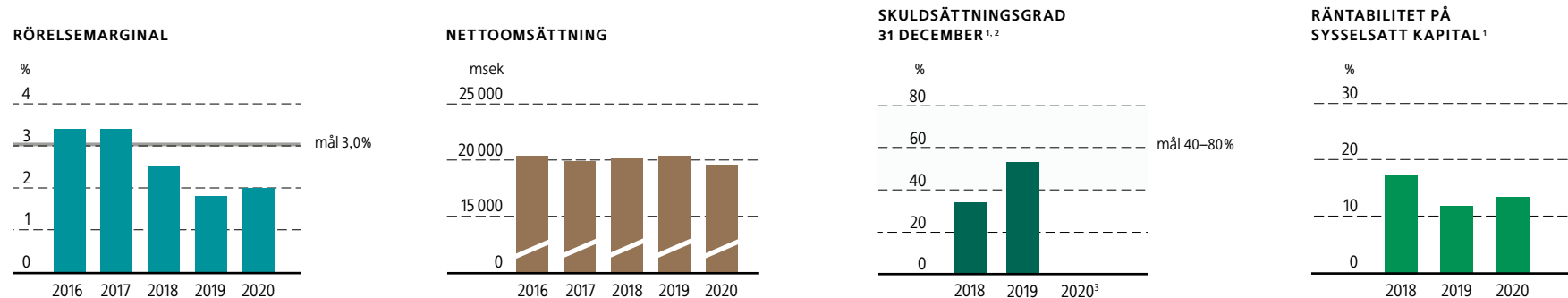
Rörelsemarginalen uppgick till 2,0 (1,8) procent jämfört med Apotekets långsiktiga mål på 3,0 procent.

### Årets resultat

Årets resultat uppgick till 285 (332) miljoner kronor, 47 miljoner kronor lägre än föregående år. Finansnettot avseende pensioner uppgick till 24 (66) miljoner kronor där minskningen kan hänföras till en redovisningsteknisk effekt av lägre räntor kopplade till tillgångar i Apotekets pensionsstiftelse. Under året har en resultatandel från intressebolaget Doktor24 påverkat finansnettot negativt med 30 miljoner kronor. Nettoresultatet<sup>1</sup>, justerat för IAS 19 avseende pensioner och IFRS 16 avseende leasingavtal, uppgick till 268 (284) miljoner kronor.

### Övrigt totalresultat

Aktuariella vinster och förluster, som avser förändringen i verkligt värde av förvaltningstillgångarna i Apotekets Pensionsstiftelse, samt utvecklingen i pensionsförpliktelsen i jämförelse med prognos redovisas i Övrigt totalresultat. För helåret 2020 uppgick Övrigt totalresultat till 718 (-264) miljoner kronor. Den aktuariella vinsten är hänförlig till en hög avkastning på tillgångar i Apotekets pensionsstiftelse.



1) Angivna nyckeltal utgör alternativa nyckeltal. För definitioner se sidorna 68–69. 2) Vid övergång till IFRS 16 har apoteket använt den modifierade retroaktiva metoden. Jämförelsevärden är ej omräknade och i skuldsättningsgraden för 2018 ingår ej leasing. 3) Värdet för 2020 är 0.

## Kassaflöde och finansiell ställning

### Kassaflöde

Det operativa kassaflödet för året uppgick till 1 482 (667) miljoner kronor. Kassaflödet har påverkats positivt av att Apoteket genomfört en förändring av finansieringsmodell och i samband med det optimerat rörelsekapitalet. En del i detta är att fordran avseende läkemedelsförmån till E-hälsomyndigheten säljs över månadskiften för att finansiera kortfristiga likviditetsbehov, vilket även bidragit till en minskad finansiell skuld. Detta återspeglas i en låg nettolåneskuld<sup>1</sup> och låg skuldsättningsgrad<sup>1</sup> vid utgången av året.

Kassaflödet från den finansiella verksamheten uppgick till -938 (-704) miljoner kronor, där -263 (-249) miljoner kronor avsåg leasingamortering och -675 (-225) miljoner kronor återbetalning av kortfristiga lån.

Årets kassaflöde uppgick till 544 (-37) miljoner kronor och likvida medel uppgick den 31 december 2020 till 656 (112) miljoner kronor.

### Investeringar

Under året har investeringar gjorts främst i materiella anläggningstillgångar såsom ny it-utrustning i butik och i immateriella anläggningstillgångar i form av utveckling av nya it-lösningar.

Apoteket investerade i början av året 34 miljoner kronor i den digitala vårdgivaren Doktor24 Healthcare AB och äger efter transaktionen 20 procent av bolaget. Investeringarna uppgick sammantaget till 242 (224) miljoner kronor.

### Finansiell ställning

Det egna kapitalet uppgick per den 31 december 2020 till 5 294 miljoner kronor, 1 003 miljoner kronor högre än vid årsskiftet. Pensionstillgången ökade med 749 miljoner kronor.

Räntabiliteten på sysselsatt kapital<sup>1</sup> uppgick till

13,4 (11,9) procent och räntabiliteten på eget kapital<sup>1</sup> till 6,5 (8,2) procent för den senaste tolv månadersperioden. Nettolåneskuden<sup>1</sup> minskade som en följd av försäljningen avseende fordran för läkemedelsförmån till E-hälsomyndigheten och uppgick till 3 miljoner kronor, att jämföra med 1 273 miljoner kronor vid årets ingång.

Beslutad gottgörelse avseende 2019 på 499 miljoner kronor från Apotekets Pensionsstiftelse reglerades under våren 2020. Årsstämman avstod från vinstutdelning avseende 2019 med hänvisning till rådande coronapandemi. Skuldsättningsgraden<sup>1</sup>, som också påverkades av ny finansieringsmodell, uppgick till 0 (53) procent.

Styrelsens förslag på utdelning för 2020 uppgår till 0 (0) miljoner kronor.

## Moderbolaget

Nettoomsättningen för Apoteket uppgick under året till 19 536 (20 321) miljoner kronor. Rörelseresultatet uppgick till 569 (521) miljoner kronor. Resultatet efter skatt uppgick till 413 (432) miljoner kronor.

Det operativa kassaflödet uppgick till 1 219 (418) miljoner kronor. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -241 (-202) miljoner kronor. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -675 (-455) miljoner kronor. Årets kassaflöde uppgick till 544 (-37) miljoner kronor.

### Händelser av väsentlig betydelse för bedömning av utveckling, risker och osäkerhetsfaktorer

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som redovisas för koncernen är också relevanta för moderbolaget.

FÖRSÄLJNINGSSAMMANSTÄLLNING			
Belopp i msek	2020	2019	Förändring %
Konsumentmarknaden	15 575	15 601	-0,2
Upphandlingsmarknaden	3 961	4 720	-16,1
<b>Summa nettoomsättning</b>	<b>19 536</b>	<b>20 321</b>	<b>-3,9</b>

KONCERNENS OPERATIVA KASSAFLÖDE		
Belopp i msek	2020	2019
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 724	870
Investeringar i immateriella tillgångar	-53	-12
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-155	-212
Investering i intressebolag	-34	-
Avyttrade anläggningstillgångar	0	21
<b>Operativt kassaflöde</b>	<b>1 482</b>	<b>667</b>

ANALYS AV RÄNTEBÄRANDE NETTOLÅNESKULD		
Belopp i msek	2020	2019
IB 1 januari	1 273	751
Operativt kassaflöde	-1 482	-667
Leasingskuld, lång och kort	-51	710
Amortering leasingskuld	263	249
Utdelning	-	230
<b>UB 31 december</b>	<b>3</b>	<b>1 273</b>

1) Angivna nyckeltal utgör alternativa nyckeltal, för definitioner se sidorna 68–69.

## Om Apotekets riskhantering

Apotekets riskhantering syftar till att identifiera risker som kan ha påverkan på verksamheten och dess förmåga att nå målen. Hanteringen handlar om att identifiera och förebygga kända risker samt att ha en beredskap för att hantera tänkbara risker. Det ingår även att identifiera möjligheter som kommer ur en hanterad risk.

Apoteket prioriterar de största riskerna utifrån väsentlighet, sannolikhet och påverkan. Riskerna hanteras löpande under året i företagsledningen samt styrelsen. Dessa följs även upp löpande.

### Apotekets mest väsentliga risker

↗ Ökad risk → Oförändrad risk

RISK	BESKRIVNING	TREND	ÅTGÄRDER	POTENTIAL
<b>MARKNAD</b>				
<b>Köpmönster</b>	Köpmönstren förändras i allt snabbare takt. Det gynnar e-handeln vilket medför prispress och ökad konkurrens. Pandemin har accelererat förändringen.	↗	Strukturella åtgärder för ett konkurrenskraftigt e-handelserbjudande. Därtill även omställning av butiksnätet.	Ett attraktivt kunderbjudande ger möjlighet att öka marknadsandelar inom befintliga butiker och e-handel.
<b>Marknadsvillkor</b>	Ökad konkurrens på apoteksmarknaden, till exempel etablering av internationella e-handelsaktörer.	→	Apoteket förbättrar helhetserbjudandet till receptkunden och adderar nya attraktiva produkter och tjänster. Bland annat genom utökade samarbeten och hållbara affärer.	Vår förmåga att driva hållbara affärer med bland annat rådgivning i både butik och e-handel minskar läkemedelskostnaden i samhället.
<b>BEMANNING</b>				
<b>Bemanning</b>	Farmaceutbehovet påverkas av pensionsavgångar och utökade krav. Brist på farmaceuter på vissa orter påverkar möjlighet till öppet-hållanden och driver ökade kostnader. Det kan även tvinga fram nedläggning av apotek.	→	Säkerställa bemanning genom att vara en attraktiv arbetsgivare samt vid behov bidra till att utländska farmaceuter får svensk legitimation.	En attraktiv arbetsgivare med motiverade medarbetare förenklar rekrytering och ger bättre kundmöten.
<b>IT</b>				
<b>Cyberhot</b>	Antal cyberhot och attacker fortsätter att öka och blir mer avancerade. Det gör att risken för att Apoteket ska drabbas ökar.	→	Investera i verktyg för att hantera moderna hotbilder samt kompetenshöjande åtgärder. Öka samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och andra berörda intressenter.	Moderna digitala verktyg och mer säkerhetsmedveten personal ger en säkrare och enklare hantering avseende it-säkerhet samt ökad stabilitet och kontinuitet i verksamheten.

## Apotekets väsentligaste risker, forts.

↗ Ökad risk → Oförändrad risk

RISK	BESKRIVNING	TREND	ÅTGÄRDER	POTENTIAL
<b>PENSIONER</b>				
<b>Pensionsskuld</b>	Apoteket har ett omfattande pensionsåtagande. Om värdet på tillgångarna i pensionsstiftelsen utvecklas negativt eller vid en kraftig uppräknings av skulden på grund av ränteförändringar innebär det en finansiell risk.	→	Beslut om stiftelsens riskmandat för att säkra adekvat riskkontroll.	Genom ett tydligt riskmandat säkras stiftelsens tillgångar och Apotekets finansiering avseende pensionskostnaden.
<b>HÅLLBARHET</b>				
<b>Klimat och miljö</b>	Apotekets verksamhet har en direkt negativ påverkan på miljön från bland annat transporter, emballage och packmaterial samt en indirekt påverkan från leverantörsledet.	↗	Löpande utvärdering sker av klimatsmarta lösningar för transporter, emballage och packmaterial för att få lägre klimatpåverkan. Samverkan i branschen för ökad transparens vid tillverkning av receptfria läkemedel. Därtill fördjupar vi dialogen med leverantörer kring miljöpåverkan.	Genom att arbeta aktivt och innovativt för att minimera klimatavtrycket vill Apoteket vara det mest hållbara företaget i branschen. Vidare vill Apoteket påverka leverantörer att ställa om till en mer klimatneutral verksamhet.
<b>Korruption</b>	Vid hantering av avtal, inköp med stora belopp samt inom leverantörsledet finns en risk för korruption.	→	Tydliga inköpsriktlinjer och attestregler. Utbildning av personal samt uppföljning av regelefterlevnad och uppförandekod vilket även omfattar våra leverantörer.	Genom att ställa höga krav på oss själva och våra leverantörer bidrar vi till minskad risk för korruption.
<b>Pandemier</b>	Det finns en risk framöver för ökad frekvens av pandemier liknande covid-19 eller muterade varianter av covid-19.	↗	Beredskap för personal, varuförsörjning med mera för att säkerställa kontinuitet i Apotekets verksamhet.	Vid yttre hot ger förberedelser Apoteket möjlighet att agera snabbt så att den samhällsviktiga funktionen kan upprätthållas.
<b>Naturkatastrofer</b>	Klimatförändringarna ökar risken för naturkatastrofer.	↗	Beredskap för personal, varuförsörjning med mera för att säkerställa kontinuitet i Apotekets verksamhet.	Vid yttre hot ger förberedelser Apoteket möjlighet att agera snabbt så att den samhällsviktiga funktionen kan upprätthållas.



## Om Apotekets hållbarhetsrapport

**Hållbarhetsrapporten innehåller** upplysningar om hur Apoteket utvecklas och presterar samt verksamhetens konsekvenser för miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Upplysningarna tas upp inom ramen för Apotekets fem målområden; hälsa, kunderbjudande, miljö, medarbetare och lönsamhet. Målen inom respektive område som är beslutade av styrelsen ska genomsyra och driva engagemang i hela företaget.

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Apoteket valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport på sidorna 9–19 och 70–79. Rapporten är upprättad i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) standarder.

## Medarbetare

**Medelantalet anställda för** 2020 uppgick till 2 835 vilket är en minskning med 212 jämfört med föregående år. Minskningen förklaras bland annat av en omorganisation med färre antal tjänster på huvudkontoret.

Vårt mål är att våra medarbetare ska vara motiverade och må bra. Våra medarbetare ska spegla mångfalden i samhället eftersom det hjälper oss att möta kundernas unika behov och bidrar till en inspirerande arbetsplats. Våra medarbetare kommer från 89 olika länder.

På grund av översyn av mätmetod genomfördes ingen medarbetarundersökning under året. Frisknärvaron (färre än åtta sjukdagar per år) minskade till 53 procent eftersom våra medarbetare behövt stanna hemma i större utsträckning för att minska smittspridning under coronapandemin.

## Riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare för Apoteket AB (org. nr. 556138-6532)

**I fråga om** ersättning och andra anställningsvillkor tillämpar Apoteket AB de principer som beslutats av regeringen i ”Principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande beslutade den 27 februari 2020”. Detta innebär bl.a. följande:

### Grundläggande principer

Det är för bolaget och dess ägare av grundläggande betydelse att principerna för ersättning och övriga anställningsvillkor för befattningshavare i ett kort- och långsiktigt perspektiv attraherar, motiverar och skapar goda förutsättningar för att behålla och utveckla kompetenta medarbetare och chefer.

Apoteket bedriver en samhällsviktig verksamhet som ställer stora krav på att attrahera rätt kompetens för att utarbeta hållbara strategier. Detta för att skapa värde i bolaget som både tillgodoser ägarens avkastningskrav

samt möjliggör för nödvändiga investeringar på en marknad som påverkas och styrs av kundernas beteenden, konkurrenternas agerande och den digitala utvecklingen inom apoteksbranschen. Utöver detta krävs en stark genomförandekraft där varje medarbetares engagemang och delaktighet är avgörande för att Apoteket ska lyckas. Det är utifrån denna inriktning bolaget behöver säkerställa att den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska vara rimlig och väl avvägd. Den ska även vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig, samt bidra till en god etik och företagskultur. Den totala ersättningen bestående av fast grundlön, övriga förmåner samt pension ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag, utan präglas av måttfullhet. Detta ska vara vägledande också för den totala ersättningen till övriga anställda.

### Vilka omfattas av riktlinjerna

Med ledande befattningshavare avses verkställande direktör och andra personer i företagets ledning. Denna krets motsvaras av de personer som avses i 8 kap. 51 § aktiebolagslagen (2005:551). Det omfattar personer som ingår i företagsledningen och andra chefer som är direkt underställda den verkställande direktören. Dessa riktlinjer ska också gälla i samtliga dotterbolag samt godkännas av årsstämma för respektive dotterbolag.

### Fast grundlön

Den fasta lönen återspeglar de krav som ställs på befattningen avseende kompetens, ansvar, komplexitet och på vilket sätt den bidrar till att uppnå affärsmålen. Den fasta lönen återspeglar också befattningshavarens prestation och är individuell och differentierad.

### Rörlig lön

Några incitamentsprogram eller andra typer av rörliga lönedelar får inte förekomma för ledande befattningshavare.

## Pension

Pensionsförmåner ska vara avgiftsbestämda, såvida de inte följer tillämplig kollektiv pensionsplan, och avgiften bör inte överstiga 30 procent av den fasta lönen. I de fall bolaget avtalar om en förmånsbestämd pensionsförmån ska den således följa tillämplig kollektiv pensionsplan. Apoteket erbjuder ITP 1 som huvudregel i samband med rekrytering av nya ledande befattningshavare. Eventuella ökningar av den kollektiva pensionsplanen på lönedelar överstigande de inkomstnivåer som täcks av planen ska vara avgiftsbestämda och bäras under den anställdes aktiva tid. Inga premier för ytterligare pensionskostnader ska betalas av bolaget efter att medarbetaren har gått i pension. Pensionsålder är 65 år.

## Övriga förmåner

Ledande befattningshavare kan erbjudas förmånsbil samt individuell sjukförsäkring. Vidare omfattas ledande befattningshavare av sådana förmåner som har sitt ursprung i kollektivavtal, eller är ensidigt beslutade av bolaget och även tillkommer övriga medarbetare.

## Uppsägning och avgångsvederlag

Ledande befattningshavare har generellt en ömsesidig uppsägningstid om sex (6) månader. Vid uppsägning från företagets sida kan även avgångsvederlag utgå motsvarande högst tolv (12) månadslöner. Som huvudregel ska avgångsvederlag utgå motsvarande sex (6) månader, om inte särskilda skäl föreligger. Avsteg från huvudregeln måste motiveras och dokumenteras i beslutsunderlaget.

Avgångsvederlaget ska utbetalas månadsvis och utgöras av enbart den fasta månadslönen utan tillägg för förmåner. Vid ny anställning, annat tillkommande avlönat uppdrag eller vid inkomst från näringsverksamhet ska ersättningen från det uppsägande bolaget reduceras med ett belopp som motsvarar den nya inkomsten under den tid då uppsägningslönen och avgångsvederlag lämnas.

Vid uppsägning från den anställdes sida ska inget avgångsvederlag utgå. Avgångsvederlag betalas inte ut efter 65 års ålder.

## Marknadsjämförelser

Den totala ersättningen och övriga anställningsvillkor ses över årligen för att säkerställa att den ligger i linje med riktlinjerna. En jämförelse görs med andra jämförbara företag, vad gäller storlek, komplexitet och omsättning med såväl statligt ägande som privat ägande för att säkerställa att ersättningar är konkurrenskraftiga utan att vara löneledande.

## Beslut samt underlag i ersättningsfrågor

Det är hela styrelsens ansvar att fastställa ersättning till den verkställande direktören. Styrelsen ska även säkerställa att såväl den verkställande direktörens som övriga ledande befattningshavares ersättningar ryms inom de riktlinjer som beslutats av bolagsstämman.

Styrelsen ska säkerställa att den verkställande direktören tillser att företagets ersättningar till övriga anställda bygger på gällande ersättningsprinciper. Styrelsen ska redovisa de särskilda skäl som finns för att i ett enskilt fall avvika från regeringens principer.

Ersättningsutskottet bereder styrelsens beslut i frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för vd och bolagsledning. Skriftligt underlag, som visar bolagets totala kostnad ska finnas inför beslut om enskild ersättning. Detta gäller såväl inför beslut om nyanställning, ändrad befattning eller befattningens innehåll, som i samband med årlig lönerevision. Samtliga beslut ska protokollföras.

## Kontroll av riktlinjernas efterlevnad

Styrelsen har ansvaret för kontrollen av riktlinjernas efterlevnad. Därutöver lämnar bolagets revisorer, inför varje årsstämma, ett skriftligt yttrande huruvida riktlinjerna har efterlevts eller ej. Om riktlinjerna enligt revisorns mening inte har följts ska skälen för denna

bedömning framgå. Vidare lämnar även styrelsens ordförande vid årsstämman en muntlig redogörelse för hur ledande befattningshavares ersättningar förhåller sig till dessa riktlinjer.

## Väsentliga händelser efter balansdagen

**För att på** bästa sätt möta den ökade efterfrågan i e-handeln, har Apoteket tagit beslut om att investera i ett nytt automatiserat e-handelslager och logistikcenter i Eskilstuna. Planen är att det ska vara i full drift i slutet av 2022.

## Vinstdisposition

**Styrelsens föreslår att ingen utdelning lämnas avseende 2020.**

**Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel och fria fonder**

Balanserad vinst	1 266 591 578 kr
Årets vinst	412 551 069 kr
<b>Summa</b>	<b>1 679 142 647 kr</b>

**Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att:**

till aktieägaren utdelas 0 kronor per aktie, totalt	0 kr
i ny räkning överförs	1 679 142 647 kr
<b>Summa</b>	<b>1 679 142 647 kr</b>

# Bolagsstyrningsrapport

Apoteket AB är ett publikt aktiebolag med säte i Solna. Svenska staten äger samtliga aktier i Apoteket.



**Ägaren utövar sitt** inflytande över bolaget vid årsstämman genom att bland annat utse styrelsen, styrelsens ordförande och revisor samt fastställa resultat och balansräkning, besluta om ansvarsfrihet för styrelsen, utdelning till ägaren, arvode till styrelse och revisor samt riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

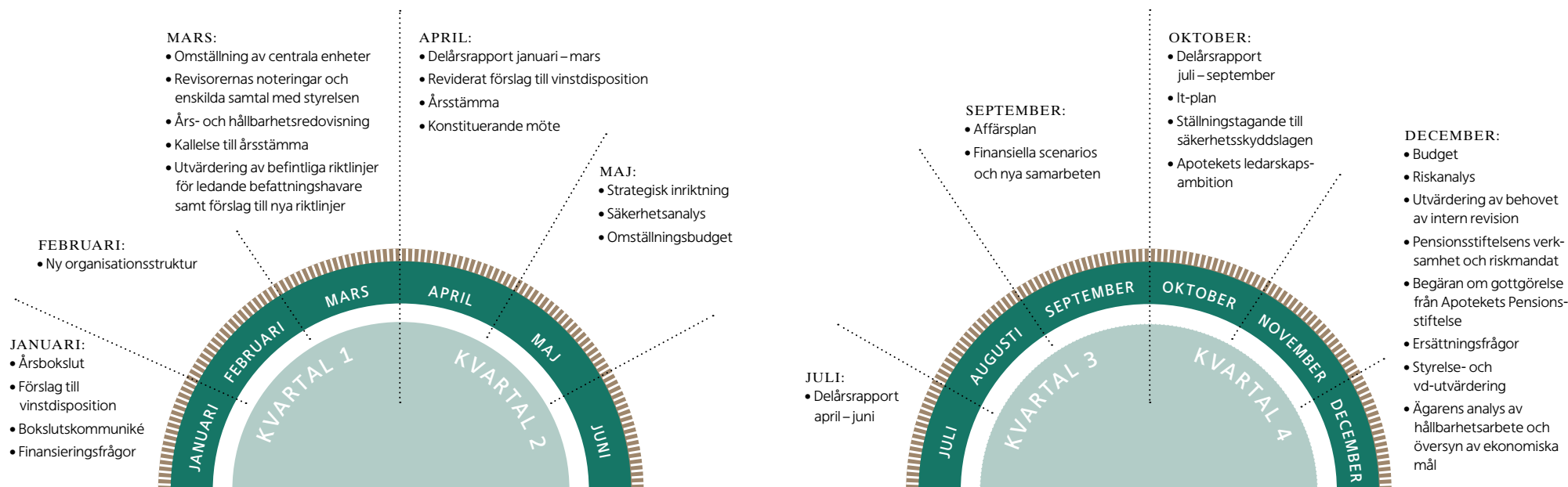
Styrelsen ansvarar för Apotekets strategiska inriktning och övergripande organisationsfrågor samt utser verkställande direktör, vd. Vd ansvarar för den löpande förvaltningen inom de ramar som styrelsen fastställer och utser medlemmar i företagsledningen.

## Ägaren

Statens ägarpolicy ligger till grund för styrning av Apoteket tillsammans med bolagsordning, ekonomiska mål och ägaranvisningar.

I statens ägarpolicy redogör regeringen för sina uppdrag och mål, tillämpliga ramverk och sin inställning i viktiga principfrågor. Ägarpolicyen omfattar även principer för bolagsstyrning, principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare och principer för extern rapportering. Ägaren ställer krav på att Apoteket ska agera föredömligt inom området håll-

Bolagsstyrningsrapport



STYRELSEÅRET: UNDER 2020 HAR 16 STYRELSEMÖTEN HÅLLITS, INKLUSIVE DET KONSTITUERANDE MÖTET. OVANSTÅENDE ÄRENDE BEHANDLADES UNDER ÅRET.

bart företagande, vilket innefattar mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, antikorruption, affärsetik, jämställdhet och mångfald, samt inom områdena digitalisering och säkerhet.

Apoteket ska även tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning, Koden. Avsteg från Koden redovisas i avvikelsetabellen på sidan 30. Avstämning under året mellan ägaren och bolaget samordnas från bolagets sida av styrelsens ordförande. Även vd deltar vid dessa möten.

**Årsstämma**

Vid årsstämman den 22 april 2020 omvaldes Ingrid Bonde som ledamot och ordförande i Apoteket. Pia Gideon, Lars Nilsson, Barbro Fridén, Per Uebel och Erik Sandstedt omvaldes vid stämman. Inger Andersson avböjde omval och lämnade därmed styrelsen. Stämman beslutade att dela ut 0 (noll) kronor till ägaren med hänsyn till det osäkra läget för Apoteket till följd av covid-19. Apoteket erhöll uppdraget att tills vidare behålla befintliga apoteksombud.

Årsstämman var öppen för allmänheten som gavs möjlighet att ställa frågor i anslutning till stämman. Med hänsyn till covid-19 hölls stämman digitalt och inga utomstående närvarade.

**Revisorer**

Årsstämman utser revisor och vid årsstämman omvaldes KPMG AB med Ingrid Hornberg Román som huvudansvarig revisor. Revisorerna ansvarar för att granska bolagets finansiella rapportering samt styrelsens och vd:s

## Bolagsstyrningsrapport

## AVVIKELSEBELL

Regel i Koden	Avvikelse	Förklaring
2.1–2.7: Bolaget ska ha en valberedning.	Valberedning har inte inrättats.	Avdelningen för bolag med statligt ägande inom Näringsdepartementet ansvarar för nomineringsprocessen.
4.5: Redovisning av oberoende i förhållande till större aktieägare.	Beroende i förhållande till större aktieägare redovisas inte.	Regeln syftar i huvudsak till att skydda minoritetsaktieägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas skäl för att redovisa oberoende i detta avseende.

## STYRELSENS MÖTEN OCH ARVODEN

	Invald år	Möten styrelse	Möten revisionsutskott	Möten ersättningsutskott	Summa arvode, tkr
Ingrid Bonde	2019	16/16	7/7	5/5	425
Erik Sandstedt	2019	16/16	7/7		–
Pia Gideon	2017	16/16	7/7		201
Inger Andersson <sup>1</sup>	2017	7/7		1/1	65
Barbro Fridén	2018	16/16		5/5	196
Lars Nilsson	2018	16/16	7/7		226
Per Uebel	2019	16/16			176
Lena Rhodin <sup>2</sup>	2013	13/13			10
Ingela Brindell-Lindberg <sup>2</sup>	2018	9/13			10
Katarina Rabe	2019	13/13			12
Britt-Marie Brinck	2019	12/13			12
Tiina Declercq <sup>3</sup>	2020	2/2			1
Daniel Magnusson <sup>3</sup>	2020	2/2			1

1) Ledamot i styrelse och ersättningsutskott t o m årsstämma 2020

2) Arbetstagarledamot i styrelsen t o m oktober 2020

3) Arbetstagarledamot i styrelsen fr o m december 2020

förvaltning av bolaget. Revisorernas oberoende ställning säkerställs av lagstiftning samt interna och externa yrkesetiska regler.

## Styrelsen

Nomineringsprocessen för styrelseledamöter koordineras av Näringsdepartementet genom avdelningen för bolag med statligt ägande. Kompetensbehovet analyseras utifrån bolagets verksamhet, situation och utmaningar samt styrelsens nuvarande sammansättning och resultat

av årets utvärdering av styrelsen. Arbetstagarorganisationerna Sveriges Farmaceuter och Unionen har utsett en ledamot och en suppleant vardera. Fördelning mellan män och kvinnor i styrelsen är jämn avseende bolagsstäm-movalda ledamöter. Vd i Apoteket, Ann Carlsson, ingår inte i styrelsen, men närvarar vid samtliga möten tillsammans med CFO och bolagets chefsjurist som är styrelsens sekreterare. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för sitt eget arbete för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan styrelsen och styrelsens utskott. Ansvarsfördelning

mellan styrelse och vd, inklusive rapportinstruktion, regleras i årlig fastställd vd-instruktion. Styrelsemöten följer en fastställd årscykel och normalt träffas styrelsen fem gånger per år, två gånger på våren och tre på hösten. Dessa möten kompletteras med kortare beslutsmöten per telefon. Styrelsemötena inleds alltid med en genomgång av föregående protokoll och utestående frågor samt avrapportering från utskott och verkställande direktör. Styrelsen har inte inrättat en särskild granskningsfunktion (internrevision).

### Utskott

Styrelsen har inom sig inrättat ett revisions- och ett ersättningsutskott. Revisionsutskottet bistår styrelsen med att kvalitetssäkra bolagets och koncernens finansiella rapportering. I revisionsutskottet ingår sedan årsstämman Lars Nilsson (ordförande), Ingrid Bonde, Erik Sandstedt och Pia Gideon. Ersättningsutskottet förbereder frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. I ersättningsutskottet ingår sedan årsstämman Ingrid Bonde (ordförande) och Barbro Fridén. Revisorerna har deltagit i revisionsutskottsmöten vid ett flertal tillfällen under året i samband med genomgång av delårsrapporter, internkontroll och övriga revisionsinsatser. Revisorerna har deltagit i styrelsemöte i samband med fastställandet av års- och hållbarhetsredovisning, samt för samtal med styrelsen utan närvaro av vd och medlemmar i företagsledningen. Mer information om styrelse och revisor finns på sidan 81.

### Verkställande direktör

Vd ansvarar för den löpande förvaltningen i enlighet med aktiebolagslagen. Styrelsen fastställer kompletterande instruktioner. Det är vd:s ansvar att hålla styrelsen kontinuerligt informerad om väsentliga händelser och i övrigt organisera bolaget så att ändamålsenlig styrning och kontroll av verksamheten uppnås. Vd fattar beslut självständigt eller med stöd av två beslutsorgan, företagsledningen samt investeringsledningen.

### Företagsledningen

Företagsledningen leds av vd och sammanträder två gånger per månad då besluts- och informationsfrågor hanteras. Utöver det kollektiva ansvaret för ledningen av bolaget har varje medlem ett individuellt ansvar för sin verksamhet. Mer information om företagsledningen finns på sidan 82.

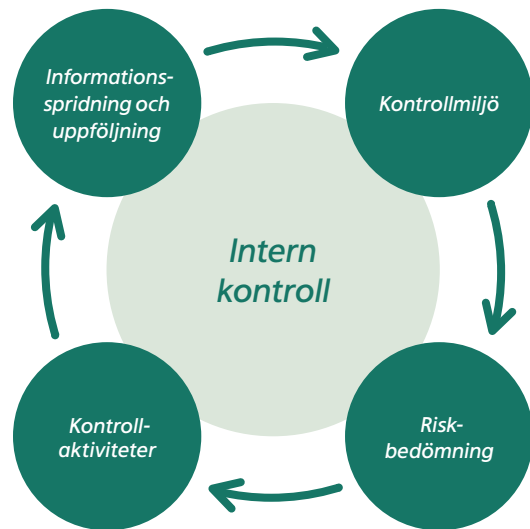
Uppföljning av verksamheten sker per enhet och område avseende verksamhetsfrågor inklusive hållbarhetsaspekter, vilka koordineras av CFO. Även ansvarig

för Strategi & Utveckling deltar utifrån ett strategiskt ansvar för Apotekets hållbarhetsambition. Övriga funktioner närvarar efter behov.

### Investeringsledningen (IL)

Större investeringar som inte kräver styrelsebeslut beslutas av IL som består av CFO (ordförande), vd, chef Sortiment & Logistik, chefscontroller och chefsjurist. Om investeringen kräver it-resurser deltar även CIO. Beslut som fattas av IL avrapporteras löpande till företagsledningen. Om besluten kräver styrelsebeslut bereds frågan i IL.

## Bolagsstyrningsrapport



## Rapport över intern kontroll avseende finansiella rapporter

**Styrelsen är enligt** aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning ytterst ansvarig för att bolaget har en god intern kontroll samt att bolagets finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder samt övriga krav. Denna rapport har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen 6:66 andra stycket, andra punkten. Beskrivningen av koncernens system för intern kontroll och risk är även tillämplig för moderbolaget.

Apoteket använder COSO:s (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ramverk Internal Control Integrated Framework för att stödja utvecklingen av interna styr- och kontrollsystem. Den interna kontrollen beskrivs därför med hjälp av komponenterna kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, informations-spridning och uppföljning.

För att minimera riskerna i den finansiella rapporteringen har Apoteket fastställt kontrollaktiviteter i processerna. Funktionen Intern kontroll följer med regelbundenhet upp kontrollerna och rapporterar eventuella avvikelser till revisionsutskottet samt ledning. För några processer används självrapportering, det vill säga att kontrollutförarna rapporterar för fastställd period status på kontrollaktiviteter till Internkontrollfunktionen. Funktionen har ett nära samarbete med företagets externa revisorer.

### Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är ramverket för den interna kontrollen i bolaget och beskriver ledningens styrsignaler. Kontrollmiljön tydliggör och visar för organisationen vilken förståelse och acceptans som finns för intern kontroll inom bolaget. Det görs via dokumenterade och kommunicerade policyer, riktlinjer och rutiner. Miljön påverkas även av hur de anställda agerar, deras etiska värderingar och kompetens.

Exempel på dokumentation inom Apoteket är arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören och övriga organ som styrelsen inrättat, riktlinjer för beslut och attest samt bolagets redovisnings- och rapporteringsstruktur. Dessa görs tillgängliga för berörda medarbetare via Apotekets intranät och informationsmöten.

### Riskbedömning

För att medvetandegöra risker inom koncernen görs regelbundna riskbedömningar för att identifiera och hantera risker. I de processer som hanterar finansiell information identifieras och bedöms huvudsakliga risker som kan bidra till fel i den finansiella rapporteringen. Apoteket har en central ekonomifunktion som hanterar all redovisning för bolaget. Det är väsentligt att ekonomienheten genom sin förståelse för processer och rutiner kan identifiera, analysera och besluta om hanteringen av eventuella fel i redovisningen. Poster i balans- och resultaträkningen riskbedöms löpande, speciellt inför kvartals- och årsbokslut. Kriterier för om en aktivitet bedöms ha hög risk är belopp, komplexitet, värdering samt periodisering.

### Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna syftar till att upptäcka, korrigera och förebygga fel samt ineffektivitet. Genom att utföra kontrollerna säkerställer Apoteket att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig. Ett kalendarium tas årligen fram som visar när genomgång är planerad av de prioriterade affärsprocesserna. Kontrollerna i processerna är definierade och beskriver vilka risker som kontrollen syftar till att minimera samt vilket bevis som ska finnas för att visa att kontrollen är utförd. Självrapportering används avseende processer med hög andel godkända kontroller. Varje verksamhetschef ansvarar för att god intern kontroll finns inom sitt område. Internkontrollfunktionen verifierar status på kontrollerna utifrån presenterade kontrollbevis. Resultatet av de kontrollaktiviteter som testats presenteras för respektive verk-



samhetschef på regelbundna möten. Uppföljning och testning av kontroller under 2020 har bland annat gjorts för försäljningsprocessen avseende apoteket.se och it-processen för utveckling av nya system.

#### **Informationsspridning och uppföljning**

För att den finansiella rapporteringen ska vara både fullständig och korrekt är den beroende av att både intern och extern information är riktig och relevant. Apoteket har etablerade informations- och kommunikationsvägar. Därtill finns interna styrdokument (policyer och riktlinjer) som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. De styrande dokumenten ses regelbundet över och uppdateras. Efterlevnaden av dokumenten följs också upp. Styrelse och företagsledning får löpande information avseende den finansiella rapporteringen. Av de officiella rapporterna granskas en kvartalsrapport samt årsredovisning av externa revisorer. Verkställande direktör och ledning vidareförmedlar information till medarbetare i företaget och externa rapporter publiceras också på intranätet. Vidare analyseras varje månad det ekonomiska resultatet samt operativa nyckeltal för alla enheter inom företaget. Kvartalsvis har ledningen genomgång med verksamhetscheferna där resultat och nyckeltal följs upp mot mål. På detta sätt erhålls en god bild över affärsläget och det säkerställs att verksamhetsstyrningen fungerar i förhållande till målen.

#### **Styrelsens uppföljning**

För att utvärdera om den interna kontrollens olika steg fungerar behöver regelbundna uppföljningar göras och därtill relevanta förändringar. Utfallet av koncernens process för riskbedömning och riskhantering behandlas årligen av styrelsen som följer upp att den omfattar alla väsentliga områden och ger en balanserad vägledning för olika befattningshavare. Styrelsen erhåller månatliga finansiella rapporter och vid varje styrelsesammanträde behandlas bolagets och koncernens finansiella ställning. Koncernens Internkontrollfunktion har under året följt

upp de kontrollaktiviteter som finns beslutade i bolaget och rapporterat avvikelser till Apotekets revisionsutskott och ledning. Idag finns en Internkontrollfunktion upprättad inom Apoteket. Styrelsen har beslutat i frågan och bedömer att befintliga strukturer för uppföljning och utvärdering ger ett tillfredställande underlag. Beslutet omprövas årligen.

# Finansiella rapporter

- 34 Koncernens rapport över totalresultat
- 35 Koncernens balansräkning
- 36 Koncernens förändring i eget kapital
- 37 Koncernens kassaflödesanalys
- 37 Koncernens operativa kassaflöde
- 38 Moderbolagets resultaträkning
- 38 Moderbolagets rapport över totalresultat
- 38 Moderbolagets balansräkning
- 40 Moderbolagets förändring i eget kapital
- 41 Moderbolagets kassaflödesanalys

## KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i miljoner kronor	Not	2020	2019
Nettoomsättning		19 536	20 321
Övriga rörelseintäkter		5	3
<b>Summa intäkter</b>	5	<b>19 541</b>	<b>20 324</b>
Handelsvaror	16	-15 797	-16 439
Övriga externa kostnader	6	-939	-1 075
Personalkostnader	7, 15, 30	-1 983	-2 050
Avskrivningar och nedskrivningar	11, 12, 13	-425	-395
<b>Rörelseresultat</b>		<b>397</b>	<b>365</b>
Andelar i intresseföretags resultat	14	-30	0
Andelar i koncernföretag	24	-	-1
Finansnetto – pensioner	15	24	66
Övriga finansiella intäkter	21	0	0
Övriga finansiella kostnader	21	-14	-13
<b>Resultat före skatt</b>		<b>377</b>	<b>417</b>
Inkomstskatt	8	-92	-85
<b>Årets resultat</b>		<b>285</b>	<b>332</b>
<b>Övrigt totalresultat</b>			
<b>Poster som inte kan omföras till resultatet</b>			
Aktuariella vinster/förluster	15	904	-332
Uppskjuten skatt	15	-186	68
<b>Övrigt totalresultat</b>		<b>718</b>	<b>-264</b>
<b>Årets totalresultat</b>		<b>1 003</b>	<b>68</b>
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		285	332
Årets totalresultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		1 003	68
Resultat per aktie, kr	10	1 629	1 897
Antal aktier		175 000	175 000

**KONCERNENS BALANSRÄKNING**

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	2020	2019
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Anläggningstillgångar</b>			
Immateriella anläggningstillgångar	11	80	38
Materiella anläggningstillgångar	12	526	522
Nyttjanderättstillgångar	13	712	769
Andelar i intresseföretag	14	11	7
Pensionsfordran	15	3 139	2 390
Övriga långfristiga fordringar		78	78
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>4 546</b>	<b>3 804</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
Varulager	16	1 645	1 636
Kundfordringar		1 166	2 074
Aktuella skattefordringar		52	27
Övriga kortfristiga fordringar	17	821	816
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	142	119
Likvida medel		656	112
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>4 482</b>	<b>4 784</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>9 028</b>	<b>8 588</b>

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	2020	2019
<b>EGET KAPITAL</b>			
Aktiekapital		175	175
Balanserad vinst		5 119	4 116
<b>Summa eget kapital</b>		<b>5 294</b>	<b>4 291</b>
<b>SKULDER</b>			
<b>Långfristiga skulder</b>			
Uppskjuten skatt	9	912	748
Långfristiga leasingkulder	13	389	438
Avsättningar	20	–	–
<b>Summa långfristiga skulder</b>		<b>1 301</b>	<b>1 186</b>
<b>Kortfristiga skulder</b>			
Skulder till kreditinstitut, räntebärande	21	–	675
Kortfristiga leasingkulder	13	270	272
Leverantörsskulder		1 816	1 839
Aktuella skatteskulder		–	–
Övriga skulder		86	79
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	246	243
Avsättningar	20	15	3
<b>Summa kortfristiga skulder</b>		<b>2 433</b>	<b>3 111</b>
<b>Summa skulder</b>		<b>3 734</b>	<b>4 297</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>9 028</b>	<b>8 588</b>

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser

22

**KONCERNENS FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL**

Belopp i miljoner kronor	Aktiekapital	Balanserad vinst	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2019	175	4 278	4 453
Årets totalresultat		68	68
Utdelning		-230	-230
<b>Utgående balans per 31 december 2019</b>	<b>175</b>	<b>4 116</b>	<b>4 291</b>
Ingående balans per 1 januari 2020	175	4 116	4 291
Årets totalresultat		1 003	1 003
Utdelning		-	-
<b>Utgående balans per 31 december 2020</b>	<b>175</b>	<b>5 119</b>	<b>5 294</b>

Eget kapital är i sin helhet hänförligt till moderbolagets aktieägare.

## KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i miljoner kronor	Not	2020	2019
<b>Löpande verksamheten</b>			
Resultat före skatt		377	417
Avskrivningar och nedskrivningar		425	395
Ej kassaflödespåverkande pensionsposter		180	161
Finansnetto pensioner		-24	-66
Fordran gottgörelse från Apotekets Pensionsstiftelse <sup>1</sup>		-505	-499
Erhållen gottgörelse från Apotekets Pensionsstiftelse		499	479
Övrigt		30	4
Betald skatt		-141	-131
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>		<b>841</b>	<b>760</b>
<b>Förändringar i rörelsekapital</b>			
Förändringar av varulager		-9	-6
Förändringar av fordringar		895	197
Förändringar av skulder		-3	-81
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		<b>1 724</b>	<b>870</b>
<b>Investeringsverksamheten</b>			
Investeringar i immateriella tillgångar	11	-53	-12
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	12	-155	-212
Investering i intressebolag	14	-34	-
Avyttring anläggningstillgångar		0	21
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		<b>-242</b>	<b>-203</b>

1) Gottgörelse avseende pensionsutbetalningar har beslutats, men inte utbetalats 2020.

Belopp i miljoner kronor	Not	2020	2019
<b>Finansieringsverksamheten</b>			
Utbetald utdelning	27	-	-230
Amortering leasingkulld	13	-263	-249
Övrigt finansieringsverksamheten	21	-675	-225
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		<b>-938</b>	<b>-704</b>
<b>Årets kassaflöde</b>			
Likvida medel vid årets början		112	149
<b>Likvida medel vid årets slut<sup>1</sup></b>		<b>656</b>	<b>112</b>

Kassaflöde från inbetalningar avseende räntor uppgår till 0 (0) miljoner kronor.

Kassaflöde från utbetalningar avseende räntor uppgår till 14 (13) miljoner kronor.

1) Specifikation likvida medel

Likvida medel	2020	2019
Växelkassor	9	9
Pengar på väg	8	14
Kortfristiga placeringar	400	-
Banktillgodohavande – moderbolag	237	87
Banktillgodohavande – dotterbolag	2	2
<b>Summa likvida medel</b>	<b>656</b>	<b>112</b>

## KONCERNENS OPERATIVA KASSAFLÖDE

Belopp i miljoner kronor	2020	2019
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 724	870
Investeringar i immateriella tillgångar	-53	-12
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-155	-212
Investering i intressebolag	-34	-
Försäljning anläggningstillgångar	0	21
<b>Operativt kassaflöde</b>	<b>1 482</b>	<b>667</b>

### MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i miljoner kronor	Not	2020	2019
Nettoomsättning	23	19 536	20 321
Övriga rörelseintäkter		5	3
<b>Summa intäkter</b>	<b>5</b>	<b>19 541</b>	<b>20 324</b>
Handelsvaror	16, 23	-15 797	-16 439
Övriga externa kostnader	6	-1 210	-1 336
Personalkostnader	7, 22, 30	-1 804	-1 888
Avskrivningar och nedskrivningar	11, 12	-161	-140
<b>Rörelseresultat</b>		<b>569</b>	<b>521</b>
Resultat från andelar i koncernföretag	24	-	14
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	21, 23	0	1
Räntekostnader och liknande resultatposter	21, 23	-4	-4
<b>Resultat före bokslutsdispositioner och skatt</b>		<b>565</b>	<b>532</b>
Bokslutsdispositioner	25	-36	13
<b>Resultat före skatt</b>		<b>529</b>	<b>545</b>
Inkomstskatt	8	-116	-113
<b>Årets resultat</b>		<b>413</b>	<b>432</b>

### MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i miljoner kronor	2020	2019
<b>Årets resultat</b>	<b>413</b>	<b>432</b>
<b>Totalresultat för året</b>	<b>413</b>	<b>432</b>

### MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	2020	2019
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Anläggningstillgångar</b>			
Immateriella anläggningstillgångar	11	80	38
Materiella anläggningstillgångar	12	526	522
<b>Finansiella anläggningstillgångar</b>			
Andelar i koncernföretag	26	25	25
Långfristiga fordringar hos koncernföretag		-	-
Andelar i intresseföretag	14	43	9
Övrig långfristig fordran		78	78
<b>Summa finansiella anläggningstillgångar</b>		<b>146</b>	<b>112</b>
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>752</b>	<b>672</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
Varulager	21	1 645	1 636
Kundfordringar		1 166	2 074
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag		-	-
Skattefordringar		52	27
Övriga kortfristiga fordringar	17	821	816
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	202	183
Kortfristiga placeringar		400	-
Kassa och bank		254	110
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>4 540</b>	<b>4 846</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>5 292</b>	<b>5 518</b>

**MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING**

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	2020	2019
<b>EGET KAPITAL</b>			
<b>Bundet eget kapital</b>			
Aktiekapital (175 000 aktier med kvotvärde 1 000 kronor)		175	175
Reservfond		35	35
<b>Summa bundet eget kapital</b>		<b>210</b>	<b>210</b>
<b>Fritt eget kapital</b>			
Balanserad vinst		1 266	834
Årets resultat		413	432
<b>Summa fritt eget kapital</b>		<b>1 679</b>	<b>1 266</b>
<b>Summa eget kapital</b>		<b>1 889</b>	<b>1 476</b>
Obeskattade reserver	29	1 207	1 171
<b>Avsättningar</b>			
Uppskjuten skatteskuld	9	3	2
Övriga avsättningar	20	-	-
<b>Summa avsättningar</b>		<b>3</b>	<b>2</b>
<b>SKULDER</b>			
<b>Långfristiga skulder</b>			
Skulder till koncernföretag		-	-
<b>Summa långfristiga skulder</b>		<b>-</b>	<b>-</b>

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	2020	2019
<b>Kortfristiga skulder</b>			
Skulder till kreditinstitut, räntebärande	21	-	675
Leverantörsskulder		1 816	1 839
Skulder till koncernföretag		30	30
Aktuella skatteskulder		-	-
Övriga skulder		86	79
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	246	243
Avsättningar	20	15	3
<b>Summa kortfristiga skulder</b>		<b>2 193</b>	<b>2 869</b>
<b>Summa skulder</b>		<b>3 403</b>	<b>4 042</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>5 292</b>	<b>5 518</b>
Information om moderbolagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser	22		

Om Apoteket Vd-ord Verksamhet Förvaltningsberättelse Bolagsstyrningsrapport [Finansiella rapporter och noter](#) Hållbarhet Styrelse och ledning

Koncernen [Moderbolaget](#) Noter Underskrifter Revisionsberättelse Flerårsöversikt Alternativa resultatmått

## MODERBOLAGETS FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

Belopp i miljoner kronor	Aktiekapital	Reservfond	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa eget kapital
<b>Ingående balans per 1 januari 2019</b>	<b>175</b>	<b>35</b>	<b>638</b>	<b>426</b>	<b>1 274</b>
Lämnad utdelning	-	-	-230	-	-230
Vinstdisposition	-	-	426	-426	-
Årets resultat	-	-	-	432	432
<b>Utgående balans per 31 december 2019</b>	<b>175</b>	<b>35</b>	<b>834</b>	<b>432</b>	<b>1 476</b>
<b>Ingående balans per 1 januari 2020</b>	<b>175</b>	<b>35</b>	<b>834</b>	<b>432</b>	<b>1 476</b>
Lämnad utdelning	-	-	-	-	-
Vinstdisposition	-	-	432	-432	-
Årets resultat	-	-	-	413	413
<b>Utgående balans per 31 december 2020</b>	<b>175</b>	<b>35</b>	<b>1 266</b>	<b>413</b>	<b>1 889</b>



## MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i miljoner kronor	Not	2020	2019
<b>Löpande verksamheten</b>			
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		565	532
<b>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</b>			
Avskrivningar och nedskrivningar		161	140
Fordran gottgörelse från Apotekets Pensionsstiftelse <sup>1</sup>		-505	-499
Erhållen gottgörelse från Apotekets Pensionsstiftelse		499	479
Övrigt		1	-11
Betald skatt		-141	-131
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>		<b>580</b>	<b>510</b>
<b>Förändringar i rörelsekapital</b>			
Förändringar av varulager		-9	-6
Förändringar av fordringar		890	200
Förändringar av skulder		-1	-84
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		<b>1 460</b>	<b>620</b>
<b>Investeringsverksamheten</b>			
Investeringar i immateriella tillgångar	11	-52	-12
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	12	-155	-212
Investering i intressebolag	14	-34	-
Avyttring av dotterbolag		-	15
Avyttring anläggningstillgångar		0	7
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		<b>-241</b>	<b>-202</b>

1) Gottgörelse avseende pensionsutbetalningar har beslutats, men inte utbetalats 2020.

Belopp i miljoner kronor	Not	2020	2019
<b>Finansieringsverksamheten</b>			
Utbetald utdelning	27	-	-230
Övrig finansieringsverksamhet	21	-675	-225
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		<b>-675</b>	<b>-455</b>
<b>Årets kassaflöde</b>		<b>544</b>	<b>-37</b>
Likvida medel vid årets början		110	147
<b>Likvida medel vid årets slut</b>		<b>654</b>	<b>110</b>

Kassaflöde från inbetalningar avseende räntor uppgår till 0 (1) miljon kronor.  
Kassaflöde från utbetalningar avseende räntor uppgår till 4 (4) miljon kronor.

## Noter

Sida	Not
43	1. Allmän information
43	2. Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper
47	3. Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål
47	4. Moderbolagets redovisningsprinciper
47	5. Intäkternas fördelning
47	6. Arvode till revisorer och revisionsföretag
48	7. Löner, ersättningar och medelantal anställda
50	8. Inkomstskatt
50	9. Uppskjuten skatt
50	10. Resultat per aktie

Sida	Not
51	11. Immateriella anläggningstillgångar
52	12. Materiella anläggningstillgångar
53	13. Leasingavtal
54	14. Andelar i intresseföretag
54	15. Pensionstillgångar i koncernen
56	16. Varulager
57	17. Övriga fordringar
57	18. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
57	19. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
57	20. Avsättningar
57	21. Finansiella instrument och finansiell riskhantering

Sida	Not
60	22. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser
60	23. Transaktioner med närstående
60	24. Resultat från andelar i koncernföretag
60	25. Bokslutsdispositioner
60	26. Andelar i koncernföretag
61	27. Utdelning per aktie
61	28. Vinstdisposition
61	29. Obeskattade reserver
61	30. Pensioner i moderbolaget
62	31. Händelser efter balansdagen

Belopp i miljoner kronor.

## NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

Apoteket AB (publ) (moderbolaget) och dess dotterbolag (sammanslaget koncernen) distribuerar och säljer läkemedel och apoteksprodukter samt tjänster i Sverige inom läkemedels- och hälsovårdsområdet, huvudsakligen via ett nätverk av apotek. Apoteksprodukter och tjänster avser såväl Apotekets egna varumärken som externa varumärken. Moderbolaget är ett registrerat aktiebolag med säte i Solna. Huvudkontorets besöksadress är Dalvägen 12, 169 03 Solna.

Den 10 mars 2021 godkände styrelsen och verkställande direktören års- och koncernredovisning för räkenskapsåret 2020 som kommer att föreläggas årsstämman den 27 april 2021.

## NOT 2 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) som är godkända av EU-kommissionen. Vidare har Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner" tillämpats. Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga antaganden och uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisningsprinciper.

De områden, som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 3.

### Förutsättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor, som också är rapporteringsvalutan för såväl moderbolaget som koncernen. Samtliga belopp som anges är, om inget annat anges, avrundade till närmaste miljon kronor. Redovisningen är baserad på historiska anskaffningsvärden.

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna

koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges. Moderbolagets redovisningsprinciper framgår av not 4.

### Nya och ändrade standarder som tillämpas av koncernen

*Ändrade standarder, tolkningar och förbättringar som trädde ikraft 1 januari 2020 har inte haft någon påverkan på Apotekets koncernredovisning.*

### Upplysningar om kommande standarder, ändringar och tolkningar

IFRS som ännu inte har trätt i kraft och/eller godkänts av EU har inte tillämpats i förtid av koncernen. Framtida ändringar av redovisningsprinciper som kan få effekt på Apotekets redovisning. Ingen av kommande ändringar eller tolkningar av befintliga standarder har någon väsentlig inverkan på koncernen.

### Koncernredovisning

Dotterbolag konsolideras om bestämmande inflytande föreligger. Kontroll (bestämmande inflytande) föreligger när investeraren:

- har inflytande över investeringsobjektet, vilket beskrivs som att ha rättigheter att styra verksamheten vilket på ett betydande sätt påverkar möjligheten till avkastning (beskrivs som relevanta verksamheten)
- exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från investeringsobjektet
- kan använda sitt inflytande för att påverka storleken på avkastningen.

Dotterbolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvade dotterbolag och andra förvärvade rörelser redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterbolag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterbolagets tillgångar och övertas dess skulder. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt realiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras.

### Intressebolagsredovisning

Intressebolag är företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinne-

hav som omfattar mellan 20 procent och 50 procent av rösterna. Innehav i intressebolag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärdet.

Koncernens andel av resultat, som uppkommit i intresseföretaget efter förvärvet, redovisas i resultaträkningen. Uppkomna övervärden skrivs av över en fastställd period. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde.

### Segmentrapportering

Apotekets verksamhet utgår i hög grad från gemensamma resurser såsom gemensam driftsorganisation och övriga funktioner. Av detta följer att Apotekets olika kundsegment inte är möjliga att segmentsredovisa. Apoteket bedrivs därmed som ett rörelsesegment med intäkter, bruttovinst samt delar av rörelsekostnader från två marknader: Konsumentmarknaden samt vård- och företagsmarknaden.

### Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner, och vid omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen i övriga externa kostnader.

### Immateriella anläggningstillgångar

#### Aktiverade utvecklingsutgifter

Utgifter för utveckling aktiveras i den mån dessa bedöms komma att ge framtida ekonomiska fördelar. De viktigaste kriterierna för aktivering är att utvecklingsarbetets slutprodukt har en påvisbar framtida intjäning och kassaflöde och att det finns tekniska och finansiella förutsättningar att fullfölja utvecklingsarbetet när det startas.

I balansräkningen redovisade aktiverade utvecklingsutgifter är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Det redovisade värdet inkluderar direkta utgifter för förvärvade tjänster och material samt indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling där påvisbar framtida intjäning bedöms som låg redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

#### Övriga immateriella anläggningstillgångar och hyreskontrakt

Övriga immateriella tillgångar består huvudsakligen av utgifter för anskaffande av hyresrätter, lokalinredning som omklassificerats till immateriella tillgångar samt goodwill.

**Tillkommande utgifter**

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

**Avskrivningsprinciper**

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder. Nyttjandeperioden beräknas till fem år.

**Materiella anläggningstillgångar**

Byggnader redovisas till anskaffningsvärde, minskat med avskrivningar enligt plan som gjorts därefter. Mark redovisas till anskaffningsvärdet. Övriga materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

**Tillkommande utgifter**

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången, kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

**Avskrivningsprinciper**

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar fördelas på deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet. Avskrivningar görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden:

Byggnader	20–40 år
Lokalinredning i annans fastighet	7 år
Maskiner	5 år
Fast lokalinredning	5 år
Fordon	5 år
Inventarier och installationer	3–5 år

**Nedskrivningar**

De redovisade värdena för koncernens tillgångar, exklusive varulager och uppskjutna skattefordringar, testas vid varje rapportperiods slut för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov. Redovisat värde testas också när indikation om en värdenedgång har identifierats. För att fastställa eventuella nedskrivningsbehov tillämpas IAS 36 Nedskrivningar. En tillgång skrivs ned om redovisat värde överstiger dess återvinningsvärde, där återvinningsvärdet definieras som det högsta av en tillgångs nettoförsäljningsvärde och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden som tillgången bedöms generera med en räntesats som återspeglar aktuella marknadsmissiga bedömningar av pengars tidsvärde och de kassagenererande enheternas specifika risker. Denna räntesats bedöms motsvara Apotekets vägda kapitalkostnad. En separat tillgång hänförs till den minsta kassagenererande enhet där oberoende kassaflöden kan fastställas. Nedskrivningar belastar resultatet.

**Leasingavtal**

Koncernen tillämpar IFRS16 leasingavtal från och med den 1 januari 2019. Moderbolaget tillämpar inte IFRS16 i enlighet med undantaget som finns i RFR2 och redovisar istället leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden.

Koncernen redovisar en nyttjanderättstillgång och en leasing-skuld vid leasingavtalets inledningsdatum. Nyttjanderättstillgången värderas initialt till anskaffningsvärde, vilket består av leasing-skuldens initiala värde med tillägg för leasingavgifter som betalats vid eller före inledningsdatumet. Nyttjanderättstillgången skrivs av linjärt från inledningsdatumet till leasingperiodens slut.

Leasingskulden värderas initialt till nuvärdet av återstående leasingavgifter under den bedömda leasingperioden. Leasingperioden utgörs av den ej uppsägbara perioden med tillägg för ytterligare perioder i avtalet om det vid inledningsdatumet bedöms som rimligt säkert att dessa kommer att nyttjas.

Förutom i undantagsfall då den implicita räntan enkelt kan fastställas, diskonteras leasingavgifterna med koncernens marginella låneränta. Denna fastställs årsvis i samråd med bank. Apoteket använder en enda diskonterings-sats för portföljer av liknande avtal, dvs. hyresavtal för butiker och övrig verksamhet.

Leasingskulden för Koncernens lokaler med hyra som indexuppräknas beräknas på den hyra som gäller vid respektive rapportperiods slut. Vid denna tidpunkt justeras skulden med motsvarande justering av nyttjanderättstillgångens redovisade värde. På

motsvarande sätt justeras skuldens och tillgångens värde i samband med att ombedömning sker utav leasingperioden. Sådan ombedömning av leasingperioden har skett för avtal som har löpt ut eller som inom en niomånadersperiod från årsbokslutet löper ut. Dessa har i normalfallet förlängts med en genomsnittstid om 48 månader. I samband med övergången till IFRS 16 gjordes vissa bedömningar avseende leasingperiod i efterhand, som innebär att kontrakt som vid starttidpunkten 1 januari 2019 hade mindre än 12 månader kvar förlängdes med 36 månader eftersom option avseende möjlighet till förlängning bedömdes med rimlig säkerhet utnyttjas.

Av förenklings-skäl har Apoteket för lokaler som kommer att lämnas i förtid inte gjort nedskrivningsprövning i enlighet med IAS 36. Detta bedöms leda till en oväsentlig skillnad och koncernen har redovisat en omstruktureringsreserv inkluderande kvarvarande hyror.

Korttidsleasing (12 månader eller kortare) och leasing av mindre värde (understigande 50 tkr) ingår ej i beräkning av tillgång och skuld utan kostnadsförs linjärt över leasingperioden, exempelvis leasing av bil samt kontorsutrustning.

Under året 2020 har Apoteket mottagit hyresrabatter initierade av covid-19. För dessa hyresrabatter har Apoteket utnyttjat lätt-nadsregeln i IFRS 16 publicerad av IASB den 28 maj 2020. Detta innebär att hyresrabatterna har redovisats i resultatet.

**Finansiella instrument**

Finansiella instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång, finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat företag. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kortfristiga placeringar, kundfordringar och lånefordringar. Bland skulder återfinns leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument och låneskulder. Likvida medel utgörs av kassa och bank samt kortfristiga placeringar med löptid kortare än 90 dagar.

**Redovisning av finansiella tillgångar och skulder**

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Redovisning sker därefter beroende av hur de har klassificerats.

Not 2 forts.

En finansiell tillgång eller skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motpart har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura inte har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet förfaller eller bolagets kontroll upphör. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av skuld.

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom etablerade värderingstekniker. Vid varje rapporteringstillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång är i behov av nedskrivning.

#### *Klassificering och värdering*

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader, förutom för derivatinstrument för vilka transaktionskostnader omedelbart kostnadsförs. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningstillfället bland annat utifrån vilket syfte instrumentet förvärvades.

Alla finansiella tillgångar och skulder klassificeras i följande kategorier:

- **Lånefordringar och kundfordringar**  
Apotekets likvida medel, kundfordringar, övriga fordringar och lånefordringar ingår i denna kategori.
- **Finansiella tillgångar som kan säljas**  
Denna kategori består av finansiella tillgångar som inte klassificeras i någon annan kategori såsom aktier och andelar i både börsnoterade och icke börsnoterade bolag samt kortfristiga placeringar.
- **Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde**  
Innefattar finansiella skulder som inte innehas för handel. Apotekets leverantörsskulder samt skulder till kreditinstitut ingår i denna kategori.

#### *Redovisning av finansiella instrument Likvida medel*

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

#### *Lånefordringar och kundfordringar*

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar som inte är noterade på en aktiv marknad. Utmärkande är att de uppstår när koncernen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till en kund, utan avsikt att handla med uppkommen fordran. De ingår i omsättningstillgångar, med undantag för poster med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar.

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde minskat med eventuell reservering för värdeminskning. En reservering för värdeminskning av kundfordringar görs när det bedöms att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Kundfordringar är värderade med beaktande av kreditförluster.

#### *Finansiella skulder*

Finansiella skulder redovisas initialt till erhållet belopp efter avdrag för transaktionskostnader. Efter anskaffningstidpunkten värderas skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

#### **Varulager**

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av viktat anskaffningsvärde (WAC) för butikerna. För övriga enheter används först-in-först-ut (FIFO). Inkurans i varulager bedöms och beräknas utifrån parametrar såsom återstående tid lager med hänsyn till aktuell lagernivå, senaste tidens uttag samt lageromsättningshastighet.

#### **Intäktsredovisning**

Intäkter innefattar det verkliga värdet av sålda varor och tjänster exklusive mervärdesskatt och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning.

Försäljning av varor intäktsredovisas när ett koncernföretag säljer en produkt till en kund. Försäljning i detaljhandel betalas vanligen kontant eller med kreditkort. Redovisad intäkt är försäljningens bruttobelopp exklusive moms.

Försäljning, aviseringsavgifter och lagstadgade avgifter som är hänförliga till delbetalningar intäktsförs när dessa inbetalts och avräknats mot Apotekets samarbetspartner för delbetalning. Aviseringsavgifter och lagstadgade avgifter intäktsförs med hän-

syn tagen till överenskommen fördelningsmodell mellan parterna. Samma princip gäller för återvunna kundförluster som är hänförliga till delbetalningssystemet, se not 21.

#### **Aktuell skatt**

Redovisad aktuell skatt innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år och justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Värdering av samtliga skatteskulder/-fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen.

#### **Uppskjuten skatt**

Uppskjuten skatt redovisas i sin helhet, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och för utnyttjade underskottsavdrag och dessas redovisade värden i koncernredovisningen.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas.

I juni 2018 fattades beslut om att bolagsskattesatsen ska sänkas i två steg, från 22,0 procent till 21,4 procent för företag med räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 eller senare och till 20,6 procent för räkenskapsår som börjar 1 januari 2021 eller senare.

#### **Kassaflöden**

Kassaflödesanalys redovisas enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

#### *IAS 7 Rapport över kassaflöden*

IAS 7 Rapport över kassaflöden tillämpas av Apoteket. Upplysningar läggs till där årets förändring i skulder hänförliga till finansieringsverksamheten stäms av med specifikation av bl.a. nyupplåning, amortering, förändringar kopplade till avyttring/förvärv av dotterbolag, valutakurseffekter.

**Ersättningar till anställda***Pensioner*

Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. Apotekets pensionsplaner finansieras via Apotekets Pensionsstiftelse och via betalningar av premier till försäkringsbolag eller administrationsbolag.

En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och pensionsgrundande lön.

För de förmånsbestämda pensionsplanerna, dvs. ITP2 och Apotekets pensionsplan, är den skuld eller fordran som redovisas i balansräkningen skillnaden mellan den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen och verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier (PRI Pensionsgaranti) med tillämpning av den så kallade Projected Unit Credit Method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med utgångspunkt från diskonteringsräntan för svenska bostadsobligationer, som är utfärdade i samma valuta och med löptider jämförbara med den aktuella pensionskuldens.

Räntenettet avseende pensionsåtagandet och förvaltningstillgångarna redovisas inom finansnettot. Intjänandet redovisas inom rörelseresultatet. I övrigt totalresultat redovisas omvärderingskomponenten, bestående av aktuariella vinster och förluster på pensionsåtagandet tillsammans med skillnaden mellan verklig och beräknad avkastning på förvaltningstillgångar.

En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Apotekets avgiftsbestämda pensionsplaner utgörs huvudsakligen av ITP1 och ITPK. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter, om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda, som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. För de avgiftsbestämda delarna av pensionsplanerna betalar koncernen avgifter till försäkringsbolag eller försäkringsförening. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning.

En del av koncernens förmånsbestämda pensionsplan finansieras via Alecta. Den del Apoteket betalar till Alecta utgörs av familjepension (ITP2), sjukpension och premiebefrielse (ITP2 och ITP1). Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För merparten av de intjänade pensionsförmånerna saknas hos Alecta information om fördelning av intjänandet mellan arbetsgivare. Hela intjänandet är istället registrerat på den sista arbetsgivaren. Alecta saknar därför möjlighet att göra en exakt fördelning av tillgångar och avsättningar till respektive arbetsgivare. För räkenskapsår för vilket bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan, ska en pensionsplan enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas som en avgiftsbestämd plan.

*Ersättningar vid uppsägning*

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställds anställning sagts upp före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång från anställning i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag, när den bevisligen är förpliktad endera att säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallande, eller att lämna ersättningar vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra till frivillig avgång från anställning.

*Erhållna statliga stöd avseende covid-19*

Apoteket har under 2020 erhållit statliga stöd i samband med pandemin för sjuklön med 14,6 miljoner kronor och för korttidspermitteringar med 3,8 miljoner kronor. Apoteket har redovisat dessa stöd som en personalkostnadsreduktion.

**Avsättningar**

Avsättningar redovisas när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser, när det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker och när beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, se not 20.

**Eventualförpliktelser**

En eventualförpliktelse är en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. En eventualförpliktelse kan

även utgöras av en befintlig förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas alternativt att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Eventualförpliktelser är i förekommande fall värderade till diskonterat värde.

### NOT 3 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSAÄNDAMÅL

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

De bedömningar företagsledningen gjort vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna avser främst följande områden: förutsättningar vid beräkning av finansiell leasing i enlighet med IFRS 16 och aktuariella antaganden för pensionsberäkning enligt IAS 19R som fastställs årligen. För ytterligare information om leasingberäkning enligt IFRS 16 se not 13 samt se not 15 avseende pensionsberäkning enligt IAS 19R.

### NOT 4 MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget följer koncernens redovisningsprinciper med de undantag och tillägg som stipuleras av Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridiska personer".

#### Dotterbolag och intressebolag

Andelar i dotterbolag och intressebolag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden.

#### Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing. Den väsentligaste skillnaden i resultaträkningen jämfört med reglerna enligt IFRS 16 är redovisningen av hyreskostnader som i koncernen ersätts av en avskrivning och finansiell kostnad. I balansräkningen tillkommer i koncernen diskonterade värden för nyttjanderättstillgång som tillgång respektive motsvarande leasingskulld tillkommer på skuldsidan.

#### Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar i moderbolaget redovisas till anskaffningsvärde, efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar, på samma sätt som för koncernen, men med tillägg för eventuella uppskrivningar.

#### Pensioner

I moderbolaget beräknas de förmånsbestämda pensionsplanerna enligt de bestämmelser som framgår i Tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2007:24) vilka skiljer sig från IAS 19R (koncern).

De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19R, är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå, utan antagande om framtida löneökningar och att företag vars kapital i pensionsstiftelse överstiger kapitalvärdet av pensionsåtagandena inte redovisar detta överskott i balansräkningen.

### NOT 5 INTÄKTERNAS FÖRDELNING

*I nettoomsättningen ingår intäkter från:*

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Varuförsäljning	19 241	19 973	19 241	19 973
Tjänsteförsäljning	282	316	282	316
Fakturerade kostnader	6	12	6	12
Aviavgifter, lagstadgade avgifter	0	12	0	12
Övriga intäkter	7	8	7	8
<b>Summa</b>	<b>19 536</b>	<b>20 321</b>	<b>19 536</b>	<b>20 321</b>

*I övriga rörelseintäkter ingår intäkter från:*

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Återvunna kundförluster	1	1	1	1
Vinst vid avyttring inventarier	2	0	2	0
Erhållna statliga bidrag	1	1	1	1
Övriga intäkter	1	1	1	1
<b>Summa</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>3</b>

### NOT 6 ARVODE TILL REVISORER OCH REVISIONSFÖRETAG

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
KPMG AB				
Revisionsuppdrag	1,4	1,3	1,4	1,3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0,2	0,2	0,2	0,2
Skatterådgivning	0,1	0	0,1	0
Andra uppdrag	0,3	0,1	0,3	0,1
<b>Summa</b>	<b>2,0</b>	<b>1,6</b>	<b>2,0</b>	<b>1,6</b>

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

**NOT 7 LÖNER, ERSÄTTNINGAR OCH MEDELANTAL ANSTÄLLDA**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Löner och ersättningar	1 346	1 415	1 346	1 415
Sociala kostnader	606	603	427	442
(varav pensionskostnader) <sup>1</sup>	(185)	(167)	(5)	(6)
<b>Summa</b>	<b>1 952</b>	<b>2 018</b>	<b>1 773</b>	<b>1 857</b>

1) Av koncernens pensionskostnader, beräknade enligt IAS 19 avser 6,2 (6,3) miljoner kronor gruppen vd, tidigare vd:ar och övriga ledande befattningshavare. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 57,9 (59,7) miljoner kronor. Förmånsbestämda pensionsförpliktelser för denna grupp tryggas i Apotekets Pensionsstiftelse.

Moderbolagets utestående pensionsförpliktelser för gruppen vd, tidigare vd:ar och övriga ledande befattningshavare, beräknade enligt tryggandelagen, har ökat till 55,3 (45,9) miljoner kronor. Pensionskostnaden för nämnda grupp (exklusive tidigare vd:ar) uppgick till 6,8 (5,7) miljoner kronor. Pensionskostnaden definieras som inbetalda pensionspremier, förändring i pensionsreserv och utbetalda pensioner.

Pensionskostnaden i moderbolaget påverkas positivt av gottgörelse om 505 (499) miljoner kronor från Apotekets Pensionsstiftelse. Gottgörelsen för 2020 är fastställd, men inte utbetald under 2020. För ytterligare upplysningar om pensioner, se not 15 och not 30.

Pensionskostnaden i koncernen och moderbolag är exklusive räntekostnad, avkastning och del av särskild löneskatt.

**Incitamentsprogram**

Ett resultatbaserat program för medarbetare och första linjens chefer med kundkontakt kan ge en rörlig premie i tre intervall. Beloppen är beroende på om en eller flera fastställda kriterier och mål för butiker uppfylls och är av både kvalitativ och kvantitativ karaktär. Maximal premie per år är beräknad till högst en månadslön per medarbetare. Medarbetare som är anställda på centrala enheter omfattas inte av incitamentsprogram.

**Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Vd och övriga ledande befattningshavare <sup>1</sup>	24	19	24	19
Styrelse <sup>2</sup>	1	1	1	1
Övriga anställda	1 321	1 395	1 321	1 395
<b>Summa</b>	<b>1 346</b>	<b>1 415</b>	<b>1 346</b>	<b>1 415</b>

1) I koncernen utgörs gruppen styrelse, vd och övriga ledande befattningshavare av 20 (15) personer. I moderbolaget utgörs motsvarande grupp av 20 (15) personer. Apoteket definierar övriga ledande befattningshavare som företagsledningen.

2) Se Bolagsstyrningsrapport sidan 28.

**Medelantal anställda**

	2020		2019	
	Medelantal anställda	varav män, %	Medelantal anställda	varav män, %
<i>Moderbolag och koncern</i>				
Sverige	2 835	16,4	3 047	16,4
<b>Summa koncern</b>	<b>2 835</b>	<b>16,4</b>	<b>3 047</b>	<b>16,4</b>

**Styrelseledamöter och ledande befattningshavare**

	2020		2019	
	Antal	varav män, %	Antal	varav män, %
<i>Koncern</i>				
Styrelseledamöter	6	33,3	7	42,9
Vd och andra ledande befattningshavare	14	50	7	57,1
<i>Moderbolag</i>				
Styrelseledamöter	6	33,3	7	42,9
Vd och andra ledande befattningshavare	14	50	7	57,1



Not 7 forts.

**Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare 2020**

	Medlem i företagsledning sedan	Lön, tkr	Övriga förmåner, tkr <sup>1</sup>	Totalt, tkr	Pensions- ålder	Pensions- kostnad, tkr <sup>2</sup>	Upp- sägningstid (arbetstagare/ bolag)	Avgångs- vederlag
Ann Carlsson, vd och koncernchef <sup>3,4</sup>	2010	5 867	43	5 910	65	1 787	6 mån/ 6 mån	18 mån
Anna Rogmark, direktör HR & Juridik <sup>4</sup>	2010	2 340	72	2 412	65	886	6 mån/ 6 mån	18 mån
Eva Hemb, CFO, direktör Ekonomi & Inköp	2017	2 703	66	2 769	65	818	6 mån/ 6 mån	12 mån
Joachim Nielsen, direktör Kunderbidande <sup>5</sup>	2016	1 407	217	1 624	65	400	6 mån/ 6 mån	6 mån
Lars Skutholm, vice vd och direktör Sortiment & Logistik	2011	2 492	84	2 576	65	752	6 mån/ 6 mån	12 mån
Olle Carls, direktör Logistik <sup>5</sup>	2012	1 545	32	1 577	65	441	6 mån/ 6 mån	12 mån
Mikael Lenneryd, direktör Marknad & Koncept	2018	1 835	68	1 903	65	499	6 mån/ 6 mån	6 mån
Wiktorija Glans, affärschef E-handel & Dos <sup>6</sup>	2020	1 300	44	1 344	65	325	6 mån/ 6 mån	6 mån
Clas Artvin, CIO <sup>7</sup>	2020	1 271	48	1 319	65	305	6 mån/ 6 mån	6 mån
Camilla Olsson, affärschef Syd <sup>8</sup>	2020	471	3	474	65	112	6 mån/ 6 mån	6 mån
Marie Rudolfsson, affärschef Mitt <sup>8</sup>	2020	550	25	575	65	138	6 mån/ 6 mån	6 mån
Johan Åman, affärschef Nord <sup>8</sup>	2020	471	22	493	65	113	6 mån/ 6 mån	6 mån
Louise Skalin, direktör Kvalitet & Farmaci <sup>8</sup>	2020	381	22	403	65	77	6 mån/ 6 mån	6 mån
Kristoffer Ekelund, direktör Strategi & Utveckling <sup>8</sup>	2020	545	22	567	65	140	6 mån/ 6 mån	6 mån
<b>Summa</b>		<b>23 178</b>	<b>768</b>	<b>23 946</b>		<b>6 793</b>		

1) Övriga förmåner utgörs huvudsakligen av förmånsvärde för tjänstebil.  
2) Pensionskostnaden avseende förmånsbestämd pension beräknas enligt tryggandelagen. Pensionskostnaden består av intjänad pension under året, ränta på tidigare avsättningar samt pensionspremier.  
3) Vd Ann Carlsson har premiebestämd pension med 30 procent av grundlönen.

4) Anställningsavtal ingångna före ikraftträdandet av riktlinjer för statliga bolag (2016-12-22) som anger maximalt avgångsvederlag på 12 månader.  
5) Medlem i företagsledningen t.o.m. den 31 augusti 2020  
6) Medlem i företagsledningen fr.o.m. den 1 april 2020  
7) Medlem i företagsledningen fr.o.m. den 4 maj 2020  
8) Medlem i företagsledningen fr.o.m. den 1 september 2020

**Ersättning och förmåner**

Ersättning och förmåner till verkställande direktör och ledande befattningshavare utgörs av kontant utbetald lön, övriga förmåner, övrig ersättning samt pensionsåtaganden. Samtliga belopp är angivna exklusive sociala avgifter respektive löneskatt. Verkställande direktör och ledande befattningshavare har sex månaders ömsesidig uppsägningstid. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida utgår även i vissa fall ett avgångsvederlag. För verkställande direktör motsvarar detta 18 månadslöner, för övriga ledande befattningshavare är avgångsvederlaget reglerat till att motsvara mellan 6 och 18 månadslöner. Avräkning sker mot eventuell annan framtida ersättning.

**Pensionsvillkor**

Verkställande direktören Ann Carlsson har premiebestämd pension med 30 procent av grundlönen med pensionsålder 65 år. En ledande befattningshavare har förmånsbestämd pension enligt ITP2 med pensionsålder från och med 65 år. Övriga ledande befattningshavare har premiebestämda pensionsvillkor.

**Beslutsordning**

Ersättning och förmåner till verkställande direktör har beslutats av styrelsen. Ersättning och förmåner till andra ledande befattningshavare har beslutats av vd efter beredning av ersättningsutskottet.

**Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare 2019**

	Medlem i företagsledning sedan	Lön, tkr	Övriga förmåner, tkr <sup>1</sup>	Totalt, tkr	Pensions- ålder	Pensions- kostnad, tkr <sup>2</sup>	Upp- sägningstid (arbetstagare/ bolag)	Avgångs- vederlag
Ann Carlsson, vd och koncernchef <sup>3,4</sup>	2010	5 756	44	5 800	65	1 574	6 mån/ 6 mån	18 mån
Anna Rogmark, chefsjurist, HR- och hållbarhetsdirektör <sup>4</sup>	2010	2 194	68	2 262	65	841	6 mån/ 6 mån	18 mån
Eva Hemb, CFO	2017	2 557	63	2 620	65	789	6 mån/ 6 mån	12 mån
Joachim Nielsen, direktör Apoteksnät	2016	2 023	63	2 086	65	553	6 mån/ 6 mån	6 mån
Lars Skutholm, vice vd och direktör Försäljning & Drift	2011	2 439	71	2 510	65	763	6 mån/ 6 mån	12 mån
Olle Carls, direktör It & Logistik	2012	2 204	44	2 248	65	690	6 mån/ 6 mån	12 mån
Mikael Lenneryd, marknadsdirektör	2018	1 761	8	1 769	65	477	6 mån/ 6 mån	6 mån
<b>Summa</b>		<b>18 934</b>	<b>361</b>	<b>19 295</b>		<b>5 687</b>		

1) Övriga förmåner utgörs huvudsakligen av förmånsvärde för tjänstebil.  
2) Pensionskostnaden avseende förmånsbestämd pension beräknas enligt tryggandelagen. Pensionskostnaden består av intjänad pension under året, ränta på tidigare avsättningar samt pensionspremier.

3) Vd Ann Carlsson har premiebestämd pension med 30 procent av grundlönen.  
4) Anställningsavtal ingångna före ikraftträdandet av riktlinjer för statliga bolag (2016-12-22) som anger maximalt avgångsvederlag på 12 månader.

**NOT 8 INKOMSTSKATT**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Aktuell skatt för året	-116	-119	-116	-119
Aktuell skatt avseende tidigare år	0	-6	0	-6
Uppskjuten skatt	24	40	0	12
<b>Summa</b>	<b>-92</b>	<b>-85</b>	<b>-116</b>	<b>-113</b>
Uppskjuten skatt som redovisas i övrigt totalresultat hänförligt till pensioner	-186	68	-	-

Skatten på koncernens och moderbolagets resultat före skatt skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle framkommit vid vågd genomsnittlig skattesats gällande för resultaten i koncernen och moderbolaget enligt följande tabell:

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Resultat före skatt	377	417	529	545
Skatt enligt gällande skattesats	-81	-89	-113	-117
Skatteeffekt övriga ej skattepliktiga intäkter	5	7	5	9
Justering av skatt hänförlig till tidigare period	0	-6	0	-6
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader	-16	3	-8	1
Övriga skatteeffekter	-	-	-	-
<b>Summa</b>	<b>-92</b>	<b>-85</b>	<b>-116</b>	<b>-113</b>

Skattesatsen för 2020 års inkomstskatt är 21,4 (21,4) procent. Uppskjuten skatt har beaktats med 21,4 procent avseende åren 2019 och 2020 samt 20,6 procent för efterföljande år.

**NOT 9 UPPSKJUTEN SKATT**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
<i>Uppskjuten skattekostnad/intäkt avseende:</i>				
anläggningstillgångar	0	12	0	12
överavskrivning	-1	-8	-	-
periodiseringsfond	-7	16	-	-
pensionsfordran	-154	88	0	-
<b>Uppskjuten skatt i totalresultatet</b>	<b>-162</b>	<b>108</b>	<b>0</b>	<b>12</b>
<i>Uppskjutna skatteskulder avseende:</i>				
pensionsfordran	-647	-492	-	-
anläggningstillgångar	-3	-2	-3	-2
överavskrivning	-9	-8	-	-
periodiseringsfond	-253	-246	-	-
<b>Summa uppskjutna skatteskulder</b>	<b>-912</b>	<b>-748</b>	<b>-3</b>	<b>-2</b>
<b>Nettoskuld</b>	<b>-912</b>	<b>-748</b>	<b>-3</b>	<b>-2</b>

**NOT 10 RESULTAT PER AKTIE**

	Koncern	
	2020	2019
Årets resultat, msek	285	332
Antal aktier	175 000	175 000
Resultat per aktie, kr	1 629	1 897

**NOT 11 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

Immateriella anläggningstillgångar kategoriseras i tre grupper: utvecklingsarbeten, hyreskontrakt och övriga immateriella tillgångar. I kategorin utvecklingsarbeten redovisas balanserade utvecklings-utgifter. Per den 31 december 2020 ingår aktiverade utgifter för bland annat e-handelsplattform och företagsgemensamt ordersystem samt programlicenser.

Årets investeringar i utvecklingsarbeten uppgick till 53 miljoner kronor i form av utveckling av nya it-lösningar främst avseende kassa- och HR-system.

I kategorin Hyreskontrakt redovisas aktiverade utgifter för anskaffade hyreskontrakt och avser lokaler belägna i strategiska lägen. I kategorin Övriga immateriella tillgångar återfinns goodwillpost från förvärvat dotterbolag som har skrivits ned under 2016.

Fastställande av eventuella nedskrivningsbehov av immateriella tillgångar har gjorts enligt IAS 36 varvid beräknat återvinningsvärde har jämförts med bokfört värde för respektive immateriell tillgång. Vid värdering av immateriella tillgångar har Apoteket bedömt att inget nedskrivningsbehov föreligger.

Koncern	Utvecklings- arbeten		Hyres- kontrakt		Övriga immateriella tillgångar		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Akkumulerade anskaffnings- värden vid årets början	229	218	37	39	22	22	288	279
Investeringar	53	11	-	1	-	-	53	12
Avyttringar/utrangeringar	-3	-	-	-3	-	-	-3	-3
<b>Akkumulerade anskaffnings- värden vid årets slut</b>	<b>279</b>	<b>229</b>	<b>37</b>	<b>37</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>338</b>	<b>288</b>
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-64	-53	-28	-28	-19	-19	-111	-100
Årets avskrivningar enligt plan	-8	-11	-3	-3	-	-	-11	-14
Avyttringar/utrangeringar	3	-	-	3	-	-	3	3
<b>Akkumulerade avskrivningar vid årets slut</b>	<b>-69</b>	<b>-64</b>	<b>-31</b>	<b>-28</b>	<b>-19</b>	<b>-19</b>	<b>-119</b>	<b>-111</b>
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-136	-136	-	-	-3	-3	-139	-139
Årets nedskrivning	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Akkumulerade nedskriv- ningar vid årets slut</b>	<b>-136</b>	<b>-136</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-3</b>	<b>-3</b>	<b>-139</b>	<b>-139</b>
<b>Planenligt restvärde vid årets slut</b>	<b>74</b>	<b>29</b>	<b>6</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>80</b>	<b>38</b>

Moderbolag	Utvecklings- arbeten		Hyres- kontrakt		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	248	237	37	39	285	276
Investeringar	53	11	-	1	53	12
Avyttringar/utrangeringar	-3	-	-	-3	-3	-3
<b>Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets slut</b>	<b>298</b>	<b>248</b>	<b>37</b>	<b>37</b>	<b>335</b>	<b>285</b>
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-88	-77	-28	-28	-116	-105
Årets avskrivningar enligt plan	-8	-11	-3	-3	-11	-14
Avyttringar/utrangeringar	3	-	-	3	3	3
<b>Akkumulerade avskrivningar vid årets slut</b>	<b>-93</b>	<b>-88</b>	<b>-31</b>	<b>-28</b>	<b>-124</b>	<b>-116</b>
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-131	-131	-	-	-131	-131
Årets nedskrivning	-	-	-	-	-	-
<b>Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut</b>	<b>-131</b>	<b>-131</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-131</b>	<b>-131</b>
<b>Planenligt restvärde vid årets slut</b>	<b>74</b>	<b>29</b>	<b>6</b>	<b>9</b>	<b>80</b>	<b>38</b>

## NOT 12 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncern	Byggnader, mark, markanläggning		Inventarier		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets början	-	46	1 533	1 360	1 533	1 406
Nyanskaffningar	-	-	156	212	156	212
Avyttringar/utrangeringar	-	-46	-15	-39	-15	-85
<b>Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets slut</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1 674</b>	<b>1 533</b>	<b>1 674</b>	<b>1 533</b>
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-	-24	-872	-782	-872	-806
Avyttringar/utrangeringar	-	25	13	34	13	59
Årets avskrivningar enligt plan	-	-1	-146	-124	-146	-125
<b>Ackumulerade avskrivningar vid årets slut</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-1 005</b>	<b>-872</b>	<b>-1 005</b>	<b>-872</b>
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-	0	-139	-137	-139	-137
Återläggning nedskrivning	-	-	-	-	-	-
Årets nedskrivning	-	-	-4	-2	-4	-2
<b>Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-143</b>	<b>-139</b>	<b>-143</b>	<b>-139</b>
<b>Planenligt restvärde vid årets slut</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>526</b>	<b>522</b>	<b>526</b>	<b>522</b>

Moderbolag	Inventarier	
	2020	2019
Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets början	1 533	1 360
Nyanskaffningar	156	212
Ackumulerade anskaffningsvärden övertagna från koncernföretag	-	-
Avyttringar/utrangeringar	-15	-39
<b>Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets slut</b>	<b>1 674</b>	<b>1 533</b>
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-886	-797
Ackumulerade avskrivningar övertagna från koncernföretag	-	-
Avyttringar/utrangeringar	13	35
Årets avskrivningar enligt plan	-146	-124
<b>Ackumulerade avskrivningar vid årets slut</b>	<b>-1 019</b>	<b>-886</b>
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-125	-123
Årets nedskrivning	-4	-2
<b>Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut</b>	<b>-129</b>	<b>-125</b>
<b>Planenligt restvärde vid årets slut</b>	<b>526</b>	<b>522</b>

## NOT 13 LEASINGAVTAL

### Praktisk tillämpning IFRS 16

- Avtal för lokaler som Apoteket kommer att lämna i förtid har inte nedskrivningsprövats i enlighet med IAS 36. Belopp bedöms vara av mindre värde och bolaget har redovisat en omstruktureringsreserv inkluderande kvarvarande hyror.
- Rabatter av tillfällig karaktär inklusive hyresrabatter initierade av covid-19 har exkluderats från beräkningarna och resultatförts och uppgår till 2,5 miljoner kronor.

### Belopp redovisade i balansräkningen

	2020	2019
Nyttjanderättstillgångar	712	769
<b>Summa nyttjanderättstillgång</b>	<b>712</b>	<b>769</b>
Leasingskuld långfristig	389	438
Leasingskuld kortfristig	270	272
<b>Summa leasingskuld</b>	<b>659</b>	<b>710</b>

Tillägg till nyttjanderättstillgångar har gjorts netto under året med 207 miljoner kr.

Tillägg till nyttjanderättstillgångar är baserat på under året nyanskaffade nyttjanderättstillgångar samt ändrade betalningar till följd av att leasingperioden har ändrats. Hänsyn har tagits till under året avslutade kontrakt.

Basen för avtal har under 2020 förändrats, netto har 18 avtal omförhandlats samt fem avtal där beslut om avslut har fattats. Totalt antal avtal uppgår till 517 jämfört med 530 vid ingången av 2020. Vid omförhandling av befintliga avtalsnummer justerar beräkningsmodellen startdatum till uppdaterade villkor, vilket innebär att beräkningen ej beaktar förlängd avtalsperiod under pågående uppsägningstid. Detta har en begränsad effekt på de finansiella rapporterna.

### Belopp redovisade i resultatet 2020

msek	Hyreskontrakt lokaler	Fordon	Övrigt
Avskrivning nyttjanderättstillgång	-264	-	-
Räntekostnader Leasingskuld	-11	-	-
Kostnader Korttidsleasing	-	-	-1
Kostnader för leasar av lågt värde	-	-5	-
Variabla leasingavgifter som ej ingår i värderingen av leasingskulden	-11	-	-
Intäkt från vidareuthyrning av nyttjanderättstillgångar	0	-	-

*Saldon avser koncern 2020.*

### Belopp redovisade i resultatet 2019

msek	Hyreskontrakt lokaler	Fordon	Övrigt
Avskrivning nyttjanderättstillgång	-254	-	-
Räntekostnader Leasingskuld	-10	-	-
Kostnader Korttidsleasing	-	-	-1
Kostnader för leasar av lågt värde	-	-5	-
Variabla leasingavgifter som ej ingår i värderingen av leasingskulden	-4	-	-

*Saldon avser koncern 2019.*

### Förfalloanalys leasingavtal (icke uppsägningsbara avtal)

msek	Moderbolaget	
	2020	2019
Inom 1 år	273	280
Mellan 1 och 5 år	390	452
Längre än 5 år	14	33
<b>Summa</b>	<b>677</b>	<b>765</b>

Apotekets leasingavgifter avser i huvudsak lokalhyra för apotek och huvudkontor. De flesta hyresavtal förfaller inom fem år. I moderbolaget har kostnader för lokalhyra under året uppgått till 277 miljoner kronor. För 2019 uppgick beloppet till 273 miljoner kronor. Se not 21 för förfalloanalys avseende likviditetsrisk.

### Kassaflöden hänförliga till Leasingavtal

	2020	2019
<b>Summa kassautflöden hänförliga till leasingavtal</b>	<b>-277</b>	<b>-273</b>

### Förlängnings- och uppsägningsoptioner

Merparten av hyresavtalen förfaller inom tre till fem år. Koncernen gör individuella bedömningar kring huruvida förlängningsperioder med rimlig säkerhet kommer utnyttjas.

### Övrig Leasing

Övriga leasingavtal som ej ingår i nyttjanderättstillgången består av leasade bilar samt kontorsinventarier som exempelvis kopiatorer och skrivare.

## NOT 14 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Vid årets början	7	8	9	9
Investering i intressebolag	34	-	34	-
Andel av resultat	-30	-1	-	-
<b>Vid årets slut</b>	<b>11</b>	<b>7</b>	<b>43</b>	<b>9</b>

### Koncernens andelar i intresseföretag

2020	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat
Kårhuset Pharmen AB 556043-3277, Uppsala	7	2	0	0
Doktor 24 Healthcare AB 556225-6346, Stockholm	20	31	17	-30
<b>Summa</b>	<b>27</b>	<b>33</b>	<b>17</b>	<b>-30</b>

### 2019

Kårhuset Pharmen AB 556043-3277, Uppsala	7	3	0	0
<b>Summa</b>	<b>7</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### Specifikation av andelar i intresseföretag

2020	Andel i procent	Bokfört värde	
		Koncern	Moderbolag
Kårhuset Pharmen AB 556043-3277, Uppsala	45	7	9
Doktor 24 Healthcare AB 556225-6346, Stockholm	20	4	34

## NOT 15 PENSIONSTILLGÅNGAR I KONCERNEN

	2020	2019
<b>Pensionsförmåner</b>		
Pensionsförpliktelse IB	9 402	8 546
Förmåner intjänade under perioden	74	60
Avgångspensioner	3	3
Räntekostnad	105	184
Utbetalda pensioner	-437	-432
Aktuariell vinst/förlust på pensionsförpliktelse	53	1 040
<b>Pensionsförpliktelse UB</b>	<b>9 200</b>	<b>9 402</b>
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde IB	11 325	10 814
Beräknad ränteintäkt på förvaltningstillgångar	125	238
Gottgörelse	-505	-499
Aktuariell vinst/förlust på förvaltningstillgångar	781	772
<b>Förvaltningstillgångarnas verkliga värde UB</b>	<b>11 726</b>	<b>11 325</b>
<i>Förändringar i nettotillgång eller (nettoskuld)</i>		
Pensionstillgång vid årets ingång	1 923	2 267
Pensionskostnad	-57	-9
Utbetalda pensioner	437	432
Gottgörelse	-505	-499
Aktuariell vinst/förlust	728	-268
<b>Pensionstillgång vid årets slut exklusive särskild löneskatt</b>	<b>2 526</b>	<b>1 923</b>
Särskild löneskatt	613	467
<b>Pensionstillgång redovisad i balansräkningen</b>	<b>3 139</b>	<b>2 390</b>
<i>Fördelning av förvaltningstillgångar</i>		
Aktier och liknande finansiella instrument	2 793	2 372
Räntebärande värdepapper m m	3 660	4 266
Övrigt	5 273	4 687
<b>Summa förvaltningstillgångar</b>	<b>11 726</b>	<b>11 325</b>

Not 15 forts.

	2020	2019
<i>Poster i resultaträkningen</i>		
Räntekostnad	-105	-184
Beräknad ränteintäkt på förvaltningstillgångar	125	238
Särskild löneskatt	4	12
<b>Finansnetto pensioner</b>	<b>24</b>	<b>66</b>
Förmåner intjänade under perioden	-74	-60
Avgångspensioner	-3	-3
Övriga pensionsförsäkringar	-67	-67
Särskild löneskatt	-35	-32
<b>Summa totala pensionskostnader (inkluderad i personalkostnader)</b>	<b>-179</b>	<b>-162</b>
<i>Poster i övrigt totalresultat</i>		
Poster som inte kan omföras till periodens totalresultat		
Aktuariell vinst/förlust på pensionsförpliktelse		
– varav erfarenhetsbaserade justeringar	932	740
– varav effekter av förändrade demografiska antaganden	-15	–
– varav effekter av förändrade finansiella antaganden	-189	-1 008
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i ränteintäkter	–	–
<b>Delsumma övrigt totalresultat</b>	<b>728</b>	<b>-268</b>
Särskild löneskatt	177	-65
Uppskjuten skatt	-186	69
<b>Summa övrigt totalresultat</b>	<b>719</b>	<b>-264</b>
<i>Fördelning per plan avseende förmånsbestämda pensionsförpliktelser</i>		
Apoteksplanen	4 294	4 528
ITP2-planen	4 906	4 874
<b>Summa pensionsförpliktelser</b>	<b>9 200</b>	<b>9 402</b>

Pensionsutfästelser fördelat på aktiva, fribrev och pensionärer	2020-12-31 antal	2020-12-31 mdr	2019-12-31 antal	2019-12-31 mdr
Aktiva	1 679	1	1 851	1
Fribrevshavare	14 659	4	15 062	5
Pensionärer	12 609	4	12 373	4
<b>Totala utfästelser som ingår i förpliktelsen</b>	<b>28 947</b>	<b>9</b>	<b>29 286</b>	<b>10</b>

Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångarna uppgick till 906 (1 010) miljoner kronor. Faktisk avkastning redovisas inklusive driftskostnad.

De viktigaste aktuariella antagandena som användes var följande:	2020	2019
Diskonteringsränta, % <sup>1</sup>	0,90	1,10
Framtida löneökningar, %	2,00	2,00
Inflation, %	1,50	1,90
Personalomsättning, %	8,00	10,00
Återstående livslängd ITP2 i egen regi, kvinnor	24	24
Återstående livslängd Apotekets pensionsplan, kvinnor	24	24
Återstående livslängd ITP2 i egen regi, män	22	22
Återstående livslängd Apotekets pensionsplan, män	22	22

- Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med utgångspunkt från diskonteringsräntan för svenska bostadsobligationer, som är utfärdade i samma valuta och med löptider jämförbara med den aktuella pensionsskuldens.
- Inflationen speglar utvecklingen av konsumentprisindex och används av Apoteket för uppräknig av pensionsunderlag.
- Förväntad löneökning speglar framtida förväntade procentuella löneökningar med hänsyn tagen till framtida förväntad inflation.
- Personalomsättning bygger dels på historiska fakta, dels på förväntad framtida personalomsättning.
- För återstående livslängdsantagande tillämpas från och med 2017-12-31 DUS14 (tjänstemän) för båda pensionsplanerna.

Genom sina förmånsbestämda pensionsplaner är Apoteket exponerad för ett antal risker. De viktigaste beskrivs nedan:

- **Marknadsrisk** – Apotekets Pensionsstiftelse har ett fastställt placeringsreglemente där ett tillåtet placeringsintervall avseende fördelningen mellan nominella och reala tillgångar är reglerat. Den övergripande målsättningen är att placeringsstillgångarnas avkastning på medellång och lång sikt minst ska motsvara pensionsförpliktelsens utveckling.
- **Inflationsrisk** – Pensionsförpliktelsena är kopplade till inflationen. Högre inflation kommer att leda till att pensionsförpliktelsen ökar. Förvaltningstillgångarna påverkas inte av inflationen i någon väsentlig utsträckning. Sammantaget leder högre inflation till att nettopensionstillgångarna minskar i värde.
- **Diskonteringsränta** – Pensionsförpliktelsen beräknas med hjälp av en diskonteringsränta som baseras på bostadsobligationer. Om förvaltningstillgångar generar sämre avkastning än diskonteringsräntan, kommer det att skapa ett underskott. I förvaltningstillgångarna ingår en betydande andel aktier, vilket förväntas ge högre avkastning än bostadsobligationer på lång sikt, samtidigt som det ger högre volatilitet och risk på kort sikt.
- **Förväntad livslängd** – Syftet med pensionsplanerna är att generera en pension som sträcker sig över den anställdes livstid. Detta innebär att om den förväntade livslängden ökar så kommer pensionsförpliktelsen att öka.

#### Den genomsnittliga löptiden för utbetalningar som motsvarar pensionsskulden

Den genomsnittliga löptiden (durationen) för diskonterade utbetalningar som motsvarar pensionsskulden per 2020-12-31 beräknade enligt IAS 19 är 15 år.

#### Förmåner enligt de förmånsbestämda planerna

Förmånsbestämd ålderspension betyder att den är bestämd till en viss procentsats av den pensionsmedförande årslön när individen går i pension förutsatt att individen har haft en anställning med ITP2 eller likvärdig tjänstepension under 360 månader från 28 års ålder. Förmånen baseras på slutlönen vid 65 års ålder.

Procentsatsen är olika för olika inkomstintervall, 2020:

Pensionsplan ITP2

10%	i ålderspension	0–501 000 kr
65%	i ålderspension	501 001–1 336 000 kr
32,5%	i ålderspension	1 336 001–2 004 000 kr

Apotekets pensionsplan

10%	i ålderspension	0% i familjepension	15% i sjukpension	0–362 250 kr
65%	i ålderspension	32,5% i familjepension	65% i sjukpension	362 251–966 000 kr
32,5%	i ålderspension	16,25% i familjepension	32,5% i sjukpension	966 001–1 449 000 kr
0%	i ålderspension	0% i familjepension	0% i sjukpension	1 449 001 kr–

Åtaganden för sjukpension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i ITP-planen via Collectum uppgår till 66 (60) miljoner kronor. Vid utgången av 2020 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148 (148) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Koncernen förväntar sig avgifter under 2021 avseende förmånsbestämda planer uppgående till 69 miljoner kronor. Den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar baseras på den nuvarande sammansättningen av placeringsportföljen.

#### Pensionsstiftelsens förvaltning av tillgångarna

Värdet på Apotekets pensionsskuld påverkas bland annat av förändringar i ränteläget och av inflations- och realloöneutvecklingen i Sverige.

Riskstyrningen i Pensionsstiftelsen tar sin utgångspunkt i att risken för stora fall i värdet på differensen mellan Pensionsstiftelsens tillgångar och Apotekets pensionsskuld (den s k bufferten) ska hållas på en låg nivå. Det övergripande syftet vid förvaltningen av Pensionsstiftelsens tillgångar är därför att diversifiera kapitalet, så att det skapas en totalportfölj som är rimligt robust i olika marknadslägen. Härtill eftersträvas en avkastning på tillgångarna som långsiktigt överstiger pensionsskuldens förräntning.

Mot bakgrund av ovanstående har Pensionsstiftelsens styrelse lagt fast en placeringsinriktning som innebär en väldiversifierad mix av svenska och internationella fonder som täcker räntebärande placeringar, aktier, fastigheter och alternativa investeringar. Principen är att samtliga utländska investeringar utom aktier ska valutasäkras till svenska kronor.

## NOT 16 VARULAGER

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Handelsvaror	1 645	1 636	1 645	1 636
<b>Summa</b>	<b>1 645</b>	<b>1 636</b>	<b>1 645</b>	<b>1 636</b>

Den utgift för varulager som kostnadsförts ingår i posten Handelsvaror och uppgick i koncernen till 15 797 (16 439) miljoner kronor och i moderbolaget till 15 797 (16 439) miljoner kronor. Inkursansreserven uppgår till 52 (50) miljoner kronor.



**NOT 17 ÖVRIGA FORDRINGAR**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Momsfordran	289	288	289	288
Fordran gottgörelse på Apotekets Pensionsstiftelse	505	499	505	499
Fordringar kontokort	23	29	23	29
Övriga fordringar	4	0	4	0
<b>Summa</b>	<b>821</b>	<b>816</b>	<b>821</b>	<b>816</b>

**NOT 18 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Förutbetalda hyror	19	15	79	79
Upplupna intäkter	49	32	49	32
Förutbetalda kostnader	70	70	70	70
Upplupen leverantörsbonus	4	2	4	2
Övriga poster	0	0	0	0
<b>Summa</b>	<b>142</b>	<b>119</b>	<b>202</b>	<b>183</b>

**NOT 19 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Upplupna semesterlöner	155	148	155	148
Bonus till anställda	18	9	18	9
Upplupna löner	6	2	6	2
Upplupna kostnader	67	84	67	84
<b>Summa</b>	<b>246</b>	<b>243</b>	<b>246</b>	<b>243</b>

**NOT 20 AVSÄTTNINGAR**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Vid årets början	3	7	3	7
<i>Kostnadsfört i resultaträkningarna</i>				
Tillkommande avsättningar	16	7	16	7
Återförda outnyttjade belopp	0	0	0	0
Utnyttjat under året	-4	-11	-4	-11
<b>Vid årets slut</b>	<b>15</b>	<b>3</b>	<b>15</b>	<b>3</b>
Varav kortfristig avsättning	15	3	15	3

2020 års avsättning är primärt hänförlig till en organisationsanpassning med färre tjänster på huvudkontoret.

**NOT 21 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH FINANSIELL RISKHANTERING**

Apotekets finansiella riskhantering styrs av koncernens finanspolicy som beslutas av Apotekets styrelse. Finanspolicyen omfattar riktlinjer för likviditetsförvaltning, kapitalförsörjning och andra finansiella risker. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat och ställning. Finansförvaltningen är centraliserad till en koncerngemensam funktion inom moderbolaget med uppdraget att tillvarata samordningsvinster, minska resultat- och kassaflödesfluktuationer samt att sörja för en god riskhantering. Moderbolagets operativa enheter ansvarar för identifiering, rapportering och uppföljning av finansiella risker som uppstår i verksamheten.

**Policy och principer för hantering av finansiella risker**

Målen för finansiell riskhantering är att upprätthålla en god betalningsberedskap och en effektiv kapitalanvändning samt att trygga kapitalförsörjningen. Principer för finansiell riskstyrning:

- Finansiella risker som uppstår i koncernens verksamhet ska ligga inom fastställda begränsningar avseende kreditrisk, marknadsrisk och refinansieringsrisk. För all riskhantering gäller att spekulativ handel inte är tillåten.
- All kreditgivning ska ha sin grund i affärsmässiga överväganden som beaktar såväl finansieringskostnad som risk. Kredit ska medges först efter prövning av kredittagaren.
- Koncernens finansförvaltning och kreditgivning ska kännetecknas av sådan organisation, inklusive intern kontroll och rapportering, att de administrativa riskerna minimeras.

Not 21 forts.

**Likviditetsrisk**

Försiktighet i hantering av likviditetsrisk innebär att inneha tillräckliga likvida medel och tillgänglig finansiering genom tillräckliga avtalade kreditmöjligheter. Apotekets likviditetspolicy strävar efter att reducera den externa skulden så mycket som möjligt och samtidigt hålla likvida tillgångar så nära noll som möjligt. Likvida tillgångar inom koncernen ska i första hand reducera koncernens externa skuld. Likvida överskott inom koncernen hanteras av finansfunktionen som även ansvarar för att erforderlig likviditetsreserv finns.

**Förfallostruktur finansiella skulder – odiskonterade kassaflöden**

msek	Koncern	
	2020	2019
Inom 1 år	273	280
Mellan 1 och 5 år	390	452
Längre än 5 år	14	33
<b>Summa</b>	<b>677</b>	<b>765</b>

Övriga finansiella skulder utgörs av leverantörsskulder.  
Se not 13 för detaljer avseende leasingåtaganden.

**Ränterisk**

Koncernens exponering för ränterisk är i allt väsentligt förknippad med pensionstillgångar. Se även not 15. Pensionsstiftelsen eftersträvar en placering av förvaltningstillgångarna som balanserar den risk som värdeutvecklingen av pensionsskulden innebär. I övrigt finns en begränsad exponering för ränterisk vid kortfristig finansiell upplåning och placering.

**Valutarisk**

Inköp och försäljning sker i allt väsentligt i svenska kronor varför valutaexponeringen är begränsad.

**Kreditrisk**

Koncernen har ingen väsentlig koncentration av kreditrisker. Fastställd policy för kreditriskhantering finns framtagen.

Försäljning inom konsumentmarknaden sker kontant eller via vanligt förekommande kreditkort. Delbetalningskonto erbjuds privatkunder. Apoteket genomför kreditprövning för samtliga nyttillkommande kunder som ansöker om kredit. Kreditprövningen utgår ifrån om kunden har betalningsanmärkningar och/eller skuldsaldo hos Kronofogdemyndigheten. Kunder som inte betalar sina skulder nekas fortsatt kredit efter cirka två månader från det att fakturan förfallit.

Av Apotekets utestående kundfordringar till företagskunder står regionerna och E-hälsomyndigheten för 98 procent. Risken bedöms som mycket låg. Fordringarna betalas normalt inom angiven kredittid. Apoteket har en mindre lånefordran till intressebolaget Doktor24 där kreditrisken bedöms vara låg.

**Förfallotidpunkter för kundfordringar**

Koncern	2020	2019
<i>Förfallna men inte nedskrivna</i>		
< 30 dagar	10	38
30 –90 dagar	1	2
<i>Förfallna och nedskrivna</i>		
91 –180 dagar	0	0
> 180 dagar	0	0
<b>Summa</b>	<b>11</b>	<b>40</b>

**Avsättning för osäkra fordringar**

Avsättning för osäkra fordringar uppgick till 1 (3) miljoner kronor. Avsättning för osäkra fordringar har förändrats enligt följande:

Koncern	2020	2019	2018	2017
Vid årets ingång	3	5	5	5
Utnyttjat av tidigare års reserver	-3	-2	0	0
Reservering för befarade förluster	1	0	0	0
<b>Vid årets utgång</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>5</b>
Konstaterade förluster	3	7	4	4
Återvunnen kundförlust	1	1	6	1

Årets kostnad för osäkra fordringar uppgick till 1 (0) miljoner kronor. Andelen osäkra fordringar beräknas utifrån en i Apoteket etablerad och beprövad modell. Under 2020 har tillägg för osäkerhet i samband med pandemin beaktats. Redovisat värde utgör således en god approximation av verkligt värde.

**Verkligt värde på finansiella instrument**

Nominellt värde, minskat med eventuella krediteringar, för kundfordringar och leverantörs-skulder, bedöms motsvara deras verkliga värden då löptiden är mindre än tre månader och oftast ännu kortare.

Not 21 forts.

2020	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Övriga skulder	Summa redovisas värde	Summa verkligt värde
Kundfordringar	1 166	–	1 166	1 166
Övriga kortfristiga fordringar	18	–	18	18
Kortfristiga placeringar <sup>1</sup>	400	–	400	400
Kassa och bank <sup>1</sup>	256	–	256	256
<b>Summa finansiella tillgångar</b>	<b>1 840</b>	<b>–</b>	<b>1 840</b>	<b>1 840</b>
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	–	–	–
Leverantörsskulder	–	1 816	1 816	1 816
<b>Summa finansiella skulder</b>	<b>–</b>	<b>1 816</b>	<b>1 816</b>	<b>1 816</b>

1) I koncernen benämns Kassa och bank samt Kortfristiga placeringar som Likvida medel.

2019	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Övriga skulder	Summa redovisas värde	Summa verkligt värde
Kundfordringar	2 074	–	2 074	2 074
Övriga kortfristiga fordringar	28	–	28	28
Kortfristiga placeringar <sup>1</sup>	–	–	–	–
Kassa och bank <sup>1</sup>	112	–	112	112
<b>Summa finansiella tillgångar</b>	<b>2 214</b>	<b>–</b>	<b>2 214</b>	<b>2 214</b>
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	675	675	675
Leverantörsskulder	–	1 839	1 839	1 839
<b>Summa finansiella skulder</b>	<b>–</b>	<b>2 514</b>	<b>2 514</b>	<b>2 514</b>

1) I koncernen benämns Kassa och bank samt Kortfristiga placeringar som Likvida medel.

Finansiella skulder till kreditinstitut	Koncern		Moderbolag		Beviljad
	2020	2019	2020	2019	
Handelsbanken	–	–	–	–	402
Certifikat	–	675	–	675	–
Finansiering factoring	–	–	–	–	1 300
Revolverande kredit	–	–	–	–	750
<b>Totalt utnyttjad kredit</b>	<b>–</b>	<b>675</b>	<b>–</b>	<b>675</b>	<b>2 452</b>

Beviljad checkkredit uppgår till 402 miljoner kronor, som var utnyttjad med 0 (0) miljoner kronor per den 31 december 2020.

### Ränteintäkter och räntekostnader på finansiella instrument

Nedanstående tabell visar ränteintäkter och räntekostnader avseende Apotekets samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder:

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Ränteintäkter på finansiella tillgångar	0	0	0	0
Ränteintäkter på finansiella skulder	0	0	0	0
Räntekostnader och liknande kostnader på finansiella skulder	-4	-3	-4	-3
Valutakursvinster/-förluster på skulder	0	0	0	0
<b>Summa</b>	<b>-4</b>	<b>-3</b>	<b>-4</b>	<b>-3</b>

### Skulder som härrör från finansieringsverksamheten

	UB 2019	Kassaflöden	Icke kassa-flödes-påverkande förändringar	
			UB 2019	UB 2020
Checkräkningskredit	–	–	–	–
Certifikat	675	-675	–	–
<b>Summa skulder härrörande från finansieringsverksamheten</b>	<b>675</b>	<b>-675</b>	<b>–</b>	<b>–</b>

**NOT 22 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Garantiförbindelse PRI Pensionsgaranti	51	50	51	50
<b>Summa eventualförpliktelser</b>	<b>51</b>	<b>50</b>	<b>51</b>	<b>50</b>
Ställda säkerheter	Inga	Inga	Inga	Inga

Apoteket har tecknat garantiförbindelse med PRI Pensionsgaranti. Ömsesidigt ansvar är två procent av pensionsskulden ITP2. Beloppet uppgick för år 2020 till 51 (50) miljoner kronor.

**NOT 23 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE****Koncernföretag**

För moderbolaget avser – (0,1) procent av årets inköp och – (0,0) procent av årets försäljning transaktioner med koncernföretag. Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med externa parter.

**Svenska staten**

Apoteket är helägt av svenska staten. Inköp och försäljning av produkter och tjänster till och från statliga myndigheter och bolag sker på affärsmässiga grunder.

**Intresseföretag**

I moderbolaget avser 0 procent av årets inköp och 0,1 procent av årets försäljning transaktioner med intresseföretag.

**Ersättning till ledande befattningshavare**

Ersättning till ledande befattningshavare presenteras i not 7.

**Andra organisationer i Sverige**

Apotekets Pensionsstiftelse förvaltar de förvaltningstillgångar som tryggar förmånsbestämda pensionsåtaganden för Apoteket AB och Apoteket Farmaci AB. Under 2020 har beslutades om gottgörelse avseende pensionsutbetalningar på 505 (499) miljoner kronor. Gottgörelsen avseende 2020 utbetalas under 2021.

**NOT 24 RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG**

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Resultat vid försäljning av dotterbolag	–	-1	–	14
<b>Summa</b>	<b>–</b>	<b>-1</b>	<b>–</b>	<b>14</b>

**NOT 25 BOKSLUTSDISPOSITIONER**

	Moderbolag	
	2020	2019
Skillnad mellan bokförd och planenlig avskrivning, inventarier	-5	-39
Periodiseringsfond, årets avsättning	-180	-185
Återföring periodiseringsfond	149	245
Lämnat koncernbidrag	–	-8
<b>Summa</b>	<b>-36</b>	<b>13</b>

**NOT 26 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG**

	Moderbolag	
	2020	2019
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	25	25
Avyttrade dotterbolag <sup>1</sup>	–	0
<b>Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets slut</b>	<b>25</b>	<b>25</b>

1) Förvaltnings AB Tanken avyttrades per 2019-09-01

Not 24 forts.

**Specifikation av moderbolagets och dotterbolags innehav av aktier och andelar i koncernföretag**

Koncernföretag/org nr/säte	Antal andelar	Andel i procent	Bokfört värde	
			2020	2019
Snabboteket AB 556819-9656, Solna	97 808	100	0	0
<i>Vilande bolag</i>				
Apoteket Farmaci AB 556758-1789, Solna	25 000	100	25	25
Apoteket International AB 556606-4266, Solna	1 000	100	0	0
Apoteket Svanen AB 556822-8430, Solna	1 000	100	0	0
Farmacifamiljen Malmö AB 556839-1170, Malmö	1 000	100	0	0
<b>Summa</b>			<b>25</b>	<b>25</b>

**NOT 27 UTDELNING PER AKTIE**

På årsstämman den 27 april 2021 kommer en kontant utdelning avseende 2020 om 0 (800) kronor per aktie, totalt 0 (140) miljoner kronor att föreslås. Under 2020 har utdelning om 0 miljoner kronor gjorts till ägaren.

**NOT 28 VINSTDISPOSITION****Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel och fria fonder**

Balanserad vinst	1 266 591 578 kr
Årets vinst	412 551 069 kr
<b>Summa</b>	<b>1 679 142 647 kr</b>

**Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att:**

till aktieägaren utdelas 0 kronor per aktie totalt	0 kr
i ny räkning överförs	1 679 142 647 kr
<b>Summa</b>	<b>1 679 142 647 kr</b>

**NOT 29 OBESKATTADE RESERVER**

	Moderbolag	
	2020	2019
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	44	39
Periodiseringsfonder fördelar sig enligt följande:		
Periodiseringsfond, taxering 2015	–	149
Periodiseringsfond, taxering 2016	203	203
Periodiseringsfond, taxering 2017	205	205
Periodiseringsfond, taxering 2018	207	207
Periodiseringsfond, taxering 2019	183	183
Periodiseringsfond, taxering 2020	185	185
Periodiseringsfond, taxering 2021	180	–
<b>Summa</b>	<b>1 207</b>	<b>1 171</b>

**NOT 30 PENSIONER I MODERBOLAGET**

	2020	2019
Kapitalvärde av pensionsförpliktelse		
Kapitalvärde (inkl konsolideringsreserv) av pensionsförpliktelsen vid årets början	6 950	6 875
Intäkt/kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	139	232
Räntekostnad	91	107
Effekt av nya parametrar enligt tryggandelagen	120	168
Utbetalning av pensioner	-437	-432
<b>Kapitalvärde av pensionsförpliktelser vid årets slut</b>	<b>6 863</b>	<b>6 950</b>

**Särskilt avskilda tillgångar som stiftelsen förvaltar**

Särskilt avskilda tillgångar	2020	2019
Verkligt värde av tillgångar vid årets början	11 325	10 814
Avkastning på särskilt avskilda tillgångar <sup>1</sup>	906	1 010
Gottgörelse från Apotekets Pensionsstiftelse	-505	-499
<b>Verkligt värde av tillgångar vid årets slut</b>	<b>11 726</b>	<b>11 325</b>

1) Avkastning på särskilt avskilda tillgångar för 2019 och 2018 redovisas inklusive driftskostnad.

Not 30 forts.

Förvaltningstillgångar minus pensionsförpliktelser	2020	2019
Verkligt värde av tillgångar vid årets slut	11 726	11 325
Kapitalvärde (inkl konsolideringsreserv) av pensionsförpliktelse vid årets slut	-6 863	-6 950
<b>Pensionstillgång</b>	<b>4 863</b>	<b>4 375</b>
I balansräkningen redovisad fordran	-	-
Specifikation avseende årets pensionskostnader	2020	2019
Utbetalda pensioner	-437	-432
Pensioner genom försäkring	-73	-73
Gottgörelse	505	499
<b>Summa pensionskostnader i moderbolaget</b>	<b>-5</b>	<b>-6</b>

**Marknadsvärde förvaltningstillgångar**

Tillgångsslag, andel i procent	2020	2019
Aktier och liknande finansiella instrument	24	21
Räntebärande värdepapper	31	38
Övrigt	45	41
<b>Summa</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

Moderbolaget förväntar sig avgifter avseende förmånsbestämda planer under 2021 uppgående till 429 miljoner kronor. Den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar baseras på den nuvarande sammansättningen av placeringsportföljen.

**Ränteantaganden**

Apoteket AB:s anslutning till ITP-planen innebär till stor del förändrad tillämpning av ränteantaganden, dels med anledning av att Apoteket AB nu tryggar nyintjänad ålderspension enligt ITP2 i Apotekets Pensionsstiftelse, dels att värdesäkring är borttagen avseende intjänad pensionsrätt och utgående pensioner enligt Apotekets pensionsplan. För nyintjänad förmånsbestämd ålderspension enligt ITP2 tillämpas PRI Pensionsgarantis ränteantagande på netto 3,84 procent.

För nyintjänad pension fram till och med pensionering enligt Apotekets pensionsplan tillämpas Finansinspektionens föreskrift om försäkringstekniska grunder, FFFS 2007:31. Dessa föreskrifter innehåller så kallade tryggandegrunder som ska användas för att beräkna kapitalvärden vid tryggande av pensionsutfästelser utanför livförsäkringsbolag och tjänstepensionskassor. För utgående pensioner och intjänad pensionsrätt enligt Apotekets pensionsplan tillämpas räntefot för åtaganden som inte innebär utfästelse om framtida värdesäkring eller indexuppräknings på brutto -0,1 procent.

**NOT 31 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN**

För att på bästa sätt möta den ökade efterfrågan i e-handeln, har Apoteket tagit beslut om att investera i ett nytt automatiserat e-handelslager och logistikcenter i Eskilstuna. Planen är att det ska vara i full drift i slutet av 2022.

## Underskrifter

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moder-

bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Resultat- och balansräkningarna ska föreläggas årsstämman för fastställande den 27 april 2021.

Solna den 11 mars 2021

Ingrid Bonde  
ORDFÖRANDE

Barbro Fridén  
LEDAMOT

Pia Gideon  
LEDAMOT

Lars Nilsson  
LEDAMOT

Erik Sandstedt  
LEDAMOT

Per Uebel  
LEDAMOT

Katarina Rabe  
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Tiina Declercq  
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Ann Carlsson  
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 12 mars 2021

KPMG AB

Ingrid Hornberg Román  
AUKTORISERAD REVISOR

# Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Apoteket AB (publ), org. nr 556138-6532

## Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

### Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Apoteket AB (publ) för år 2020. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 20–63 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar, och bolagsstyrningsrapporten är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt rapport över totalresultat och balansräkningen för koncernen.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–19, 67–79 samt 81–86. Den andra informationen består också av ersättningsrapporten som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som



inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

### Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis

som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger

de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

## Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

### Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Apoteket AB (publ) för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

### Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet

bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 12 mars 2021

KPMG AB

Ingrid Hornberg Román

AUKTORISERAD REVISOR

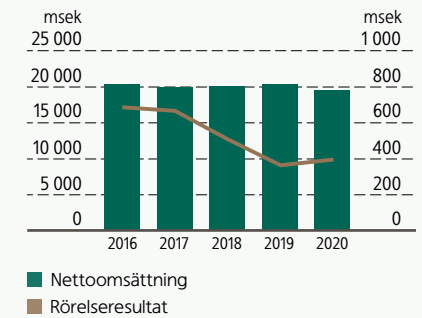
## Flerårsöversikt

NYCKELTAL					
	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning, msek	19 536	20 321	20 083	19 871	20 325
Rörelseresultat, msek	397	365	509	667	687
Finansiella poster, msek <sup>1</sup>	-44	-13	-5	-4	-5
Resultat före skatt, msek	377	417	593	731	818
Årets resultat, msek	285	332	457	566	637
Utdelning (beslutad och utbetald följande år), msek <sup>2</sup>	–	–	230	300	300
Balansomslutning, msek	9 028	8 588	8 456	8 648	8 353
Eget kapital, msek	5 294	4 291	4 453	4 748	4 200
Procentuell förändring av nettoomsättning, %	-3,9	1,2	1,1	-2,2	3,7
Rörelsemarginal, %	2,0	1,8	2,5	3,4	3,4
Soliditet, %	58,6	50,0	52,7	54,9	50,3
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	13,4	11,9	17,6	25,0	29,6
Räntabilitet på eget kapital, %	6,5	8,2	10,1	12,5	14,8
Medelantal anställda	2 835	3 047	3 023	3 113	3 235

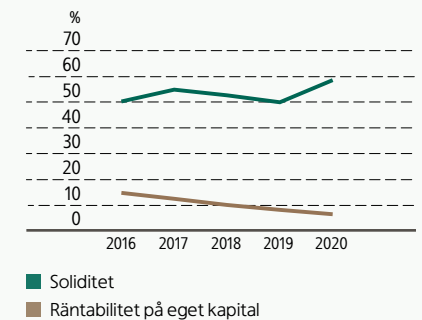
1) Finansiella poster inkluderar inte avkastning på förvaltningstillgångar för pensionsåtagande eller räntekostnad på pensionsåtagande.

2) Styrelsen föreslår att ingen utdelning lämnas för 2020.

### NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSERESULTAT



### RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL OCH SOLIDITET



## Alternativa resultatmätt

(Icke-IFRS resultatmätt)

Alternativa resultatmätt	Beskrivning	Orsak till användande av mätt
Bruttovinst	Nettoomsättning och övriga intäkter med avdrag för varukostnader.	Bolaget är till övervägande del verksamt inom detaljhandel där varukostnaden är ett centralt mätt att följa. Bruttovinsten anger överskott före driftskostnader.
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av årets nettoomsättning.	Ett av ägarens mål angivet i ägaravisningen. Anger företagets förmåga till återinvestering och långsiktigt värdeskapande.
Rörelsemarginal exklusive leasing	Rörelseresultat exklusive leasing i procent av årets nettoomsättning.	Ett av ägarens mål angivet i ägaravisningen. Anger företagets förmåga till återinvestering och långsiktigt värdeskapande exkluderande effekter av leasing.
Nettoresultat justerat för pension och leasing	Periodens resultat justerat för finansnetto pensioner och därmed relaterad uppskjuten skatt samt effekt av leasingredovisning enligt IFRS16.	Visar periodens resultat exkluderat effekter av Apotekets Pensionsstiftelse och leasing.
Nettolåneskuld	Räntebärande skulder minskat med räntebärande tillgångar, exklusive nettopensionstillgångar och effekt av leasingredovisning enligt IFRS16.	Nettolåneskuld/fordran är det mest relevanta mättet för att visa bolagets totala lånefinansiering.
Eget kapital justerat för pension och leasing	Eget kapital justerat för avkastning, nettotillgångar och uppskjuten skatt hänförlig till pensionstillgångar i Apotekets Pensionsstiftelse. Även effekt av leasingredovisning enligt IFRS16 har justerats.	Koncernens egna kapital exkluderat effekter av Apotekets Pensionsstiftelse och leasing. Pensionstillgången är bunden i Apotekets Pensionsstiftelse där avkastning endast kan nyttjas via gottgörelser för pensionsutbetalningar. Definitioner exkluderande pensionsposter är mer relevant för bolagets verksamhet.
Skuldsättningsgrad, %	Nettolåneskuld dividerat med eget kapital justerat för pension.	Ett av ägarens mål som anges i ägaravisningen. Anger belåningsgrad och därmed finansiell risk.
Skuldsättningsgrad justerat för leasing, %	Nettolåneskuld justerat för leasing dividerat med eget kapital justerat för pension och leasing.	Ett av ägarens mål som anges i ägaravisningen. Anger belåningsgrad exkluderat leasing och därmed finansiell risk.
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	Pensionsjusterat resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader exklusive effekt av leasing enligt IFRS16, i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital för den senaste tolv månadersperioden.	Visar avkastning på kapital som binds i verksamheten.
Räntabilitet på eget kapital, %	Resultat efter skatt i procent av genomsnittligt eget kapital för den senaste tolv månadersperioden.	Visar ur ett aktieägarperspektiv vilken avkastning som ges på ägarens investerade kapital.
Operativt kassaflöde	Utgörs av kassaflöde från den löpande verksamheten med avdrag för löpande investeringar i anläggningstillgångar samt sålda anläggningstillgångar.	Visar totalt kassaflöde som hänförs till den operativa verksamheten.

**Härledning alternativt resultatmätt**

	Beräkning	2020	2019
<b>Mått hänförliga till koncernens resultaträkning</b>			
Nettoomsättning		19 536	20 321
Övriga intäkter		5	3
Handelsvaror		-15 797	-16 439
<b>Bruttovinst</b>		<b>3 744</b>	<b>3 885</b>
<b>Rörelseresultat</b>		<b>397</b>	<b>365</b>
<b>Effekt rörelseresultat leasing</b>		<b>-8</b>	<b>-5</b>
<b>Rörelseresultat exklusive leasing</b>		<b>389</b>	<b>360</b>
<b>Rörelsemarginal, %</b>	Rörelseresultat / Nettoomsättning	<b>2,0</b>	<b>1,8</b>
<b>Rörelsemarginal exklusive leasing, %</b>	Rörelseresultat exklusive leasing / Nettoomsättning	<b>2,0</b>	<b>1,8</b>
Resultat före skatt		377	417
Finansnetto pensioner		-24	-66
Resultat leasing		3	5
<b>Resultat efter finansnetto justerat för pension och leasing</b>		<b>356</b>	<b>356</b>
Periodens resultat		285	332
Finansnetto pensioner		-24	-66
Skatt finansnetto pensioner		5	14
Exkludering resultat leasing		2	4
<b>Nettoresultat justerat för pension och leasing</b>		<b>268</b>	<b>284</b>

**Härledning alternativt resultatmätt**

	Beräkning	2020	2019
<b>Mått hänförliga till koncernens balansräkning</b>			
Räntebärande skulder		-659	-1 385
Räntebärande tillgångar (likvida medel)		656	112
<b>Nettolåneskuld</b>		<b>-3</b>	<b>-1 273</b>
Leasingskuld		659	710
<b>Nettolåneskuld justerat för leasing</b>		<b>656</b>	<b>-563</b>
Eget kapital justerat för pension och leasing	Beräknas på R12-värden (5 kvartal)	2 609	2 297
Räntebärande kortfristig skuld justerad för pension och leasing	Beräknas på R12-värden (5 kvartal)	135	685
<b>Sysselsatt kapital</b>		<b>2 744</b>	<b>2 982</b>
Eget kapital	UB	5 294	4 291
Pensionsfordran	UB	-3 139	-2 390
Uppskjuten skatt pensionsfordran	UB	647	492
<b>Eget kapital justerat för pension</b>		<b>2 802</b>	<b>2 393</b>
Resultateffekt leasing		8	4
<b>Eget kapital justerat för pension och leasing</b>		<b>2 810</b>	<b>2 397</b>
Skuldsättningsgrad, %	Nettolåneskuld / Eget kapital justerat för pension och leasing	0	53
Skuldsättningsgrad justerat för leasing, %	Nettolåneskuld justerat för leasing / Eget kapital justerat för pension och leasing	-23	23
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	Resultat efter finansnetto justerat för pension och leasing R12 / Sysselsatt kapital R12	13,4	11,9
Räntabilitet på eget kapital, %	Periodens resultat R12 / Genomsnittligt eget kapital R12	6,5	8,2
<b>Mått hänförliga till koncernens kassaflödesanalys</b>			
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 724	870
Investeringar i anläggningstillgångar		-208	-224
Investering i intressebolag		-34	-
Avyttrade anläggningstillgångar		-	21
<b>Operativt kassaflöde</b>		<b>1 482</b>	<b>667</b>

# Hållbarhetsredovisning

**Apotekets hållbarhetsredovisning utgår från Global Reporting Initiatives (GRI) standarder för hållbarhetsredovisning.**

## SIDA

- 70 Om redovisningen
- 70 Verksamhetsstyrning och uppföljning
- 71 Hälsa
- 71 Kunderbjudande
- 72 Miljö
- 73 Medarbetare
- 74 Lönsamhet
- 75 Väsentlighetsanalys
- 75 Hållbarhetsrisker
- 75 Intressentdialog
- 77 GRI-index
- 79 Styrelsen om hållbarhetsredovisningen
- 80 Revisors rapport

### OM REDOVISNINGEN

Hållbarhetsredovisningen visar hur Apoteket skapar långsiktigt värde för kunder och andra intressenter. Redovisningen tas fram årligen, omfattar hela Apotekets verksamhet och inkluderar de områden som bedömts väsentliga för vår verksamhet. Den senaste redovisningen publicerades 10 mars 2020.

### Global Reporting Initiative och Årsredovisningslagen

Apotekets hållbarhetsredovisning har upprättats enligt Global Reporting Initiatives (GRI) standarder för hållbarhetsredovisning, tillämpningsnivå Core. Hållbarhetsredovisningen utgör även Apotekets lagstadgade hållbarhetsrapport i enlighet med ÅRL 6 kap 11§. Redovisningen omfattar sidorna 9-19 och 70-79. Samtliga indikatorer i GRI-index är externt granskade.

### Förändringar i redovisningen

Beräkningsmetoden för andel leverantörer som accepterat uppförandekoden har justerats. Antal arbetsskador och andel motiverade medarbetare redovisas inte i årets rapport. Läs mer om förändringarna under respektive tabell.

### Externa regelverk, standarder och principer

Apoteket är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001 sedan 2007 och anslöt sig till FN:s Global Compact 2010. Mer information om lagar och regler som berör Apoteket finns på sidan 75.

### VERKSAMHETSSTYRNING OCH UPPFÖLJNING

Apotekets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och andra krav, och vi arbetar med olika verktyg för att vår verksamhet ska vara ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar.

### Apotekets mål

Apotekets ekonomiska mål fastställs av ägaren medan övriga mål fastställs av styrelsen. Mål och handlingsplaner följs upp regelbundet i företagsledningen, som också följer upp avvikelser, revisionsresultat och andra nyckeltal.

### Systematiskt kvalitets- och miljöarbete

Apoteket har ett integrerat ledningssystem för kvalitet och miljö. Det är certifierat enligt ISO 14001:2015 och uppfyller även Socialstyrelsens krav på ledningssystem för systematiskt arbete med kvalitet och patientsäkerhet. Ledningssystemet är vårt verktyg för att arbeta systematiskt med verksamhetsstyrning, patientsäkerhet, lagefterlevnad och minskad miljöbelastning.

Apotekets hållbarhetspolicy fastställs av styrelsen och utgör grunden för vårt hållbarhetsarbete och ledningssystem. Riktlinjer såsom Apotekets uppförandekod för leverantörer fastställs av vd.

Varje apotek genomför varje år en egeninspektion för att kontrollera efterlevnad av externa och interna krav. Intern revision genomförs regelbundet för ytterligare kontroll. Avvikelser dokumenteras och följs upp för att korrigerande och förebyggande åtgärder ska kunna vidtas.

Kvalitetssäkrade roller fastställs för de medarbetare som möter kund eller arbetar i produktionen. Medarbetarna ges möjlighet att vidareutveckla sin kompetens, till exempel när det gäller produkter och terapiområden men även hållbar utveckling, kvalitet och uppförandekodens värderingar.

Ledningssystemet utvärderas regelbundet i företagsledningen. Under året genomfördes en uppföljande revision vilken resulterade i att Apotekets ledningssystem fortsatt är certifierat och uppfyller kraven enligt ISO 14001:2015.

### Medlemskap i organisationer

Apoteket är medlemmar i Svensk Handel, Sveriges Apoteksörening, SNS och Näringslivets säkerhetsdelegation.

### HÄLSA

Apotekets vision om ett liv i hälsa omfattar hälsa och säkerhet både för våra kunder och medarbetare. Vi erbjuder rådgivning, produkter och tjänster som gör det enklare att må bra.

Vi finns tillgängliga för våra kunder via våra apotek, ombud och digitala kanaler. Vi erbjuder också läkemedelsförsörjning för sjukvården och dosförpackade läkemedel för både patienter och privatpersoner.

Apotek fyller en viktig funktion som det sista kontrollsteget i vården. Våra farmaceuter kontrollerar att kundens recept är korrekt och för dialog med förskrivaren om något behöver korrigeras.

### Kundernas hälsa och säkerhet

Apotekets hälsoindex baseras på en kundundersökning som genomförs två gånger per år. Indexet utgår från skalan 1-100 och mäter bland annat respondenternas preferenser och kännedom om Apoteket kontra andra aktörer och graden av upplevd hjälp utifrån behov, personalens engagemang, kunskap och lyhördhet. Undersökningen ger oss underlag för att anpassa vårt kunderbjudande efter kundernas behov.

### KUNDERBJUDANDE

Apoteket erbjuder läkemedel, andra apoteksprodukter och tjänster som är kvalitetssäkrade och ska göra det enklare för våra kunder att må bra. Produkter som inte är läkemedel genomgår Apotekets kvalitetskontroll. Alla läkemedel granskas av Läkemiddelsverket. Apotekets tjänster är utformade i samråd med experter och utförs av utbildad personal.

Vi ställer krav på och samverkar med våra leverantörer för att säkerställa en tillverkning med goda arbetsförhållanden och hänsyn till mänskliga rättigheter. Tillsammans minskar vi riskerna för korruption, utsläpp och antibiotikaresistens. Vi samverkar med andra aktörer i branschen för att minska läkemedels negativa miljöpåverkan.

### Apotekets krav på leverantörer

I våra leverantörsavtal ställer vi krav på både kvalitets- och hållbarhetsaspekter. I nya avtal ingår en klausul om accept av Apotekets uppförandekod. Syftet med uppförandekoden är att bidra till goda miljö-, arbetsmiljö- och etiska förhållanden vid tillverkning. Den bygger på internationella konventioner och

riktlinjer, som FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, ILO:s konventioner och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Den innefattar områdena miljö, sociala och affärsetiska frågor samt djurskydd och ställer bland annat krav på att leverantören ska arbeta systematiskt med frågorna.

Apotekets långsiktiga ambition är att alla leverantörer ska acceptera uppförandekoden. Vår möjlighet att påverka skiljer sig åt mellan olika typer av leverantörer, och vi fokuserar därför på de leverantörer som vi kan påverka, leverantörer av receptfria läkemedel och andra apoteksprodukter. Målsättningen omfattar de leverantörer där Apotekets inköpskostnad är minst en miljon kronor per år. Även i de fall inköpskostnaden understiger en miljon kronor finns leverantörer som undertecknat uppförandekoden. Dessa inkluderas dock inte i beräkningen av målet.

Internt följer vi även upp leverantörskategorierna indirekt material och tjänster samt leverantörer av receptbelagda läkemedel som köps in via vår egen grossistverksamhet. För att påverka och bidra till hållbar utveckling även hos andra leverantörer av receptbelagda läkemedel arbetar vi istället med andra metoder, såsom branschgemensamma initiativ.

### Leverantörsgranskning

Apoteket granskar alla tillverkare av produkter som inte är läkemedel för att säkerställa att tillverkningen går korrekt till och att produktinnehållet överensstämmer med våra krav. Granskningen omfattar områdena kvalitet, miljö, affärsetik och socialt ansvar. Granskningen genomförs i samband med introduktion av nya produkter i sortimentet. Befintliga tillverkare granskas löpande vid produktintag eller inom återkommande treårsintervall för att säkerställa att informationen om tillverkarna som finns i Apotekets system är uppdaterad.

Granskningen genomförs i form av självutvärderingar, redovisning av tredjepartscertifikat, möten eller platsbesök. Utifrån Apotekets riskklassning fokuserar granskningen särskilt på de krav i uppförandekoden som är mest relevanta för respektive tillverkare. Beroende på resultatet av revisionen tar Apoteket beslut om hur samarbetet ska fortsätta samt behovet av åtgärdsplaner och uppföljande revisioner.

Ambitionen är alltid att åtgärda avvikelser i nära dialog med tillverkaren. Samarbeten avslutas bara i undantagsfall, främst vid allvarliga avvikelser från uppförandekoden och om avvikelser inte rättas till.

Apoteket följer försiktighetsprincipen genom att så långt som möjligt undvika miljöskadliga ämnen i produkterna. I vissa fall krävs att miljöpåverkande ämnen ingår för att produkten ska ha avsedd funktion, till exempel solskyddsmedel.

MÅL OCH INDIKATORER, HÄLSA					
Mätetal	Mål		2020	2019	2018
	2021	2020			
Hälsoindex	70	69	68	68	68

MÅL OCH INDIKATORER, KUNDERBJUDANDE					
	Mål		2020	2019	2018
	2021	2020			
Leverantörer av receptfria läkemedel och apoteksprodukter som accepterat Apotekets uppförandekod, %	100	100	96	80	80

1) Ny beräkningsmetod baseras på inköpspend istället för antal signerade avtal. Föregående års resultat (75%) har korrigerats för att möjliggöra jämförelse.

## MILJÖ

Apotekets verksamhet påverkar miljön främst genom våra produkter, transporter och energiförbrukning. Genom vår rådgivning bidrar vi till bättre hälsa och minskad kassation av läkemedel. Genom att ställa krav på och samverka med våra leverantörer kan vi minska utsläpp vid tillverkning och transporter och även undvika miljöskadliga ämnen i våra produkter.

### Utsläpp till luft

I dagsläget inkluderar våra mätningar av Apotekets klimatavtryck utsläpp från varutransporter, el, uppvärmning och tjänsteresor. Målet är att samtliga varutransporter ska genomföras med fordon av lägst miljöklass Euro 5 och att transporterna ska vara fossilfria till 2030. För att arbeta mot målen ställer vi krav på våra transportörer. Utöver en ökad andel fossilfria bränslen och euroklass ställer vi också krav på arbetsmiljö, trafiksäkerhet och kvalitet.

Vårt mål är också att minska utsläppen per rest kilometer i tjänsten till exempel genom att välja färdmedel som genererar lägre utsläpp. Utsläppsberäkningarna görs i koldioxidekvivalenter (CO<sub>2</sub>e). Basåret för utsläppsberäkningarna är 2014. Beräkningarna utgår från perioden december till och med november året därpå.

### Scope 1 tjänstebilar och egen bil i tjänst

Scope 1 avser direkta utsläpp från Apotekets tjänstebilar och egen bil i tjänst. Beräkningen baseras på körda kilometer och emissionsfaktorer per tjänstebil respektive Trafikverkets emissionsfaktorer för bilresor. Utsläppen för scope 1 var 2020 240 (315) ton CO<sub>2</sub>e.

### Scope 2 direkt energiförbrukning

Scope 2 inkluderar direkta utsläpp från el och uppvärmning av Apotekets lokaler. Beräkning av utsläpp från uppvärmning baseras på antagandet om hundra procent fjärrvärme för hela Apoteket. Schablon för fjärrvärmeanvändning baseras på Energimyndighetens årliga statistik över fjärrvärmeanvändning per yta i lokaler med enbart fjärrvärme, samt uppgifter om Apotekets lokalytor.

Elförbrukningen för enheter där Apoteket har eget elavtal baseras på faktisk elanvändning. För uppskattning av elförbrukning avseende enheter där el ingår i hyran används schablon för genomsnittlig elförbrukning per lokalyta baserad på förbrukningen för de apotek där förbrukningen är känd. Där Apoteket har eget elavtal köps ursprungsmärkt vattenkraftsel. För enheter där el ingår i hyran används emissionsfaktor för Nordisk residualmix. Utsläppen för scope 2 var 2020 2 587 (2 654) ton CO<sub>2</sub>e.

### Scope 3 varutransporter, tjänsteresor och indirekt energiförbrukning

Scope 3 avser Apotekets varutransporter och tjänsteresor exklusive direkta utsläpp från tjänstebilar. Det inkluderar även indirekta utsläpp från produktion av el och uppvärmning.

Beräkningar av utsläpp från varutransporter bygger på metoder i standarden EN16258. Om transportören inte anger annat antas att returtransporter är inkluderade i beräkningarna. Emissionsfaktorer baseras på transportörens uppgifter om bränsletyp. I de fall bränsletyp inte kan redovisas används transportörens egen beräkning av utsläpp. Emissionsfaktorer för de olika bränsletyperna har hämtats från Preem, Handbook Emission Factors for Road Transport och Energimyndigheten.

Resor med flyg beräknas utifrån antalet kilometer per resa, baserat på indata från reseleverantör och emissionsfaktorer från Network for Transport Measures (NTM). Resor med egen bil i tjänsten beräknas utifrån antalet körda kilometer per bil, med indata från Apotekets system för reseräkningar. Utsläppen från egen bil fördelas på scope 1 och 3. Hyrbil baseras på antal kilometer rapporterade från leverantör.

Emissionsfaktorer för tjänstebil och hyrbil baseras på olika biltyper medan emissionsfaktor avseende egen bil i tjänst har hämtats från

Trafikverket. Utsläppsvärden för fossila- och biobränslen har hämtats från Energimyndigheten. Tågresor beräknas utifrån antal resta kilometer per resa, baserat på indata från reseleverantör, emissionsfaktor från NTM. Utsläppen för scope 3 var 2020 2 930 (3 440) ton CO<sub>2</sub>e.

### Klimatkompensation

Apoteket klimatkompenserar sedan 2018 för alla transporter till kund, det vill säga de transportlösningar som vi upphandlar själva och därmed kan påverka. Utsläppsvolymen för detta transportled beräknas till omkring 864 (872) ton för 2020.

### Utsläpp och avfall

Läkemedelsavfall och farligt avfall medför störst miljöpåverkan för Apoteket, därför avgränsas redovisningen till dessa avfallslag. Så gott som allt farligt avfall som uppstår i vår verksamhet energiåtervinn och mindre än en procent materialåtervinn. Volymerna för farligt avfall bygger på uppgifter om faktisk vikt från anlitad leverantör.

Vår rådgivning bidrar till rätt läkemedelsanvändning, det vill säga att rätt läkemedel används i rätt dos under avsedd behandlingsperiod. Rätt användning innebär klok resursanvändning och besparingar för både samhället och miljön då mängden läkemedel som måste kasseras minskar. Läkemedel som blir över på grund av

## MÅL OCH INDIKATORER, MILJÖ

	Mål 2021	Mål 2020	2020	2019	2018
Miljöbonus för överblivna läkemedel, % <sup>1</sup>	+3	+3	-16	+1,9	-
Fossilfria varutransporter (andel förnybara bränslen), %	50	50	47	44	48
Miljösmartare varutransporter (lägst Euro 5), %	100	90	97	96	88
Resa mer klimatsmart (minska koldioxidutsläpp), g/km	130	130	132	136	143
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor, ton	-	-	393	801	778
Koldioxidutsläpp från el och uppvärmning, ton	-	-	2 761	2 844	3 378
Koldioxidutsläpp från varutransporter, ton	-	-	2 603	2 764	3 101
Koldioxidutsläpp totalt, ton	-	-	5 747	6 409	7 257
Koldioxidutsläpp, gram / nettoomsättning i kronor	-	-	0,29	0,32	0,36
Läkemedelsavfall, ton	-	-	404	405	402
Farligt avfall, ton	-	-	9	14	14

1) Resultatet förklaras av minskade kundströmmar i butik till följd av coronapandemin.



avbruten behandling, passerat utgångsdatum eller annan orsak ska lämnas in på apotek. Allt läkemedelsavfall energiåtervinns under kontrollerade former och rökgaserna renas. Volymerna för läkemedelsavfall bygger på uppgifter om antal kollin från anlitad leverantör samt schablonvikt per kolla.

Apotekets mål är att fler kunder lämnar in överblivna läkemedel till våra apotek. Målet följs upp genom statistiken över den miljöbonus som delas ut till kunderna vid inlämning av överblivna läkemedel. För att öka andelen informerar Apoteket allmänheten via den årliga kampanjen Stora läkemedelsinsamlingen, som i år ställdes in för att inte uppmuntra till trängsel i butik. Våra medarbetare delar ut avfallspåsar till kunder vars behandling kan medföra att läkemedel blir över.

Övriga avfallsfraktioner är framför allt papper, plast, metall och glas, vilka materialåtervinns i så stor utsträckning som möjligt. Statistik saknas eftersom hanteringen i regel är fastighetsägarens ansvar.

### MEDARBETARE

Vi vill vara en arbetsgivare som attraherar och behåller kompetenta och motiverade medarbetare. Apotekets personal är en förutsättning för att vi ska kunna bedriva vår verksamhet. De hjälper våra kunder att må bättre genom sin rådgivning och genom att erbjuda läkemedel, andra apoteksprodukter och tjänster.

Kontinuerlig kompetensutveckling är viktig för att medarbetarna ska kunna uppdatera sin kunskap om hälsa och produkter i sortimentet. Kunskapen är grunden för rådgivningen till våra kunder. Vi arbetar också aktivt och systematiskt för mångfald och en god arbetsmiljö.

### Hälsa och säkerhet i arbetet

Apotekets vision är Ett liv i hälsa, vilket inkluderar hälsa för både våra kunder och medarbetare. Vi strävar efter så låg sjukfrånvaro som möjligt. Sjukfrånvaro drabbar både den enskilda medarbetaren men orsakar också svårigheter i verksamheten såsom försvårad bemanning, produktionsbortfall och ökad arbetsbelastning för de som är kvar på jobbet. Tid som kunde ha ägnats åt kompetensutveckling och innovation kan bli lidande. Bemanningsfrågan är särskilt kritisk för Apoteket eftersom det krävs en farmaceut på plats för att ett apotek ska få hålla öppet.

Sjukfrånvaron följs upp månadsvis för att vi snabbt ska kunna agera om trenden skulle utvecklas i negativ riktning. Vårt mål är att öka frisknärvaron.

Vi arbetar aktivt för att förebygga och hantera arbetsskador och andra avvikande händelser. Under året har vi implementerat

MÅL OCH INDIKATORER, MEDARBETARE					
	Mål 2021	Mål 2020	2020	2019	2018
Motiverade medarbetare, % <sup>1</sup>	–	79	–	–	76
Andel medarbetare med utländsk bakgrund, % <sup>2</sup>	Spegla Sverige	30	34	32	30
Frisknärvaro, %	68	68	53	67	63
Sjukfrånvaro, %		–	6,2	5,2	5,4
Arbetsskador, st <sup>3</sup>		–	–	38	44
Genomförda kunskapsprov, % <sup>4</sup>		–	72	71	–
Personalomsättning, %		–	9	9	11
Totalt antal anställda		–	3 136	3 345	3 331
Antal män		–	462	483	480
Antal tillsvidareanställda		–	3 065	3 207	3 160
– varav män		–	448	451	432
Antal visstidsanställda		–	71	138	171
– varav män		–	14	32	48
Antal heltidsanställda		–	1 813	1 922	1 957
– varav män		–	381	392	407
Antal deltidsanställda		–	1 252	1 285	1 374
– varav män		–	67	59	73

1) Ingen medarbetarundersökning genomfördes 2020. Det nya målet Engagemangindex införs under 2021.

2) Baseras på SCB:s definition av utländsk bakgrund, det vill säga utrikesfödd eller inrikesfödd med två utrikesfödda föräldrar. Målet är att Apotekets mångfald ska spegla samhällets.

3) Arbetsskador redovisas inte för 2020. Under året har fokus legat på införandet av ett nytt uppföljningssystem och analys av statistiken. Redovisningen återupptas för 2021.

4) Avser Apotekets internutbildning för farmaceutiska rådgivare.

KÖN OCH ÅLDERSFÖRDELNING PER ANSTÄLLNINGSKATEGORI				
	Män	<30 år	30–50 år	>50 år
Farmaceuter 2020	218	247	1003	524
Övriga anställningskategorier 2020	244	197	730	435
Totalt 2020	462	444	1733	959
Totalt 2019	483	517	1 806	1 022
Totalt 2018	480	504	1 746	1 081

ett system för att bättre kunna fånga upp, överblicka och hantera tillbud, olycksfall och observationer.

Apoteket följer föreskrifterna för systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär att vi löpande undersöker vår arbetsmiljö, riskbedömer observationer, tar fram handlingsplaner och följer upp. Under de senaste åren har vi valt att lägga ännu större fokus på arbetsmiljöutbildningar för chefer. Varje chef ska genomgå en obligatorisk e-utbildning vartannat år och ska dessutom genomgå en kompletterande tvådagarsutbildning.

### Anställning, utbildning och kompetens

Apotekets medarbetare har olika kompetens och utbildning. Det som särskiljer oss från andra branscher är framför allt att det krävs en farmaceut på plats för att ett apotek ska få hålla öppet. Därför är vi måna om att rekrytera personer med rätt kompetens men framför allt att de väljer att stanna kvar hos oss. Vår målsättning är att öka andelen motiverade medarbetare. Ingen medarbetarundersökning genomfördes under 2020 på grund av de speciella omständigheterna kring coronapandemin. Istället satsade vi på att stötta våra medarbetare och vi genomförde en undersökning om personalens upplevelse av Apotekets hantering och kommunikation under pandemin. Från och med 2021 införs en ny metod för medarbetarundersökningen och målet för motiverade medarbetare byts ut mot ett engagemangsindex.

Kompetensutveckling ingår i den individuella utvecklingsplanen som följs upp regelbundet vid utvecklingssamtal. Apoteket har infört obligatoriska e-utbildningar för att säkra medarbetarnas kompetens inom farmaci, egenvård och förskrivning. Syftet är att bibehålla en hög kompetensnivå så att vi kan ge kunderna korrekt råd och hjälp.

Personalomsättning är ett nyckeltal som vi bevakar, för personalen generellt och för yrkesrollen farmaceuter. Vi strävar efter att hålla personalomsättningen på en låg nivå. Det gör vi till exempel genom att arbeta systematiskt med arbetsmiljö, ledarskap, employer branding och schemalagd kompetensutveckling där vår personal får möjlighet att lära sig mer inom utvalda områden. En utmaning som vi delar med andra branscher är att personalomsättningen varierar geografiskt. Nyckeltalet för personalomsättning baseras på antal tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, genom medelantal anställda.

### Mångfald och lika möjligheter

Apotekets mål är att spegla mångfalden i samhället. I dagsläget speglar vi den etniska mångfalden när det gäller medarbetare

med utländsk bakgrund. Vi behöver personal med olika bakgrund, perspektiv och erfarenheter för att förstå våra kunders behov och samtidigt skapa innovation, konkurrenskraft och en motiverande arbetsplats. För att bejaka mångfalden och öka den individuella valfriheten inom företaget har medarbetarna också möjlighet att byta ut de ordinarie helgdagar och heldagsaftnar som enligt kollektivavtalet är arbetsfria, mot andra dagar på året.

På våra apotek är drygt åtta av tio medarbetare kvinnor. Snedfördelningen kan härledas redan till farmaceututbildningarna dit fler kvinnor än män söker sig, vilket leder till att branschen är kvinnodominerad. Av de utexaminerade männen söker sig merparten till läkemedelsindustrin istället för apoteksbranschen. Könstilldelningen i Apotekets styrelse och företagsledning ligger på en jämn nivå, läs mer på sidorna 81-82.

Apoteket arbetar med lönekartläggning för jämlika löner. Vi vidtar åtgärder om det skulle finnas obalans mellan män och kvinnor.

### Personalindikatorernas avgränsningar

Samtliga personalindikatorer bygger på faktiskt antal anställda per 31 december om inget annat anges. Vikariat, säsongsanställning och provanställning redovisas inte. Statistiken bryts inte ned per region eftersom Apotekets verksamhet endast bedrivs inom Sverige, vilket betraktas som en enda region. Konsulter utgör endast omkring fyra procent av den totala personalstyrkan och inkluderas därför inte.

Antalet anställda som arbetar efter avrop och med timlön varierar under året. Framför allt har detta samband med semesterperioder och storhelger då extra resurser behövs för att ersätta ledig ordinarie personal. Under en normal månad under år 2020 hade Apoteket omkring 700 timanställda och under sommar samt jul och nyår ökade antalet till runt 800. Timanställda arbetar i snitt 25 procent av en heltid. Samtliga medarbetare omfattas av kollektivavtal. Avtalet finns tillgängligt på Apotekets intranät.

### LÖNSAMHET

En sund och långsiktigt hållbar ekonomi är en förutsättning för att Apoteket ska kunna fortsätta vara en konkurrenskraftig hälsoaktör. Vi bedriver vår verksamhet i enlighet med lagar och andra krav och tar avstånd från mutor och korruption.

### Långsiktig lönsamhet

Apoteket arbetar mot ambitiösa ekonomiska mål som ska säkerställa värdeskapande. Målen är långsiktiga och utvärderas över en konjunkturcykel eller fem till sju år. Väsentliga förändringar i

affärsplan eller omvärld kan motivera en förnyad översyn av de ekonomiska målen. Apotekets ägare beslutade om de nuvarande ekonomiska målen vid årsstämman 2013.

Apotekets målsättning är i enlighet med ägarens krav att öka företagets långsiktiga lönsamhet, vilket förväntas ge direkta positiva effekter för samhället. Ökad lönsamhet är en förutsättning för att verksamheten ska kunna fortsätta utvecklas för att möta kundernas behov. Dessutom kan mer pengar delas ut till ägaren, vilket kommer hela svenska folket till godo.

För mer information om utfall och förutsättningar inom det ekonomiska området, se finansiella rapporter.

### Antikorruption

Apoteket arbetar för en etisk och ansvarstagande företagskultur. Vi tolererar inte någon form av mutor eller otillbörlig påverkan i relation till leverantörer eller kunder. Apotekets riktlinjer angående mutor och korruption följer ”Kod för gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet” från Institutet mot Mutor. Detta ligger i linje med regeringens vilja att statliga bolag ska agera föredömen i svenskt näringsliv. Apotekets hållbarhetsutbildning som riktar sig till alla medarbetare tar bland annat upp antikorruption och etiska frågor. Alla våra medarbetare ska känna till reglerna och särskilt viktigt är det för medarbetare som har nära kontakter med leverantörer. Kunderna ska kunna lita på att allt som finns på apotekshyllan har kvalitetssäkrats och köpts in på ett korrekt sätt.

Inga bekräftade korruptionsincidenter har inträffat under året och inte heller några bekräftade incidenter år 2018-2019. Tröskelvärdet för redovisningen är en miljon kronor.

### MÅL OCH INDIKATORER, EKONOMI

	Mål 2021	Mål 2020	2020	2019	2018
Lönsamhetsmål, rörelsemarginal, %	3,0	3,0	2,0	1,8	2,5
Skuldsättningsgrad, %	40–80	40–80	0	53	34
Utdelning, % av pensionsjusterat nettoresultat	40–60	40–60	0	50	59
Utdelning, msek			0 <sup>1</sup>	0	230

1) Enligt styrelsens förslag till vinstdisposition.

**Regelefterlevnad**

Apoteket omfattas av de lagar och regelverk som reglerar svensk apoteksverksamhet. Tillsynsmyndigheter är främst Läkemedelsverket, Socialstyrelsen, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, Inspektionen för vård och omsorg, Datainspektionen och E-hälsomyndigheten. Dessutom tillkommer andra regelverk som exempelvis miljö- och arbetsmiljölagstiftning. Apoteket arbetar systematiskt för att bevaka förändringar i regelverken, för att i god tid anpassa de interna rutinerna till förändringarna.

Apoteket har ett internt visselblåsarsystem för att ge möjlighet att rapportera misstankar om oegentligt agerande utan risk för repressalier. Systemet är ett komplement till Apotekets normala rapporteringskanaler.

Inga betydande böter eller ickemonetära sanktioner mot Apoteket för brott mot gällande lagar och bestämmelser har förekommit under året. Några betydande böter eller ickemonetära sanktioner förekom inte heller under 2018–2019. Tröskelvärdet för redovisningen är en miljon kronor.

**VÄSENTLIGHETSANALYS**

Väsentlighetsanalysen bygger på risker och möjligheter för de väsentliga aspekter som rapporteras i Apotekets hållbarhetsredovisning. Analysen baseras förutom GRI:s principer på flera ramverk; FN:s globala mål, FN:s vägledande principer för mänskliga rättigheter, Global Compact, Svenska miljömålen, Folkhälsomålen, Statens krav på statliga bolag samt särskilda förväntningar på Apoteket, krav i ÅRL, ISO 14001:2015 samt ramverket för IR integrerad rapportering.

Utifrån ramverken har en lista över relevanta aspekter sållats fram. Aspekterna har prioriterats av Apotekets företagsledning och utvalda intressenter. De prioriterade aspekterna utgör underlag för Apotekets strategiarbete och rapportering. Apotekets väsentliga aspekter framgår av GRI-index, liksom var i värdekedjan aspektens påverkan förekommer.

**HÅLLBARHETSRISKER**

Med hållbarhetsrisker avses faktorer med påverkan på långsiktiga värden ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Följande hållbarhetsrisker har Apoteket identifierat som väsentliga.

Personal- och sociala risker rör framför allt kompetens och bemanning vilka är kritiska faktorer för apotekens öppethållande och tillgängligheten till läkemedel. Arbetsmiljörisker inkluderar risk för ökad sjukfrånvaro och diskriminering.

Miljörisker handlar om skador på biologisk mångfald, försämrad

vattenkvalitet och antibiotikaresistens på grund av tillverkning, användning och kassation av läkemedel. Apotekets varutransporter, energi och förpackningar är andra miljöriskområden.

Korruptionsrisker berör främst offentlig upphandling inom Apotekets vårdaffär, inköp som inte följer våra inköpsriktlinjer samt mutor och otillbörligt beteende i leverantörsledet.

Människorättsrisker i leverantörsledet rör barnarbete eller tvångsarbete. För våra kunder finns en risk att inte få tillgång till nödvändiga läkemedel eller rätt hjälp med sin hälsa.

**INTRESSENTDIALOG**

Apoteket för löpande dialog med intressenter som påverkar och påverkas av vår verksamhet. Under året har Apoteket framför allt fokuserat på en fördjupad dialog med ägaren. Näringsdepartementet har genomfört en analys av Apotekets hållbarhetsarbete i syfte att öka ägarens förståelse för bolagets väsentliga frågor och föreslå förbättringsområden. Analysresultatet avspeglas i redovisningen, till exempel i teman som e-handel, krav och uppföljning i leverantörsledet och rätt läkemedelsanvändning. En sammanställning av dialogen med Apotekets olika intressenter finns på sidan 76.

*Intressentdialog, fortsättning*

**Apoteket för under** året löpande dialog med olika intressenter för att fånga upp risker och möjligheter kopplade till våra väsentliga aspekter.

INTRESSENT	EXEMPEL PÅ KANALER FÖR DIALOG	VIKTIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR	APOTEKETS ÅTGÄRDER
<b>Konsumenter</b> Befintliga och potentiella kunder.	Kundmöten, kundundersökningar, system för avvikelser och förbättringsförslag, samt kundforum på apoteket.se.	Tillgänglighet och pris. Läkemedels miljöpåverkan vid tillverkning, insamling av överblivna läkemedel, produkter utan skadliga ämnen för människor och miljö. Hjälpa för människor att leva mer hälsosamt.	Samverkan i branschen för ökad transparens kring läkemedelstillverkning. Koll på läkemedel, DosPac och receptförnyelse på apotek. Lokal anpassning, webbunik sortiment och utveckling av nya hälsotjänster.
<b>Vård och omsorg</b> Regioner, kommunala vårdinrättningar, privata vårdgivare och företag.	Avtalsråd, upphandling och särskilda möten om dosförpackade läkemedel.	Följsamhet, läkemedelsbehandling och dosförpackade läkemedel. Uppföljning av miljö- och sociala krav vid tillverkning.	Fortsatt dialog med leverantörer och regioner kring hållbarhetsfrågor och följsamhet.
<b>Medarbetare</b> Befintliga och potentiella medarbetare.	Medarbetarundersökning, Apotekets intranät och dialog i vardagen på olika nivåer i organisationen.	Utbildning och kompetensutveckling, hälsa och arbetsbelastning, bemanning och mångfald.	E-utbildning inom rådgivning, arbetsmiljö och ledarskap. Friskvårdsbidrag, traineeprogram och praktik för svenska och nyanlända farmaceuter. Test av ny medarbetarundersökning med pulsmätning.
<b>Ägare</b> Svenska staten genom Näringsdepartementet.	Ägarpolicy, ägardialog, bolagsstämma, seminarier och hållbarhetsanalys.	Statliga bolag ska alltid agera föredömligt och i enlighet med lagar och andra krav, och vara långsiktigt lönsamma. Fokus på tillämpning av ägarpolicyns krav avseende hållbart företagande.	Fortsatt integration av hållbarhetsaspekter i verksamheten, samt förvaltning av hållbarhetsanalysens resultat.
<b>Leverantörer</b> Leverantörer av läkemedel, övriga apoteksprodukter och indirekt material.	Löpande avstämningar, leverantörsdagar, utbildning samt avtalsförhandlingar.	Utsläpp till vatten, cirkularitet, resurseffektivitet, energi och klimat. Arbete för bättre levnadsvanor, motverkande av antibiotikaresistens, kvalitetssäkring av produkter.	Samverkan kring följsamhet, förpackningar, transportlösningar och läkemedels miljöpåverkan.
<b>Intresseorganisationer</b> Rädda Barnen, Koll på läkemedel, SNS, patient- och branschorganisationer.	Möten med Sveriges Apoteksförening, Koll på läkemedel och Rädda Barnen.	Läkemedels miljöpåverkan, jämlik hälsa och rätt läkemedelsbehandling och mänskliga rättigheter.	Fördjupat branschsamarbete för en mer transparent läkemedelstillverkning, samarbete med Rädda Barnen kring hälsa på lika villkor, och inom Koll på läkemedel för en klok läkemedelsanvändning.
<b>Politiker och myndigheter</b> Departement och myndigheter som påverkar Apotekets verksamhet.	Särskilda möten med fokus på hållbart företagande, återkommande möten med Näringsdepartementet, Socialdepartementet, Läkemedelsverket, TLV, E-hälsomyndigheten och Socialstyrelsen.	Apotekets bidrag till bättre läkemedelsbehandling. Miljökrav vid läkemedelstillverkning och försäljning. Insamling av överblivna läkemedel.	Engagemang i samhällsfrågor, deltagande i olika forum och debatter för att påverka och inhämta omvärldsinformation.

## GRI-index

Hållbarhetsredovisningen är upprättad utifrån Global Reporting Initiatives (GRI) internationella standarder för hållbarhetsredovisning, GRI Standards tillämpningsnivå Core. Samtliga aspekter och indikatorer är externt granskade. Vid egna indikatorer noteras "Egen". I kolumnen UNGC hänvisas till principer i Global Compact.

Indikator	Beskrivning	Sida	Utelämnad information/kommentar	UNGC
GRI 101: Grundläggande principer 2016				
GRI 102: Allmänna upplysningar 2016				
<b>Organisationsprofil</b>				
102-1	Organisationens namn	43		
102-2	Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster	43		
102-3	Lokalisering av huvudkontor	43		
102-4	Lokalisering av verksamhet	43		
102-5	Ägarstruktur och bolagsform	43		
102-6	Marknader som organisationen är verksam på	20		
102-7	Organisationens storlek	20, 67, 73		
102-8	Information om personalstyrkan	73		6
102-9	Leverantörskedja	71		
102-10	Väsentliga förändringar i organisationen och dess leverantörskedja	20, 71		
102-11	Tillämpning av försiktighetsprincipen	71		
102-12	Externa initiativ	14, 16, 70		
102-13	Medlemskap i organisationer	71		
<b>Strategi</b>				
102-14	Uttalande från vd	6-7		
<b>Etik och integritet</b>				
102-16	Organisationens värderingar och etiska principer	73-75		10
<b>Styrning</b>				
102-18	Struktur för bolagsstyrning	28-29		
<b>Involvering av intressenter</b>				
102-40	Organisationens intressentgrupper	76		
102-41	Andel av anställda som omfattas av kollektivavtal	74		3
102-42	Princip för identifiering och urval av intressenter	75-76		

Indikator	Beskrivning	Sida	Utelämnad information /kommentar	UNGC
102-43	Kommunikation med intressenter	75-76		
102-44	Viktiga frågor i intressentdialogen	75-76		
<b>Rapporteringsgrunder</b>				
102-45	Enheter som ingår i organisationens finansiella redovisning	60-61		
102-46	Definition och avgränsningar av redovisningens innehåll	70		
102-47	Identifierade väsentliga aspekter	77-78		
102-48	Förändringar av information som lämnats i tidigare redovisningar	70		
102-49	Väsentliga förändringar i redovisningen	70		
102-50	Redovisningsperiod	20		
102-51	Datum för publicering av senaste redovisning	70		
102-52	Redovisningscykel	70		
102-53	Kontaktperson för frågor om redovisningen	84		
102-54	Uttalande om rapportering i enlighet med GRI Standards	70, 77-78		
102-55	GRI-index	77-78		
102-56	Extern granskning	80		
<b>Ekonomi</b>				
<b>GRI 201: Ekonomiskt resultat 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70, 74, 76	Omfattar Apoteket	
Egen	Rörelsemarginal	12, 74		
<b>GRI 205: Antikorruption 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70, 74, 76	Omfattar Apoteket och leverantörsledet	10
205-3	Korruptionsincidenter och åtgärder	74		10

Indikator	Beskrivning	Sida	Utelämnad information /kommentar	UNGC
<b>Egen: Lagefterlevnad</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70, 74, 76	Omfattar Apoteket	
Egen	Betydande böter	74		
<b>Miljö</b>				
<b>GRI 305: Utsläpp till luft 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	12, 70-72, 76	Omfattar Apoteket och leverantörsledet	7-8
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	72	Exkl. biogena utsläpp	7-8
305-2	Energi indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2)	72	Exkl. biogena utsläpp	7-8
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)	72	Exkl. biogena utsläpp	7-8
305-4	Utsläppsintensitet avseende växthusgaser	72		8
<b>GRI 306: Utsläpp och avfall 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	12, 70, 72, 76	Omfattar Apoteket, leverantörsledet och kundledet	8
306-2	Total avfallsvikt, avfallslag och hantering	12, 72	Omfattar endast läkemedelsavfall och farligt avfall	8
<b>Sociala aspekter</b>				
<b>GRI 401: Anställning 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70, 73-74, 76	Omfattar Apoteket	
Egen	Personalomsättning	73-74		
<b>GRI 403: Hälsa och säkerhet i arbetet 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	12, 70, 73, 76	Omfattar Apoteket	
Egen	Frisknärvaro	73		
Egen	Sjukfrånvaro	73		
Egen	Arbets skador	73	Redovisas ej 2020.	

Indikator	Beskrivning	Sida	Utelämnad information /kommentar	UNGC
<b>GRI 404: Utbildning 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70, 73-74, 76	Omfattar Apoteket	6
Egen	Genomförda kunskapsprov	73-74		6
<b>GRI 405: Mångfald och lika möjligheter 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70, 73-74, 76	Omfattar Apoteket	6
405-1	Mångfald i styrelse, ledning och bland medarbetare	73-74, 81-82		6
<b>GRI 308 och 414: Utvärdering av leverantörer (miljö 308, 2016 samt socialt 414, 2016)</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70-71, 76	Omfattar leverantörsledet	
Egen	Leverantörer som accepterat uppförandekod	11, 71		
Egen	Leverantörer som granskats utifrån sociala och miljökriterier	71		1, 2, 4-6
<b>GRI 416: Kundens hälsa och säkerhet 2016</b>				
103-1-3	Väsentlighet, styrning och utvärdering	70-71	Omfattar Apoteket och kundledet	
Egen	Hälsoindex	11, 71		

## Styrelsen om hållbarhetsredovisningen

Hållbarhetsredovisningen tillika den lagstadgade hållbarhetsrapporten utifrån ÅRL 6 kap 11 § vars innehåll anges på sidan 70 har godkänts för utfärdande av styrelsen.

Solna den 11 mars 2021

Ingrid Bonde  
ORDFÖRANDE

Barbro Fridén  
LEDAMOT

Pia Gideon  
LEDAMOT

Lars Nilsson  
LEDAMOT

Erik Sandstedt  
LEDAMOT

Per Uebel  
LEDAMOT

Katarina Rabe  
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Tiina Declerq  
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Ann Carlsson  
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

# Revisors rapport över översiktlig granskning av Apoteket ABs hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till Apoteket AB (publ), org. nr 556138-6532

## Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Apoteket AB att översiktligt granska Apoteket ABs hållbarhetsredovisning för år 2020. Apoteket AB har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning till sidorna 9-19 och 70-79 i detta dokument vilket även utgör den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

## Styrelsens och företagsledningens ansvar

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 70 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

## Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Vårt uppdrag är begränsat till den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt

system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Apoteket AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

## Uttalanden

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 12 mars 2021

KPMG AB

Ingrid Hornberg Román  
AUKTORISERAD REVISOR

Torbjörn Westman  
SPECIALISTMEDLEM I FAR



## Styrelse och revisor



### INGRID BONDE

Civilekonom  
Ordförande sedan 2019.  
Född 1959.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Styrelseordförande Hoist  
Finance och Alecta. Vice  
ordförande Telia Company.  
Styrelseledamot Securitas.

*Tidigare befattningar:* General-  
direktör Finansinspektionen,  
vd AMF pension, CFO Vattenfall.



### BARBROS FRIDÉN

Leg. läkare  
Ledamot sedan 2018.  
Född 1956.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Styrelseledamot Sophiahem-  
met, WeMind, European Sperm  
Bank, Getinge och Svenska  
Sjöräddningssällskapet.

*Tidigare befattningar:* Sjukhus-  
direktör Sahlgrenska Universi-  
tetsjukhuset, divisionschef  
Astrid Lindgrens Barnsjukhus.



### PIA GIDEON

Civilekonom  
Ledamot sedan 2017.  
Född 1954.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Styrelseordförande Klöver-  
met, Qlucore och ActionAid.  
Styrelseledamot Metria.

*Tidigare befattningar:*  
Befattningar inom Ericsson-  
koncernen, bland annat  
marknads- och kommunika-  
tionschef Ericsson Nordamerika  
och koncernen.



### LARS NILSSON

Civilekonom  
Ledamot sedan 2018.  
Född 1956.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Styrelseledamot Svenska Spel.  
Styrelseledamot (suppleant)  
Apotekets Pensionsstiftelse.

*Tidigare befattningar:*  
Styrelseledamot Qliro Group,  
Bygg Hemma Group, Filippa K.  
CFO Nordic Cinema Group,  
Group CFO och vice vd Tele2.  
Motsvarande roller inom Axfood  
och Fritidsresegruppen.



### ERIK SANDSTEDT

Civilekonom  
Ledamot sedan 2019.  
Född 1976.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Kansliråd, bolagsförvaltare  
Näringsdepartementet.

*Tidigare befattningar:*  
Aktieanalytiker Handelsbanken  
och Kaupthing Bank.



### PER UEBEL

Civilekonom  
Ledamot sedan 2019.  
Född 1966.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Styrelseordförande BDG Nordic,  
Felestad Trading, Ludwig  
Sörensen, LS Trading, Trimtab,  
m.fl. Styrelseledamot Blomster-  
landet, Viometrics, m.fl.

*Tidigare befattningar:* Vd ICA  
Sverige, koncernchef Hemköp,  
koncernchef Plantasjen Group,  
flertalet befattningar inom H&M  
och Lindex.



### TIINA DECLERCQ

Arbetsgagarrepresentant,  
utsedd av Unionen. Leg. recep-  
tarie. I Apotekets styrelse sedan  
2020. Född 1958.



### KATARINA RABE

Arbetsgagarrepresentant,  
utsedd av Sveriges Farmaceuter.  
Farmacie magister, leg. receptarie.  
I Apotekets styrelse sedan 2019.  
Född 1964.



### BRITT-MARIE BRINCK

Arbetsgagarrepresentant  
(suppleant), utsedd av Sveriges  
Farmaceuter. Leg. receptarie.  
I Apotekets styrelse sedan 2019.  
Född 1966.



### DANIEL MAGNUSSON

Arbetsgagarrepresentant,  
(suppleant) utsedd av Unionen.  
Apotekets styrelse sedan 2020.  
Född 1977.

## Revisor

### INGRID HORNBERG ROMÁN

Auktoriserad revisor,  
KPMG AB, vald 2015.  
Född 1959.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Apotek Produktion & Laboratorier,  
BillerudKorsnäs, SOS Alarm, OK  
ek. förening, Linas Matkasse,  
RISE.

## Företagsledning



### ANN CARLSSON

Vd och koncernchef  
Fil. kand. Anställd och medlem i företagsledningen sedan 2010. Född 1966.

*Tidigare befattningar:*  
Uppdrag inom ICA-koncernen, senast som chef affärsområden ICA.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Styrelseledamot Sveriges Apoteksförening, Vattenfall, Martin & Servera, Svenskt Näringsliv, Svensk Handel, SNS och Ruter Dam.



### EVA HEMB

CFO, direktör Ekonomi & Inköp  
Civilekonom. Anställd och medlem i företagsledningen sedan 2017. Född 1966.

*Tidigare befattningar:*  
Vice vd och CFO på BB Tools, CFO Saint-Gobain Nordic and Baltics, finansdirektör Dahl International.

*Andra väsentliga uppdrag:*  
Styrelseledamot (suppleant) i Apotekets Pensionsstiftelse.



### LARS SKUTHOLM

Vice vd, direktör Sortiment & Logistik  
Civilekonom. Anställd 2009 och medlem i företagsledningen sedan 2011. Född 1968.

*Tidigare befattningar:*  
Uppdrag inom Pharmacia, Nycomed, Novartis och Nestlé.



### ANNA ROGMARK

Chefsjurist, direktör HR & Juridik  
Jur. kand. Anställd 2005 och medlem i företagsledningen sedan 2010. Född 1965.

*Tidigare befattningar:*  
Bolagsjurist Biovitrum och Pharmacia.



### MIKAEL LENNERYD

Direktör Marknad & Koncept  
Fil. kand. Anställd och medlem i företagsledningen sedan 2018. Född 1969.

*Tidigare befattningar:*  
Uppdrag inom digital utveckling och marknadskommunikation på Samsung, ComHem och KnowIT.



### CLAS ARTVIN

CIO  
Civilekonom och systemvetare. Anställd på Apoteket och medlem av företagsledningen sedan 2020. Född 1974.

*Tidigare befattningar:*  
IO SJ AB, Globalt ansvarig för it-styrning H&M it, Divisionschef H&M it, it-managementkonsult och projektledare på EY och Acando.



### LOUISE SKALIN

Chefsfarmaceut, direktör Kvalitet & Farmaci  
Leg apotekare. Anställd 2000 och medlem i företagsledningen sedan 2020. Född 1973.

*Tidigare befattningar:*  
Chefsfarmaceut samt ansvar för processer och system inom Apoteket. Läkemedelsansvarig farmaceut och apotekschef hos olika apotekskedjor.



### KRISTOFFER EKELUND

Direktör Strategi & Utveckling  
BA och MSc Nationalekonomi och Operationsanalys. Anställd 2017 och medlem av företagsledningen sedan 2020. Född 1977.

*Tidigare befattningar:*  
Managementkonsult Bain & Co och OPX Partners, Affärschef Coop, uppdrag inom handel och FMCG.



### VICTORIA GLANS

Affärschef E-handel & Dos  
Ekonomie Magister. Anställd på Apoteket sedan 2013 och medlem av företagsledningen sedan 2016. Född 1974.

*Tidigare befattningar:*  
Försäljningschef Apoteket, Försäljningschef samt ekonomichef och business controller JC, ekonomichef Svensk Handel.



### CAMILLA OLSSON

Affärschef Syd  
Leg receptarie. Anställd 2018 och medlem av företagsledningen sedan 2020. Född 1971.

*Tidigare befattningar:*  
Försäljningschef och regionchef på Apoteket, regionchef och apotekschef på Apotek Hjärtat.



### MARIE RUDOLFSSON

Affärschef Mitt  
Ekonomie Magister. Anställd 2007 och medlem av företagsledningen sedan 2020. Född 1977.

*Tidigare befattningar:*  
Försäljningschef Apoteket, Chef Affärsenhet Vård, Chef Avtal, Affärscontroller Apoteket samt tidigare olika befattningar på ICA.



### JOHAN ÅMAN

Affärschef Nord  
Civilekonom. Anställd 2015 och medlem av företagsledningen sedan 2020. Född 1981.

*Tidigare befattningar:*  
Försäljningschef Apoteket, Area Sales Manager samt Retail Manager Hilti Svenska AB, Regionchef Lidl Sverige.

## Definitioner och ordlista

### APOTEKSOMBUD

Apoteksombud är Apotekets utlämningsställen för läkemedel och andra apoteksprodukter. De finns på orter som saknar vanligt apotek.

### APOTEKSPRODUKTER

Produkter som säljs på apotek men inte är läkemedel, till exempel hud- och hårvårdsprodukter, tandvårdsprodukter, hygienartiklar och kosttillskott.

### CIRKULARITET

Cirkularitet refererar till Cirkulär ekonomi, ett ekonomiskt system där produkter och tjänster designas så att de blir värdefulla att återanvända.

### COSO

The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ger ut ett sammanhållet ramverk (Internal Control Integrated Framework) för intern styrning och kontroll.

### DOSFÖRPACKADE LÄKEMEDEL

Varje dospåse innehåller de läkemedel patienten ska ta vid ett och samma tillfälle, till exempel morgon, middag och kväll. Apodos är Apotekets tjänst för dosförpackade läkemedel.

### EGENVÅRDSPRODUKTER

Receptfria läkemedel och övriga apoteksprodukter.

### E-HÅLSOMYNDIGHETEN

Myndighet som ansvarar för register och it-funktioner som öppenvårdsapotek och vårdgivare behöver ha tillgång till för en patientsäker och kostnadseffektiv läkemedels-hantering.

### FARMACEUT

Person med farmaceutisk utbildning, apotekare eller receptarie.

### FARMACEUTISKA TJÄNSTER

Tjänster som vården upphandlar för sina patienter och brukare, exempelvis kvalitetsgranskning, utbildning och läkemedelsgenomgångar.

### FRISKNÄRVARO

Andel tillsvidareanställda medarbetare med färre än åtta sjukdagar under året.

### FÖRSKRIVNA PRODUKTER

Produkter som är förskrivna på recept. De kan vara receptbelagda eller receptfria läkemedel. Även andra apoteksprodukter kan förskrivas och inkluderas då i försäljningsstatistiken.

### GOTTGÖRELSE FRÅN PENSIONSSTIFTELSE

Tillgodogörande av överskott från pensionsstiftelse som ersättning för utbetalda pensionskostnader.

### GRI STANDARDS

Standard för hållbarhetsredovisning från Global Reporting Initiative (GRI).

### HANDELSVAROR

Innefattar Apotekets varukostnader för försäljning av läkemedel och övriga apoteksprodukter.

### INDIREKT MATERIAL

Produkter och tjänster som Apoteket köper till sin egen verksamhet, exempelvis butiksinredning och kontorsmaterial.

### INDIVIDANPASSADE LÄKEMEDEL

Läkemedel som av olika skäl inte tillverkas i läkemedelsindustrin men som ändå behövs. De tillverkas utifrån enskild kunds behov. Benämns också extemporeläkemedel eller specialtillverkade läkemedel.

### INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS (IFRS)

Internationell redovisningsstandard som ges ut av International Accounting Standards Board (IASB).

### KONSUMENTMARKNAD

Apoteksaktörernas försäljning från butiks- och distanshandeln.

### LÄKEMEDELSVERKET

Myndighet som ansvarar för tillsyn av medicintekniska produkter och kosmetika samt godkänner och kontrollerar läkemedel och naturläkemedel.

### MEDARBETARE

Antal tillsvidare-, visstids- och timanställda medarbetare oberoende av arbetad tid och frånvaro.

### MEDELANTAL

#### ANSTÄLLDA

Beräknas enligt bokföringsnämndens rekommendation R4 som ett genomsnitt av antalet anställda personer baserat på månadsvisa mätningar under räkenskapsåret. Korrigering har gjorts för personal med deltidsanställning, föräldradledighet, tjänstledighet samt långtidssjukfrånvaro.

#### RECEPTBELAGDA LÄKEMEDEL

Läkemedel som måste skrivas ut på recept av person med förskrivningsrätt.

#### RECEPTFRIA LÄKEMEDEL

Läkemedel som inte kräver en förskrivning på recept. Benämns också OTC, Over-the-counter drugs.

#### SJUKFRÅNVARO

Totala antalet sjuktimmar för samtliga anställda medarbetare i förhållande till schemalagd tid.

#### SLUTENVÅRD

Hälsa- och sjukvård som utförs på patienter som är inlagda på sjukhus eller motsvarande.

#### TANDVÅRDS- OCH LÄKEMEDELSFÖRMÅNSVERKET (TLV)

Myndighet som granskar och tar beslut om vilka läkemedel och tandvårdsbehandlingar som ska ingå i högkostnadsskydden.

#### ÖPPENVÅRD

Hälsa- och sjukvård för patienter som inte är inlagda på sjukhus eller motsvarande.



## Om redovisningen

**Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2020** presenterar året som gått utifrån vår affärsmodell. Redovisningen innehåller finansiell och hållbarhetsrelaterad information som är väsentlig för Apotekets verksamhet och intressenter. Apotekets lagstadgade hållbarhetsrapport som finns på sidorna 9–19 och 70–79 är upprättad i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) standarder för hållbarhetsredovisning.

## Extern revision och granskning

**Årsredovisningen på sidorna 20–63** omfattas av revision, se revisionsberättelsen på sidorna 64–66. Hållbarhetsredovisningen har varit föremål för översiktlig granskning, se revisors rapport på sidan 80.

Följ oss på



### FINANSIELLA RAPPORTER FÖR 2021

Delårsrapport januari – mars 2021: 28 april

Delårsrapport januari – juni 2021: 21 juli

Delårsrapport januari – september 2021: 29 oktober

Apotekets årsstämma: 27 april 2021

### KONTAKTA OSS GÄRNA

Vi tar gärna emot kommentarer och synpunkter på vår års- och hållbarhetsredovisning via kundservice@apoteket.se eller 0771-450 450.

För ytterligare information om Apotekets årsredovisning, kontakta Ann Carlsson, vd eller Eva Hemb, CFO. För ytterligare information om Apotekets hållbarhetsarbete kontakta Kristoffer Ekelund, chef Strategi och utveckling. Samtliga nås på telefonnummer 010-447 50 00.

---

Produktion: Apoteket i samarbete med Sthlm Kommunikation & IR

Text: Apoteket.

Formgivning: JF Formgivare

Upphovsrätt: Detta material är upphovsrättsligt skyddat genom lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Upphovsrätten tillhör Apoteket.

Fotografer: Jeanette Hägglund (omslag samt sidorna 2, 4, 6, 7, 8, 13, 16, 81, 82, 84), övriga bilder Apoteket.

Av hänsyn till ekonomi och miljö trycker vi inte års-och hållbarhetsredovisningen.



Apoteket AB (publ)

Postadress: Box 3001, 169 03 Solna

Besöksadress huvudkontoret:

Dalvägen 12, Solna

Telefon: 010-447 50 00

E-post: [apoteket.sverige@apoteket.se](mailto:apoteket.sverige@apoteket.se)

[www.apoteket.se](http://www.apoteket.se) Org nr: 556138-6532